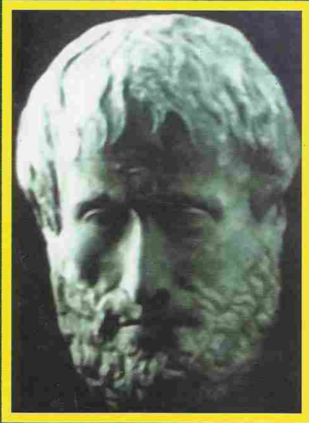
شعرءِ ازم

(بوطیقا......ارسطو)

رجانکار

اے آر داد

بلوچستان اکیڈمی تربت

بلوچستان اکیڈمی تربت

کتاب ءِ نام.......................... شعرءِ ازم

ندکار.............................. ارسطو

رجانکار...........................اے آرداد

کمپوزر............................ عومر کتیا

سال.............................. جولائی2009

بہا..............................-/70 کلدار

شنگکار........................... بلوچستان اکیڈمی تربت

نامدات

بلوچستان مزنِ شھدر بر جاہ ءِ

بلوچی بھرءِ نودربرانی نام ءَ

منی پیش دانک

"لبزانکیءَ لچہ کاری ءِ ازم" (بوطیقا) ھمیش اِنت پھک نیسی ءَ پدشے دیم ءَ اِنت۔ رِجانک کنگ سکّیں گرانیں کارے۔ آھم پدا ارسطو ءِ "بوطیقا" چدءُ مشکل تراِنت۔ یکّے وَ زانشی ءُ نگدی کتابے کسان ءَ چہ کسانیں ردءُ گپّ ھیال کنگ کپ اَنت پرچا کہ کسانیں گپّے ءِ اے کپ ءُ آ کپ بوھگ ءَ چہ اسل گپّ وتی بزانت ءَ ھلاس کنت۔

"بوطیقا" ءِ رجانک ءِ وھد ءَ منی دیم ءَ عزیز احمد ءِ "فن شاعری" ءَ اَبید ڈاکٹر جمیل جالبی ءِ "بوطیقا" ءُ شمس الرحمٰن فاروقی ءِ "شعریات" ھم اِیرجِگ اَنت۔ چہ اشاں جالبی ءِ ترینگیں "بوطیقا" آسان انت ءُ آدوھیناں چہ شمس الرحمٰن ءِ "شعریات" گران ءُ مشکل انت بلے منی تزءَ ھمیشی ءِ بستار گیشتر انت پمیشکا یکّے وَ آروایرنندءِ شرگداری زانش ءِ واننده گے مردے۔ اشیءَ ما چہ آئی ءِ نبشتانک ءُ کتاباں چہ گندیں۔ عزیز احمد فکشن ءِ مردم انت جالبی چا گردی شرگدار انت اے دوئیں چہ شعرءِ ازم ءِ زانگ ءِ چست ءُ ایراں چہ دور انت پمیشکا باز برءَ من آھری کمک چہ فاروقی ءَ زرتگ پیش دانک من عزیز احمد ءِ نبشتگیں زرتگ کہ "بوطیقا" ءِ راجد پتری پڑ درءُ بستارءِ بابت ءَ مارا نوان سرپد کنت بلکیں ھمے ھاترا تریثنگ کہ اے وت زانشی نبشتانکے چریشی مانگدءُ لچہ کاری ءِ بازیں چیزےءَ سرپد بیت کنیں۔ باید وَ ھمیش ات کہ من بوطیقاءِ ترینگ ءِ بدل ءَ اشی ءِ گیش ءُ گیوار، ءُ بزانت ءِ دیم ءَ بہ آورتیں بلے اے کار دنیگا پمن ءَ آسان نہ انت بگندے دیمترءَ انچیں کارے بہ کناں۔ من رجانک ءِ آزاتیں تب ءِ بدل ءَ ندکارءُ رجانکارءِ درشان رنگ (اسلوب) ءَ زانگ ءُ ترینگ ءِ لوٹوکاں پمیشکا باز برءَ وانوکاں پہ اے کار چدءُ مستریں جنجالے کاریت بلے اسل رجانک ءِ لوٹ ھم ھمیش انت بگندے آزاتیں رجانک انچو مشکل مہ بیت بلے اودءَ مستریں زوراکی اے بیت کہ اسل رجانکار ءُ نویسندگ ءِ گوشگ ءِ رپک ءُ گالر ہیچ پشت نہ کپنت۔ ھرکجا کہ شما اشی ءِ بزانت پوھ نہ بئیت گڑا اشی ءِ معنا ایش انت کہ من سرپد بیتگاں بلکیں اے گپّ ءَ دل ءَ بیارات کہ شما بوطیقا ءَ وانگ ءَ ات کہ ازل ءَ چہ وت سرجم ءُ برجم نہ انت ءُ ھما زبان ءِ مردماں ھمے نہ زانگ ءَ اشی ءِ ھزاراں دگہ معنا کشتگ انت کہ آوت ارسطو ءِ دل ءَ نہ بیتگ انت۔

رجانکار

اے آرداد

16/3/2008

عزیز احمدءِ پیش دانک

1۔

ارسطوءِ ''لچہ کاریءِ ازم'' یا ''بوطیقا'' ءَ تیوگیں دنیاءَ ھوار مکن ئے ھم یورپءِ لبزانکی شرگداریءِ سرا اولی کتاب انت۔ بگند ے چریشی ابید ھم دگہ کتابےءَ دنیاءِ شرگداریءُ لبزانک ھنچو وتی نیمگءَ ژپ اتگ۔ ھر زمانگےءَ یاراجےءَ کہ ارسطوءِ ھب زانش منّ ات اے کتابءَ ھم آسمانی کتابے سرپد بوت۔ چوکہ آسمانی کتابانی گیشءُ گیوار کنگ بیتءُ سورتءُ نشانانی رھبند گیشینگ بنت۔ ارسطوءِ اے کتابءِ گرانیں ردانی یا مانگیشتگیں لبزانی گیشینگءُ معنا کنگءَ پہ دپترانی دپتر سیاہ کنگ بوت۔ وشیں گپّ ایش انت کہ بگند ے دگہ ھم شرگداری کتابےءَ چہ انچو ردیں بزانتءُ معنا کشگ بوتگ (بزاں انچو اے کتابءَ چہ کشگ بوتگ مشکل انت دگہ چوشیں کتابے بہ بیت) چہ اشی ھمنچو ردیں آسر کشگ بوت، ھمنچو ارسطوءِ اے تچکءُ وانا کیں کتابےءَ چہ کشگ بوتگ۔

اے کتاب ارسطوءَ یونانی لچہ کاریءُ یونانی کسمانکءِ بابتءَ نبشتگ بلے روایرنندءَ رودرتکءَ پہ وتءَ سوجءُ سرانی دپترے زانتگءُ بازیں ردی اش کتگ۔ چریشی ابید ھم ارسطوءِ کتاب وتی بازیں شریانی منّتءَ بے درورانت۔

شرگداری، گیش لیکہی شرگداری یک انچیں چیزے کہ اشیءِ دراھیں پھنا تانی ھیال دارگ، ارسطوءِ کارات۔ ارسطوءَ پدءِ دراھیں نگدکاراں وتی ھیالءُ لیکہ دیمءَ آورت انت، یا ایند گرانی لیکہ اش گیگان کت انت۔ بلے اے رنگیں سرجمیں ترانءُ اے رنگیں دلیلءِ عمرءَ کسءَ کدر نہ رست۔ بنگیجی سوجکار مرچی ھم بنگیجی سوجکار انت۔ ارسطوءِ اے کتاب، اودءَ کہ آئیءِ وتی کتابءُ ھب زانشءِ گپّ کیت آئیءِ ھب زانشی پکرءُ لیکھانی دیمءَ اے کسانیں بستارے داریت۔ بلے گپّ کہ لبزانکءُ شرگداریءِ ازمءِ کیت مرچی ھم دگہ کتابے ارسطوءِ ''بوطیقا'' ءِ جاہءَ نہ گپت۔

2۔

زبان زانتیءَ اے جیڑھءَ راداں ھدےءَ گیشینگ کہ (ناچ، زیمر عکسکاریءُ سنگ تراشی) لچہ کاریءُ شرگداریءَ چہ کوھنتر انت۔ اگاں چہ ھمے ازم وت زندمانیءِ شرگداری انت۔ پرچا کہ ازم ساچءُ (ناچ، زیمر، سنگ تراشی) لچہ کاریءِ بندات ماھریءُ نیکراھی رساں چہ بیتگ۔ بلے شرگداری ازم ساچءُ لچہ کاریءِ سرکشگءَ گوں وتسرءَ ودی بوتگ۔ وھدے چیزے پیداور بیت گڑا یک رھبندے ھم آئیءِ کساس کنگءِ ھاترا ودی بیت (بزاں چیزے کہ پیداگ بیت

وتی ارزشت ءِ گیشنگ ءِ رھبند ءُ وث کاریت)۔

یونانی لچّہ کاری ءُ کسمانک ءِ بندات ءَ چہ شرگداری داب ءُ رھبند ھست انت، اگاں چہ بندات ءَ اشانی جُوانیں ءُ زانشی رنگے نہ بوتگ۔ چوکہ ما گوشگ ءَ اتیں کہ ارسطوءِ کتاب اے ازم ءِ درگت ءَ (شرگداری ءِ) یورپ ءِ اولی کتاب انت۔ پداھم اشی ءَ چہ سر یونانی لبزانک ءِ شرگداری ءِ اشارگ وانگ بہ بنت گڑا مردم بے ھچ نہ بیت۔ اے رنگیں کوھنیں (کوھن تریں) شرگداری اشارگ ھومر ءِ ''ایلیڈ'' ھژدمی بھر ءَ دست کپ ایت۔ ھومر آتلاہ چکیں نکش ءِ توسیپ ءَ کنت کہ ہی فیس ٹس ءَ (HEPHAESTUS) اسپرے ءِ سر ءَ اڈ کتگ ات، اسپر ءِ سر ءَ ھنر کار ءَ نگار کرتگیں زمین ءِ نکش کش اتگ ات۔ ھومر اشی ءَ چوش درانگاز کنت ''نگار ءِ پشت ءِ زمین ءِ رنگ سیاہ ات، ھما زمین ءِ رنگ ءَ کہ نگار بوتگ ات، اگاں چہ اے دراہ تنگہ ءِ کارات۔ اے آئی ءِ ازم ءِ درنگیبی مُزات'' اے گپ ءِ تہ ءِ شرگداری سپت پروفیسر برنارڈ بوزانکے ءَ (Bernard Bosanauet) باز شریں رنگے ءَ گیشینتگ۔ اے گپ ءِ تہ ءَ یونانی لچّہ کار ءَ ایوک نہ ھنرکاری ازم ءِ جُوانی گوشتگ انت بلکیں شبین سازی ءِ گرانی ءِ سما ھم داشتگ۔ اے اشارگ وَ انچیں ازمے ءِ نیمگ ءَ ات کہ لچّہ کاری ءَ چہ جتاانت۔ بلے لچّہ کاری ءِ درگت ءَ بُنگیجی شرگداری ءِ اشارگ اوں مارا ھومر ءِ دومی کتاب اوڈسی (Odeyssey) ءَ چہ رس ایت ''آ پھاکیں گوشندہ دیموڈروکس ءَ بیارات کہ ھدا ءَ آئی ءَ چوش سوت گوشگ ءِ داد بکشاتگ کس ءَ نہ

بکشاتگ ءَ۔ ھما رنگ ءَ دل گوشیت ئُے ھما رنگ ءَ گوشیت ءُ مردماں وش کنت'' (اوڈسی، ہشتمی بھر)

اشی ءِ شرگداری اشارگ ایش انت: لچّہ کار ءَ گوشندہ ءَ راپھاک گوشتگ ءُ سوت گشی ءَ راھد ائی دادے زانتگ ءُ سوت گشگ ءِ لوٹ ھمے گوشتگ کہ چریشی مردم وش بہ بنت۔ ارسطو ءِ نزءَ ھم لچّہ کاری ءِ یک مزنیں لوٹ ئے وشی سرکنگ انت (وشی دیگ انت۔

اوڈسی ءِ اے بھر ءَ ھومر لچّہ کاری ءِ دگہ ھم اگدھے ءِ نیمگ ءَ اشارگ کنت۔ لچّہ کار ءِ اگدھ ھمیش انت کہ ھرچی آ درشان کنت آ ''راست'' ھم بہ بیت۔ ''اگاں تومن ءَ اے (کسہ) ءَ راست ءَ راست بہ گوش ئے گوں گڑا من دراھیں مردمانی دیم ءَ شھادت کاراں کہ ھدا ءَ تر اسوت گشگ ءِ بے بھاھیں ھنرے بکشاتگ''۔

یونان ءِ کسمانک نویسانی تہ ءَ ھم شرگداری ءِ مارشت باز بوتگ۔ ھمے کسمانک نویسانی ارسطو ءَ دم پہ ھت مسال داتگ اشاں چہ یوری پے ڈیز (EURIPIDES) ءِ کتابانی درشان رھبند ءِ پدءَ آئی ءِ شرگداری لیکہ ءَ ارسٹو فینز (ARISTOPHANESE) ءَ وتی کسمانک ''پُگل'' ءِ تہ ءَ جُوانی ءَ درانگاز کرتگ۔ ارسٹوفینز ءَ یوری پے ڈیز ءُ اسکائی لس (AESEHKYLUS) ءِ انچاھیں گپے نبشتگ۔ اے گپ ءِ تہ ءَ اسکائی لس اے انچاھیں لیکہ ءِ جھگیری ءَ انت کہ لچّہ کاری ءِ زبان ھمروچیگیں زبان ءَ چہ جتا بہ بیت (کے گیش ءُ کم کنگ ءَ پد ارسطو ھم ھمے منّ اتگ) یوری پے ڈیز ءِ لیکہ چریشی جتاانت۔ ورڈسورتھ ءَ چہ ھزار

سال پیسر آئیءِ کسمانکءِ کارست ھمر وچیگیں زبانءَ گپّ جن انت۔ ہمیشکا اسٹو فینزءَ یوری پےڈیزءِ زبانی اے گپّ نبشتگ انت۔

''من تلوءِ سرا ھما چیزاں دیمءَ کارانءَ گوشاں کہ ھمر وچیگیں زندءَ چہ گچین کرتگ انت''

''مارا کموّ(لس) مردمانی زبانءَ گپّ جنگءَ بل ات''۔

''من وتی ازمءِ بجیگءَ گپّءَ تران، سدءَ سما ھوار کرتگءَ مردماناں سکین داتگ کہ آ بہ جیرانتءَ شریءِ سرا چارءَ بچار بکن انت، ءَ پدا وتی لوگانی کارءَ روزگارءِ گرءَ دارءَ بکن انت''

3۔

افلاطونءَ لچہ کاریءِ کوریں سیادی یے۔ یکےءَ افلاطونءَ مزنیں جیڑگءَ تیاسےءَ رند لچہ کاراناں وتی راجداریءَ چہ در کتگ۔ دومی نیمگءَ ''گپتءِ افلاطون''ءِ تہءَ آئیءِ درشان رھبند، درانگازی رپک، شبین، مسال دراہ ھمے رنگءَ لچہ کاریءِ ازمءِ گوں ھمگرنچ انت کہ ارسطوءَ اشاناں بے رنگءَ دریابیں لچہ کاریءِ نام داتگ۔

افلاطونءِ گپتاں چہ چارانچیں نبشتانک انت کہ شرگداریءَ گوں کمے باز سیادی کن انت۔ اے کسانیں نبشتانکءِ تہ مااے سیادیءِ گپّءَ دراج کش کت نہ کنیں البت انچاھیں ترانے کت کنیں۔

1۔ اشانی تہءَ درستاں چہ ارزشت داریں گپت(Symposium) یا ''گپّءَ ترانی مجلس'' انت۔ اشیءِ راستیں بنگپّ مھرءِ رنگءَ دابءِ بارہ انت، چوکہ مھرءِ

لبزانکءَ لچہ کاریءَ گوں نہ سندیں سیادی یے ھست، ہمیشکا اشیءِ ھم جاھے نہ جاھے باد وست بیت۔ گپّءَ ترانءِ تہءَ کمے باز شھزانتانی دو کسمانک نبیس۔ ارسٹو فینزءَ اگاتھان ھم بھرزور انت۔ افلاطونءِ اے گپّءَ ترانءِ تہءَ اگاتھان گوشیت کہ اشکءِ ھدا ایوک مھروان، انان دار، دلاورءَ زانندگے نہ انت بلکیں لچہ کارے ھم ھست، ءَ لچہ کارانی پیداگ کنوک انت، اشکءِ ھدا ھنر کارےءَ شررنگیءِ چستءَ ایرانی ساچشت کار انت۔ آھرءَ افلاطون سقراطءَ چہ وتی گپّءَ گیشین ایت گوشیت کہ یک ناراستءَ البار یں زانتکاریں جنیادمےءِ (DIOTIMA) زبانءَ گوشیت۔ اے ڈیوٹی ما(DIOTIMA) ھما انت کہ جرمن لچہ کار ہولڈرلنءِ لچہ کاریءِ دوستدار انت، اقبالءَ اشیءِ بابتءَ چو گوشتگ

مکالمات فلاطون نہ لکھ سکی لیکن
اس کے شعلے سے ٹوٹا شرار افلاطون

لچہ کاریءِ بارءَ سقراط آئیءِ اے گپّءَ گوشیت ''گیشتریں ساچشت، یا نیستیءَ چہ ھست بوھگ لچہ کاری انتءَ دراھیں ازم ساچانی ھنرکار لچہ کار یا پیداگ کنوک انت'' (بزاں خالق انت) ایوک ھمے گپّ ھب زانشی گپّءَ تران زانشی تہءَ شرگداریءِ نیمگءَ اشارگ کنت، بلے بندرءَ اے اشکءِ ساڑاءَ گوں ھمگرنچ انتءَ سکیں کسانیں ارزشتے داریت، نوں سراتک اے گپّ کہ افلاطونءِ اے ھب زانشی گپّءَ ترانءِ دراھیں دنیاءِ لبزانک رودر تکءَ روا ریننداءِ اشکیءَ یا کسمائی لچہ کاریءِ سرءَ مزنیں اسرے کپت اشیءَ گوں مۓ اسل بنگپّءَ ھچ سیادی نیست۔

2۔ یک دگہ گپتے "فیڈرس" (Phaedrus) ءُ سقراط ءِ نیام ءَ ترانے ءَ گوں ھمگرنچ انت۔

گپ ءُ تران ءِ دو بنکپ انت ءَ دوھینانی یک دومیگ ءَ گوں زبریں سیادی یے نیست۔ یک بنگپے اشک ءِ رنگ ءُ داب ءِ بابت ءَ انت چریشی اے گپت "سمپوزیم" ءَ گوں محکمیں سیادی یے کنت، دومی زبان ءِ کارمرزگ ءُ گپ ءُ تران ءِ سنج ءُ سماء ءِ بارو ءَ انت۔ افلاطون سقراط ءِ زبان ءَ گنوکی ءَ چارزات ءِ گوشیت (1) پیگمبری (2) گپت (یادرنگیب) (3) لچہ کاری (4) اشک، اشانی تہ ءَ لچہ کاری ءَ آئی ءَ ہمیشکا گنوکی گوشتگ کہ اے آمردمانی گنوکی انت کہ آھاں لچہ کاری ءِ زالبولیں ھدایانی گواتے سرا بیت۔ اے زالبولیں ھدا نازرک ءُ زیباھیں ارواھے ءِ تہ ءَ جاہ کنت ءُ آھانی تہ ءَ درنگیبی گنوکی یے ودی کنت ءُ اے رنگ ءَ چہ آھاں زیمری ءُ اے دگہ رنگانی شعر گوشگ ءَ پرمائیت۔ اے گپت ءِ دومی بھر ءِ تہ ءَ گوشتانک ءِ زانت ءِ ستا کنگ بوتگ، گوشتانک ءِ زانت ءِ مستریں شرت ھمے اریکنگ بوتگ کہ گپ کنوک ھرچیزے ءِ کہ گپ ءَ جنت آئی ءِ بارو ءَ سرپد ءُ زانتکار بہ بیت ایوک ھک یا راستی ءِ زانت مردماں سکین دیگ ءِ ازم ءَ سوج ءَ نہ دنت بلے ھک ءَ چہ گستا بوھگ راستیں معنا ءَ سکین نہ دنت۔ ھرچ دری انت کہ گوشتانک دیوک (تران کنوک) وتی اشکنوک ءِ ارواہ ءِ چست ءُ ایراں چہ آشنا بہ بیت ءُ اے ھم بہ زانت کہ کے چینچو زانت۔ نبشتانک، یات گیری ءَ چہ کپتگیں ارزشتے داریت۔ بت کشی ءِ داب ءَ نبشتانک مدام چپ ءُ بےتوار بیت۔ گوشتانک مردماں آھانی بودشت ءِ پدءَ پوھ ءُ

سرپد کنت بلے آنبشتانک کہ دل ءِ لوھ ءِ سرا نکش بیت دگرے بیت پرچا کہ آزانت ءِ انچیں زندگیں لبزے کہ ساھدارے۔ ءُ نبشتگیں لبز ایوک آئی ءِ شپد یم انت۔ بزان گوں مسال گپ جنوکین شھزانت گوشتانک دیوک ءَ چہ شرترانت بلے لچہ کار گوشتانک دیوک یارھبند زانت اگاں ھک ءِ سراوتی وانگیانی بن ھشت ءَ اریکن انت گڑا دراہ شھزانت گوشگ بنت۔ آھری بھر ہمیشکا بازجوان انت کہ آراجداری ءِ تہ ءَ افلاطون ءِ گشتن ءِ چپ سابیت اے گپت ءِ تہ ءَ لچہ کارانی سرا انچو نامھربان نہ انت۔

3۔ افلاطون ءِ دگہ گپتے کہ آئی ءِ سیادی گون نگدءَ گے باز ھست کرئے ٹی لس (Cratylus) انت۔ افلاطون ءُ ارسطو ءِ زمانگ ءَ زبان زانتی ءِ بنا کاری بوھگ ءَ ات، ءُ زبان ءِ بن رھبند ءِ ھب ءُ ھل گیش بوھان ات انت، لبز ءِ بندات، ساچشت ءُ آئی ءِ بھر ءُ بانگ ءِ بابت ءَ افلاطون ءُ ارسطو دوھینانی لیکہ ایوک راجدپتری ارزشتے دارنت۔ پرچا کہ نوں زبان ءِ زانت ءَ باز دیمروی کرتگ۔ افلاطون ءِ اے گپت گیشتر زبان ءِ زانت ءِ بابت ءَ انت۔ افلاطون اے ھیال ءِ منوک انت کہ لبز چیز ءِ توارانی پدگیری ءَ کنت ءُ بنگیجی نامانی ھمے رنگ ءَ بنا کاری بیتگ۔ پدریں گپے کہ نوکیں پولکاری چرے گپ ءِ سرا گندایت۔ پرچا کہ بیدے چندیں ساھدارانی یا چندیں ھدائی ندارگانی نام ءَ باز کم نام ساھدارانی یا چیزانی توار یا شور ءِ پدگیری ءَ کن انت۔ بلے افلاطون ھم اے گپ ءَ من ایت کہ ایوک دری توارانی پدگیری ءَ چہ زبان اڑ کنگ نہ بیت ءُ ہمیشکا رھبند ءُ راہ ءُ کاررھبند ان ھم زبان ءِ بنا ءُ

ردومءَ جاھے گپتگ ۔ءُ مردم توارءِ منتءَ ایوک توارانی پدگیریءَ نہ کنت بلکیں ھیالانی ھم پدگیریءَ کنت ۔

ارسطوءَ وتی کتابءَ لبز کہ بھر کرتگ انتءُ لبزءِ باروءَ گپ جتگ آ اے ھسابءَ جتاانت کہ آئیءَ لبزءِ پیداگ بیگءُ بندات ءِ سراچ ھچ چمشانک نہ داتگ بلکیں لبزانی بازیں رنگءُ زاتے گیشینگءُ لچہ کاریءِ ردءَ آھانی کار مرزگءِ سرا تران کرتگ ۔ ماھے گپءَ اتیں کہ یورپءَ آزمانگءَ زبانءِ بن رھبند زانتیءُ زبان زانتی نوک گوگو ھءَ ات انت۔ بگندے ھندوستان اشاں دیمروی کرتگ ات بلے یورپءُ یونانءَ نوک اے ازماں سرءُ شاہ کشگی ات۔ مکس ملرءُ لیسپرسن چینچو ھزار سالءَ پد پیداگ بوت انت۔

4۔افلاطونءِ چارمی گپت کہ نگدءَ گوں کے باز سیادی کنت ایون(Ion) انز۔ ایون بن اصلءَ گوشندھے یاداستان گوشے۔ سقراط چریشی آئیءِ ازمءِ باروءَ تران کنتءُ لچہ کاریءِ درگتءَ وتی ھیالانی درانگازیءَ کنت ۔ سقراط آئیءَ گوش ایت کہ جوانیں لچہ کاریءِ زانگءُ تپاسگءَ پہ نہ وشءُ ھرابیں لچہ کاریءِ زانگءُ وانگ ھم الّمی انت۔ لچہ کاری یکتاھیں ارزشتے داریتءُ شرءُ ھرابیں دوھیں دابءِ لچہ کاریءِ درجنگءُ تپاسگءِ کیلو یکے۔

درنگیبیءُ دلءَ اتلگیں لچہ کاریءِ باروءَ افلاطون سقراطءِ زبانی ھمے گپءَ گوش ایت کہ پیسرءَ شعر زالبولیس ھداءِ کمکءَ لچہ کارانی دلءَ ایر نندایتءُ پدءَ ھمے دلءَ نشتگیںءَ چہ آ دگہ بازیں مردے وتی نیمگءَ دلگوش کنت۔ چوکہ آلچہ کار کہ درنگیبءِ

منتءَ نہیں انت، گنوکیءِ رھبندانی بندیگ نہ بنت پمشکا آ یک رنگیں لچہ کاری کن انت۔ وشیں لچہ مردمءِ وتی جھدانی مزّ نہ بنت بلکیں ھداءِ ساچشتءُ سوگات بنت۔ (بزاں وشیں لچہءَ شاعر چہ جبروت سساساچ نہ کنت بلکیں ھداءِ نیمگءَ چہ آئیءَ گپت بیت) لچہ کار ایوک ھدایانی گوشتگیں پرمانءَ درانگاز ایت۔ ایش ات انت لچہ کاریءُ نگدءِ ردءَ افلاطونءِ گشتن کہ اے چاریں گپتانی تہءَ گوشگ بیتگ انت ھما گپ کہ نز آورتءُ مانبشتگ کرت انت اشانی تہءَ ھر یکےءِ دومیءَ گوں ایوک انچوسیادی انت کہ اشاں چہ ھر یکےءَ افلاطونءِ ھب زانشءِ انچاھیں بند یکےءَ گوں یک بیت کنت ۔ءُ اشاں چہ ھچ بیانءُ درشانے دومیءِ چپ نہ انت۔

بلکیں اے دراہ (آئیءِ گپ) ھمے تبءِ نیمگءَ اشارگ کن انت کہ شعرءِ جبزگ یک ھسابےءَ گنوکی یے۔ اشیءِ سکین ھدائی جبز گےءِ ساچشت انت۔ لچہ کاریءِ کمکءَ ھداوتی درنگیبءَ مردماں سرکن انت۔ لچہ کاریءِ بن ھشت نھکءُ راستیءِ سرا بہ بیت۔

"ریاست" ءِ تہءَ افلاطونءَ لچہ کارانی گپ کے جتاھیں گالوارےءَ کرتگ (ما اے گپاں دمپارءَ ادءَ نہ کنیں کہ "ریاست" اردوءَ ترینگ بوتگ) مردمانی نزءَ افلاطونءِ گپ ھما انت کہ آئیءَ "ریاست" ءِ تہءَ لچہ کارانی بابتءَ گوشتگ انت؟۔ءُ گپتانی (مکالمات افلاطون) تہءَ آئیءَ کہ گپے گوشتگ آئیءِ نیمگءَ کسءَ جوان دلگوش نہ داتگ۔ پدا ھم افلاطونءِ "راجداریءَ لچہ کاراں پہ جاہ نیست۔ بلے اے کتابءَ افلاطونءِ دیمءَ یونانءِ لچہ کار انت کہ آھانی گپتارءُ گال دروگءَ چہ پرّ انت چہ

اشی ءَ ابید گپتانی تہ ءَ آجوان ءُ مزنیں لچہ کار ءِ ھیال ءَ دیم ءَ کاریت ءَ آئی ءَ شھر انت ءِ

ندءَ بستار ءِ دیگ ءَ نیارانت۔ بلے بہ ھمیش انت کہ بچہ کار ءِ گپتار ھک ءِ سرا بہ

پنت [illegible]

شتاہ الثانیہ ءِ نیکراھی نوک رھبند ساچی ءِ شماتگ ءَ وھد ءَ ناز انت ءُ کپنگی ایں

وانندت ءُ ملایان کہ لچہ کاری ءُ لچہ کارانی سرءُ بھتاءَ کپتگ ات انت، بچہ کاری ءِ

گیشتریں منوکاں افلاطون ءِ گپ ءُ ورورد دیم ءَ آورت انت۔ چہ اشاں شرتریں درور

سر فلپ سڈنی ءَ نیگ انت۔ سڈنی ءَ یک نیمگے افلاطون ءِ عزت ھم ار کرت، اے گپ

ھم گیشینت کہ افلاطون ءَ آلچہ کارانی سرا ایراد گپتگ کہ آھانی بچہ کاری درو گے بہ

بیت ءُ شتلیں ھدایانی دروگیں توسیپ ءَ چہ چکار ءُ سر رنج بہ بیت۔

افلاطون ءَ لچہ کاری ءِ ردءَ ھرچ گپے کہ جتگ آشنگ ءَ شانگ انت، ءُ رھبند ءُ مشکلے نہ

گرنت، پدا آلچہ کاری ءَ چہ گیشتر ھک، راستی، ارواہ، ھیر، شررنگی ءُ ھمیشانی گیش ءُ

گیوار ءَ سرءُ پٹ انت۔

گپتانی تہ ءَ یادگہ جاھے کہ وھدے لچہ کاری ءِ گپ ءَ کنت انچکیں ارزشتے نہ

دنت (بزاں رندءَ آئی ءِ نام ءَ گپت ءُ چوشیں بستارے نہ دندنت ءَ) بلے ارسطو ءَ نہ

ایوک سرجم ءَ لچہ کاری ءِ بابت ءَ کتابے نبشتگ بلکیں لچہ کاری ءَ سرتری ءُ شرتریں

ارزشت ءُ بستارے داتگ۔ وتی کتاب ءِ تہ ءَ آئی ءَ دگہ نیمگے سرنہ کشتگ ایوک لچہ

کاری ءِ گپ جتگ۔ نگد ءِ ردءَ ھم افلاطون ءِ اے جوانیں نودربرءَ وتی واجہ ءَ چہ

گستائیں راھے گچین کرتگ ءُ آئی ءِ نگدی رھبندانی سرا افلاطون ءِ ''گپتانی'' رنگ ءُ

نکش نیست۔ وتی ''بوطیقا'' ءَ آ اے گپتاناں بے دریاب ءُ بے وزنیں لچہ کاری

گوشیت۔ ''ریاست'' ءِ تہ ءَ افلاطون ءَ ھما لچہ کارانی سرا ایراد گپتگ ارسطو ءَ وتی

کتاب ءَ ھمیشانی توسیپ کرتگ۔ نگد ءِ ردءَ اگاں ارسطو ءَ افلاطون ءَ چہ زانت ءُ نپ

زرتگ چہ آئی ءِ گوشتانک، یا زبان ءِ راستی ءُ گوشتناں چہ اناں بلکیں آئی ءِ بنکی زانش ءَ

چہ۔ وانوکاں چہ کسے ءَ ھم گوں افلاطون ءَ دوستی بے ھست آزان انت کہ آمسالی

جھانے ءِ منوک انت۔ چیزانی اسل ھمے مسالی دنیاءَ انت ءُ چیزانی ایوک ھرابیں

پدگیری اے کپتگیں دنیاءَ درابنت۔ اے دنیاءِ زندمانی مسالی دنیائے ءِ زندمانی ءِ

پدگیری انت ھمے لبز پدگیری ءِ سرا (گیگان، نقل، جھاگیر) ارسطو ءَ وتی کتاب ءِ بنپد

ایر کرتگ (بلے اے بلوچی رجانک ءِ تہ ءَ نقل ءِ رجانک جھاگیر، یا جھاگیری ءِ معناءَ

کنگ بیتگ پرچا کہ یونانی زبان ءِ تہ ءَ اشی ءِ بزانت نمائندگی ھم ھست انت۔ بلکیں

ارسطو بازجاہ ءَ اے کتاب ءِ تہ ءَ گیگان ءُ نقل ءِ بدل ءَ جھاگیری ءِ لبز ءَ کارمرد کنت۔

یونان لبز (Mimesis) ءَ افلاطون رواج گپتگیں بزانت ءَ کارمرد کنت اشی ءِ تہ ءَ

اگاں گیگان ءِ بزانت درستاں چہ دیم ءُ نہ انت بلے گیشتریں جاہ ءُ ھمے معناءَ بازبرءَ

ھما بزانت ءَ زرتگ بلے بازجاہ ءَ آ گیگان ءَ چہ زیات جھاگیری ءِ (نمائندگی) یا

بزانت ءَ زیریت ءَ۔ بندرءَ اے یونانی لبز (Mimesis) ءِ باز معنا انت ءُ

توک ءُ تلاں اشی ءِ معنا گیگان کنگ (نقل کرنا) جھاگیری کنگ (نمائندگی

کرنا) گوشگ، اشارگ کنگ ہم دیم ءَ کاینت بمشکامن اے رجانک ءِ تہ ءَ بازجاہ ءَ

پدگیری، گیگان، جھاگیری آورتگ اشی ءَ وانوک ھمے نقل ءُ (Mimesis) ءِ معناءَ

بچارنت۔(رجانکار)

پدگیری ءِ زانشی ھیال آئی ءَ افلاطون ءَ چہ بدل زرتگ ءُ لچہ کاری ءَ گوں ھمگرنچ کرتگ۔ چوکہ افلاطون گوشیت کہ اے دنیا مسالی دنیائے ءِ پدگیری انت۔ ھمے رنگ ءَ ارسطو ءِ گشگ ھمیش انت کہ لچہ کاری لبزانی کمک ءَ ھما دنیاءِ انسانانی کرد ءُ کار ءِ گیگان انت۔ ارسطو ءِ بنگپ ءُ سرھال ءِ تہ ءَ مسالی دنیاءَ نہ جاہ ھست نہ جواز۔ افلاطون ءَ وتی راجداری ءَ لچہ کاری ءَ پمشکا نادوست کرتگ کہ آ ''گیگان ءِ گیگان انت، ساھگ ءِ ساھگ انت (بزاں ساھگ ءِ شپدیم انت) ھمدا چہ اصل ءَ باز دور انت۔ ارسطو گیگان ءِ منوک الم ھست بلے گیگان ءِ گیگان ءِ منوک نہ انت۔ ارسطو ءَ ھما گیگان ءِ سرا لچہ کاری ءِ بنپد ایر کرتگ۔ آ افلاطون ءِ گیگان ءِ چارگ ءَ جنت آ گیگانے بلے گیگان ءِ گیگان نہ انت۔ اے بنگی دگری ھما انت کہ افلاطون ءُ ارسطو ءِ ھب زانشاں چہ گندگ ءَ کیت۔ بلے پدا ھم لچہ کاری ءَ ''گیگان'' گوشگ ءَ تاج افلاطون ءِ سرءَ انت ءُ آئی ءَ اگاں شعر ءِ نگد ءِ ناماریں لیکہ ءِ ماڈی اڑ نہ کرتگ بلے بُنپد ھمائی ءَ ایر کتگ۔

(4) ارسطو ءِ ''بوطیقا'' اولی کتاب انت کہ لچہ کاری ءِ ازم ءُ ایوک لچہ کاری ءِ ازم ءِ سرءَ تران کنت۔ لچہ کاری ءَ آئی ءَ انسان ءِ ذہن ءِ آزات ءُ وس داریں کردے گوشتگ ءُ اے رد ءَ تران کرتگ، ءُ افلاطون ءِ پیم ءَ آئی ءَ نیکراہ یا سیاست ءِ پادبند یا نیکراہ ءُ سیاستکاری ءَ گوں بندوک نہ کرتگ۔ ارسطو ءِ نزءَ لچہ کاری مردم گری ءِ اوں پادبند نہ انت۔

اد ءَ نہ اے گپ ءِ گوشگ ءِ جاہ انت ءُ نہ من وت ءَ انچکیں زانندگے سرپد باں کہ ارسطو ءِ اے کتاب ءِ سرا سرجم ءَ تران بکناں۔ ھنچو کہ اے کتاب معنا کنگ ءُ گیشینگ بیتگ ھنچو بے راھی گیش بوتگ انت کہ دگہ گیش ءُ گیوارے ءِ لوٹ پشت نہ کپتگ۔ آسمانی کتاب ءُ شکسپیر ءِ کتاباں چہ ابید بلکیں ھم دگہ کتابے ھنچو گیش ءُ گیوار کنگ بوتگ انچو کہ ارسطو ءِ ''بوطیقا'' ءِ کنگ بوتگ۔ اد ءَ منئے لیکہ ءُ مراد کتاب ءِ بنگپ ءِ سرا ایوک کسانیں چمشانکے دیگی انت ءُ اے درگت ءَ ھرچ ردیں لیکہ ئے ارسطو ءَ گوں بندگ بیتگ آھانی سرا کمے گپ جنگی انت۔

درستاں چہ پیش ارسطو ءَ کتاب ءِ نبیسگ ءِ لیکہ ءِ گپ کرتگ (بزاں پرچا من اے کتاب نبشتگ) آئی ءِ لوٹ ءُ لیکہ ایش انت کہ آ لچہ کاری ءِ بازیں بھرانی بارو ءَ بہ نبیس ایت۔ درستاں چہ سرا آئی ءَ لچہ کاری ءِ توسیپ کرتگ ءُ ھرنگیں لچہ کاری ءَ گیگان گوشتگ ءُ من اتگ (انی ھم درائیں دنیا منت ایت کہ لچہ کاری زند ءِ گیگان انت) چریشی پدا ارسطو ءَ گیگان ءِ وڑ ءُ پیم، رھبند ءُ بنکپانی سرا تران کتگ۔ اے رد ءَ آئی ءَ چو ھم گوشتگ (نبشتگ) کہ لچہ کاری دریاب ءِ پادبند نہ انت اشی ءَ پدا آئی ءَ دلگوش کسمانکی لچہ کاری ءِ نیمگ ءَ داتگ۔ یونان ءَ درستاں چہ سرنام کشیں لچہ کاری کسمانکی رنگ ءَ بیتگ۔ دل ساچی ءُ گمزدی ءِ سیالی بندر ءَ گیگان ءِ بنگپ ءَ گوں ھمگرنچ انت۔ دل ساچی مردماں (انساناں) گیگان ءِ تہ ءَ بدتر پیش داریت ءُ گمزدی جوانتر۔ ارسطو ءِ نزءَ لچہ کاری ءِ بندات ءِ نیمون دو انت۔ یکے گیگان کہ بنی آدم ءَ پہ ابری چیزے۔ ''گیگان گرگ (یا کنگ) کسانی ءَ چہ بنی آدم ءِ ھون ءُ تب ءِ تہ ءَ گون

انت'' گیگان ءَ چہ ایوک وشی نہ رسیت بلکیں چریشی زانگ ءُ وانگ ءِ ھم کارگرگ بیت۔ لچہ کاری ءِ بندات ءِ دومی نیمون زیریا وزن انت۔ گریوگ ءُ کندگ ءِ پیم ءَ سوت گوشگ ھم بنگیجی مردماں باز زیبت دربُرتگ۔ ھمے دوئیں نیمونانی یکجاہ بوھگ ءَ چہ کوھنیں زمانگ ءَ لچہ کاری ءِ بندات بوتگ۔ کوھنیں لچہ کاری دورنگ ءِ بیتگ یکے وَ سبکیں، دومی سنگینیں۔ ھمے دوئیں زاتاں چہ دل ساچی ءُ گمزدی ءِ رُدوم بوتگ۔ اشی پد آئی ءَ یونانی گمزدی ءُ دل ساچی ءِ کسانیں راجدپترے نبشتگ۔ بلے اے بھر ءِ تہ ءَ درستاں چہ جُوانتریں بھر ھما انت کہ آئی ءَ دل ساچی ءِ توسیپ کرتگ۔ دل ساچی بدیں کردانی (سیرت) گیگان انت۔ دل ساچی ءِ بنگپ بدی نہ انت بلکیں کلاگی بیگیں بدی انت کہ نہ توریت نہ تباہ کنت۔ بلکیں توریگ ءُ تباہ کنوکیں ازباب ءَ گمزدی ءَ پہ شرانت (بزاں ھمے توریگ گمزدی ءِ لوٹ ءَ) چریشی رند جنگی لچہ کاری ءُ گمزدی ءَ دیم پہ دیم کرتگ ءُ ارسطو ءَ اے دوھینانی ھمرنگی ءُ ایراد ءِ گپ کرتگ۔ اے دوئیں جُوانیں کارستانی ءُ آھانی کتگیں کارانی (جوانیں کردءُ کارانی) گیگان ءَ گرنت۔ بلے جنگی لچہ کاری ءِ درشان رھبند بیانیہ بیت (بزاں آئی ءِ تہ ءَ کسہ ءَ بیت) آ چہ گمزدی ءَ مستر بیت۔ گمزدی ءَ کسان بوھگ لوٹیت۔

ادءَ گیشیں گپے ءِ ھساب ءَ ارسطو ءِ ھما گپ کیت کہ چریشی ءِ پدءَ شرگداراں ''وھد یکی'' لیکہ ءِ بُنپد چست کتگ۔ گپ ایش انت ''گمزدی ھمے جھد ءَ کنت کہ روچ گردشے ءِ وھد یا آئی ءِ نزیکیں وھدے ءِ پادبند بہ بیت'' اے گوشگ گران کہ چریشی ارسطو ءِ بزانت چے بیتگ۔ اولی گپ ھمے دلگوش کرزیت کہ آ ''وھد یکی'' ءَ

رھبندے ءِ ھساب ءَ دیم ءَ نیارایت بلکیں یونانی کسمانکے ءِ انچاھیں رھبندے ءِ نیمگ ءَ اشارگ کنت۔ گمزدی ھمے جھد ءَ کنت'' آ اے نہ گوشیت کہ گمزدی ءَ چو کنگ لوٹیت۔ اشی ءَ پد ''روچ ءِ ایوک گردشے'' ھم باز مانگیشتگ۔ ارسطو ءِ گوراشی ءِ بزانت چے بوتگ؟ دوازدہ کلاک؟ یا بیست ءُ چار کلاک؟ یا بلکیں سالے؟ چہ ھمیشی ءَ روما، اطالیہ، فرانس ءُ انگلستان ءِ شرگداراں وڑوڑیں لیکہ سازاتگ۔ لیوڑ ءِ کلاسیت ''دلھمیں یکی یاں'' ارسطو ءَ گوں بندوک کنت، فرانسیسی لچہ کار ءُ کسمانک نبیس کارنے لئی (Corneille) ءَ ارسطو ءِ اے مانگیشتگیں ردءِ گیش ءُ گیوار ءَ ''وھد یکی'' یا ''روچ ءِ یکی'' بیست ءُ چار کلاک یا بازیں جاوراں گیش ءَ چہ گیش سی کلاک گوشتگ۔ بلے جاھے ءَ چو ھم نبیس ایت اگاں کسمانکی تمثیل دوکلاک ءَ سرجم بیت گڑا کسمانکی واکیات ءِ کارکنگ ءِ مدت ھم دوکلاک بہ جنت۔ یک دگہ کوھنیں گیش ءُ گیوار کنوکے دالیے (Decier) ءِ گوشتگ ھمیش انت کہ ''روچ گردشے'' ءَ (یک گردشے) بزانت ایوک دوازدہ کلاک انت ءُ کسمانک ءِ بُنگپ انچیں کارے ءَ کنگ بہ بیت کہ دوازدہ کلاک ءِ تہ ءَ پیش دارگ بوتگ۔ ال کسہ شانزدھمی کرن ءَ تا ھژدمی کرن عیسوی ءِ آسر ءَ اے زنگیں رھبند ساچک بیتگ ءُ اشاں زور ارسطو ءِ سرا مُشگ بوتگ۔ ارسطو ءِ بار ءَ گوشگ کپیت کہ اگاں آئی ءِ نزءَ بیدے یونانی کسمانک ءَ دگہ انچیں ملکے ءِ کسمانک ھم بیتگ کہ چریشی ''وھد یکی'' ءِ جنجالی ودی بوتگ ات انت گڑا آئی ءَ اے گپ ھچبر نبشتگ نہ کرتگ ات۔ ءُ آئی ءَ اے گپ نبشتگ ھم گڑا ایوک رھبندے ءِ ھساب ءَ اناں بلکیں نہ گیشتگیں بزانتاں ءُ گیشیں گپے ءِ ھساب ءَ۔ اے

گوشگ گران انت کہ آئیءِ راستیں بزانت چے بیتگ۔ گمز دیءِ سرءَ ارسطوءِ سرجمیءَ گوں تران کتگ۔ گوشے زاناں کتابءِ دومی بھرانت۔ پیسرءَ ارسطوءَ گمز دیءِ توسیپءُ پجار کرتگ، گمز دی انچیں کارےءِ گیگان انت کہ سرجمءُ جوان بہ بیتءُ الکاپیں ارزشتے بداریت۔ آئیءِ زبان وشءُ زیبا بہ بیت انچیں چیزے بہ بیت کہ چہ ترسءُ دردواریءِ منّتءَ اسر بکنتءُ اسرءِ ھمے ویلاں دراہءُ وش بکنت۔ ''دراہءُ وشی'' ءَ اڑاتگیں یونانی لبز (KATHRSIS)ءِ معناءَ کارمرد کتگ۔ (KATHRSIS) ھما لبز انت کہ اشیءِ ھزاراں گیشءُ گیوارءُ معنا بوتگ، اشیءَ پہ ھزاراں نبشتانک، تاکءُ کتاب نبیسگ بوتگ۔ گوشگیں سہ سد سالءَ چہ اے لبزءِ بازیں بزانتءُ معنائے رندگءُ درکنگ بوتگ۔ اشیءِ لبزی بزانت دراہءُ وشی، یا شرءُ جوان کنگ'' انت اے لبز بندرءَ طبءِ گالبندے۔ بلے ارسطوءَ چونیں شریءُ جوانی لوٹ اتگ؟ مردم گری جوانی؟ البت کارنے لئی راسین (RACINE)ءُ لیسنگ (Lessing)ءِ ھمے گوشگ انت، گوئٹے (Gwethe)ءَ نہ منّ اتگءُ باھند کرتگ بلے دراہ منّ انت کہ آئیءَ یونانی زبانءِ زانگءَ رد وارتگ۔ نوزدی کرنءِ گیشءُ کنوکےءَ یاکوب برنیز (Yacob Bernays)ءَ اے گپ دیمءَ آورتگ کہ (KATHRSIS) بندرءَ طبءِ راستیں گالبندے۔ ھمے بزانتءَ ''شرءُ جوانی'' ءِ دیگا ھم طبءِ تہءَ کارمرد بیت۔ ھمے بزانتءَ یونانءِ تہءَ ھم گوشگ بیت۔ برنیزءِ گوشگ ھمیش انت کہ گمز دیءَ چہ ترسءُ دردواریءِ جبزگ سرکشنت۔ ہمیشکا گمز دی کسمانکءِ

چارگءَ اے جبز گانی۔ کہ بنی آدمءِ اندرءِ روتگءُ بنز ھاں سرانت۔ دمانےءِ ھاترا تاھیر دنت۔ ارسطوءَ وتی دگہ کتابے ''سیاست'' ءِ تہءَ ھم اے لبز کارمرد کتگ۔ آئیءِ گپ چوش انت ''ھما مردم کہ ترسءُ بزگیءِ جبزگءَ گیش مارنتءُ ھما کہ آزگ سما انت، اے تجربتءَ مارنتءُ یک رنگےءَ آ ''دراہ'' بنتءُ آھاں وشیءُ تاھیرے رسیت'' اے گپءَ چہ پیسرا ارسطوءَ ایوک ھمے لبزءَ پہ ردے نبشتگ کہ چریشی آئیءِ بستار گیش بیت ''نوں ماھمے گوشیں کہ ''جوانی (KATHRSIS)ءَ چہ مۓ لیکہءُ مراد چے انت، بلے اشی رندا اے کتابءَ مالچہ کاریءِ ازمءَ پہ نبیس، آئیءَ تچکءَ گیشنیں'' بلے ھبجیں گپے یا بگوش بدبھتی کہ ھمے وھدءَ ''بوطیقا'' ءِ یک ٹکڑے گار انت، ءُ گمانءَ ھمے ٹکر کہ ھچ تاکےءَ گون نہ انت۔ ارسطوءَ اے لبزءَ آئیءِ ''سیاست'' ءِ تہءَ بشوھا ''بوطیقا'' ءِ وانوکاں سیاستءَ چہ کمک زیرگ کپیت۔ بلے جست ایش انت کہ اے لبز زاناں ھمنچو ارزشت داریت کہ اشیءِ گیشینگءَ پہ دپتر انی دپتر سیاہ کنگ بہ بنت؟ مۓ گپ ھمیش انت کہ اگاں چرے لبزءَ چہ چیزے پشت ھم کپیت سرجمیں کتابءِ وانگءَ گوں ارزآنیءَ دور بیت۔ سپتءِ ھسابءَ ارسطوءَ گمز دی شش بھرءِ تہءَ کرتگ (1) ھال (کسّہی ردءُ بند) (2) وڑءُ پیم (کردءُ کارست) (3) زبان (4) درشان (مارشتءُ بیان) (5) سمبھینگ (تلوءِ سمبھینگ (6) زیمر (زیمر یونانی گمز دیءِ ھڑدری بھرے ات) چریشی پدءَ یک یکءَ آئیءَ اشانی گیشءُ گیوار کرتگ۔ اے درستاں چہ کسّہی ردءُ بند گیش ھڑدری انت۔ پرچا کہ کسّہی ردءُ بند بُنپدءِ کارءَ کنت۔ ھڑدری انت کہ کسّہی ردءُ بند سرجم بہ

بیت۔ ءُ سرجمءَ چیز بیت آئیءِ تہءَ بندات، نیام ءُ آسر سہیں گون بہ بنت۔

کسّی ردءُ بندءِ تہءَ مزنی ءُ دراجی بہ بیت بلے ھدءَ چہ گیش اناں پرچا کہ زیبائیءَ کساے بیت۔

کسّی ردءُ بندءِ ردءَ ارسطوءَ ھمے گپ کرتگ کہ ھمیشیءَ رند ''یک کارءُ یکی'' ءِ نام دیگ بیتگ۔ ارسطوءِ گوشگ انت کہ ھچ کسّی ردءُ بنداے ھاترا یکے نہ بیت کہ آئیءِ بامرد یکے۔ یکیں مردمءَ بازیں واکیات سرءَ کپنت کہ اشاں یک دومیءَ گوں سیالی نیست۔ کسّی ردءُ بند ایوک یک انچیں کارےءِ گیگان بہ بیت کہ یکتاءُ سرجم بہ بیت۔ اشیءِ بھر ھمے رنگءَ یک دگرےءَ گوں یکجاہ ھمگرنچ بہ بنت کہ یکےءِ ردءُ بندءِ سرگءَ گوں سرجمیں کارءُ کرد بدل بہ بیت پمیشکا آھری ردءُ بندءَ دومی ردءُ بندءِ کسّی ردءُ بندءِ جاہءَ گرگءِ ھک ھست۔ چریشی زانگ بوت کہ ارسطوءَ اگاں جاھے تچکءَ ''یکی'' ءِ بوھگءِ گپ کرتگ آ ایوک یکشلی انت۔ چریشی زانگ بیت کہ آئیءِ دیمءَ یونانی کسمانکءُ یونانی تلوءِ لوٹءُ پکار ایر بوتگ انت۔ یونانی تلوءَ دیمءِ پردہ نہ بوتگ کہ ندارگانی بدل کنگءَ ھژدری انت، ءُ ھما یکیں بامرد بنداتءَ بگرداں آھرءَ ازمکاری کنان بوتگ (بزاں یکیں ایکٹر کسمانکءِ بنگیجءَ اتگگ گڑاداں آھرءَ گون بوتگ) یونانی تلوءِ جاورانی لوٹ بیتگ کہ ایوک یکےءِ کردءُ کار پیش دارگ بہ بنت۔ یونانی کسمانکءَ وَ ھمے رھبند لوٹ اتگ بلے وھدے نشاۃ الثانیہ ءُ ھژدمی کرنءِ کسمانک نویسءُ نگدکاراں اے رھبندءِ پاسداریءِ سرازور پردات گڑا اے آھانی ردی ات۔ ''یکشلی''، بلکیں سہیں ''یکی آں'' اگاں ھژدزی

زانگ بہ بیت گڑا دراِئیں دنیاءَ شیکسپیئرءَ چہ مستریں گناہگار نیست، کہ آئیءَ ھرجاہ ءُ وھدءَ یکی نہ منّ اتگ۔ (بزاں ھمے یکیءِ لوٹءُ رھبند پروشتگ انت)۔ بلے آ کلاسیکل نگدکارانی درستاں چہ وشتریں کارایش انت کہ آھاں یک دگہ یکی یے درگیتگ ءُ آئیءَ ارسطوءِ سرازور مشتگ۔ اے سیمی یکی بزاں وجارہ یکیءِ سازگ چوشیں ھرابیں گپے نہ انت بلے اشیءَ گوں ارسطوءَ بندگ گیشی یے ات۔ ارسطوءَ کدی ھم (نہ چیرءُ اندیم) جاہ یکیءِ بزاں کسمانک یکیں جاہءَ بہ بیت۔ گپّ نہ کرتگ (ارسطوءَ اے گپ نہ کرتگ کہ سرجمیں کسمانک یکیں جاہءَ کنگ بہ بیت بلے بُندرءَ ''جاہ یکی''، ھم ''وھد یکی'' کار یکیءِ راسبند گری اسرانت۔ اگاں کسمانکءِ واکیات بیست ءُ چار کلاکءِ اندرءَ دیمءَ بیا انت ءُ اگاں آ یکشلءُ سرجم بہ بیت گڑا اے ھم ھژدری انت کہ دراِئیں واکیات یکیں جاہءَ دیمءَ بیا انت (پیش دارگ بہ بنت) آ نگدکارانی یک ایرادے ھمیش ات کہ اگاں یک ندارگے یک شھرےءَ چہ زیرگ بیت ءُ دومی دور دگہ شھرےءَ گڑا چاروکءِ ذھن اشیءَ نہ منّ ایت۔ پدریں گپے کہ اے ایرادردانت ءُ بنی آدمءِ ذھن ءُ ھیال اے بودشت داریت کہ ھتے یک جاھےءَ چہ رند دومی دوریں سیمسرےءِ ھیالءَ بہ منّ ایت۔

سہیں یکی، وھد یکی، جاہ یکی ءُ کار یکیءَ چہ ارسطوءَ ایوک کار یکیءِ سرازور پرداتگ، وھد یکیءِ نیمگءَ ایوک اشارگے کرتگ ئے، ءُ جاہ یکیءِ نیمگءَ آئیءَ اشارگ ھم نہ کرتگ اشی پد ارسطوءَ یک جوانیں درے بوتگگ۔ لچہ کارءُ راجدپتر نویسءَ چہ کے شرتر انت۔ راجدپتر نویس ھماویلءُ واکیاتاں بیان کنت کہ

گوستگ انت۔ ءُ لچہ کار ھمیشی ءِ بیان کنت کہ چی بیت، یا چو بگوشے کہ راجدپتر ایوک گچینی راستی ئے بیان کنت ءُ لچہ کاری لس گواچن ءَ۔ اے آھری ھیال یک ھد ءَ کلاسیسیت ءِ بنپد ءِ سرا ایر انت۔ وھدے لچہ کار لس راستی ءُ گواچن ءَ گوشیت گڑا اشیءِ بزانت ایش بیت کہ لچہ کار ھمک گپ ءَ الّم بکنت ءُ بگوشیت۔ وھدے آ مھر ءِ یا باگ ءُ گیابانے ءِ گپ ءَ کنت گڑا اے یکتاہیں مھر ءِ جبزگ مہ بیت بلکیں لس مردمے ءِ مھر ءِ جبزگ بہ بیت۔ یکتاھیں باگ ءُ گیابانے مہ بیت۔ ھمک باگ ءُ گیابانے ءِ چارگ ءَ بہ جنت۔ ارسطوءِ "بوطیقا" سُریانی ءُ سریانی ءَ چہ عربی ءَ بوتگ۔ رودرتک ءَ ارسطوءِ ھمے گپ ءَ انچو جاہ کت بکندے دگہ نگدی رھبندے ءَ کتگ (بزاں انچو اسر کہ ارسطوءِ بیتگ دگہ کسے ءِ نہ بیتگ۔ پمشکا اسلامی رودرتک درائیں لچہ کاری آ توری فارسی ءِ بیت کہ ترکی ءِ، کہ اردوءِ، ارسطوءِ ھمے ردیں رھبندءِ معناءِ کشگ ءَ گوں "لس" رھبندءَ دوست کن انت ءُ یکتاھیں جبزگ، گچینی جبزگ ءُ گچینی ویل ءُ واکیاتاں چہ ایراد گرنت۔ اسلامی رودرتک ءِ لچہ کاراگاں یک ءُ دومیگ ءَ چہ جتا انت گڑا چہ جتا گوشگ ءُ زبان ءِ اے دگر ازمی لوٹانی پدءَ بلے اودءَ کہ بنکپ ءِ ھبر بیت درانینانی بنکپ ھما "لس" دودءِ سرءَ بستگ کہ کرناں چہ رودرتکی لچہ کاری ءِ بنکپ بوتگ۔ اے گپ ھست کہ روایرنندی چست ءُ ایراں یکتاھیں شری پیداک کنگ ءِ پداھدے کتگ۔ بلے یورپی لبزانک ءِ راجدپتر ءَ ھم یک انچیں دورے اتکگ وھدے ارسطوءِ ھمے رھبندءِ ردیں معنائے کشگ بوتگ پمشکا ھبدمی کرن ءِ نیامی ءُ ھژدمی کرن ءِ یورپی لچہ کاریءِ رھبند ھم ھمے بیتگ۔

کسھی ردءُ بندءِ ردءَ ارسطو پدا اے گپ ءِ سرءَ زور پردنت کہ گمزدی ءَ چہ ترس ءُ دردمندیءِ جبزگ ودی بہ بنت۔ اے جبزگ انچیں ویل ءُ جاورانی بہ بنت کہ نہ ایوک بے ھیالی ءَ سر بہ کشنت بلکیں یک ءُ دومیءِ بےھیالیءِ آسر بہ بنت۔

کسھی ردءُ بندءِ دوزات بنت، تچک ءُ مانکیشتگیں، مانکیشتگیں کسھی ردءُ بندءِ تہءَ کسمانکی وڑءُ پیم گون کپنت (بزاں مانکیشتگیں کسھی ردءُ بندءِ تہءَ کسمانکی وڑءُ پیم بستارے داریت) یکے وَ واکیات ءِ مٹ ءُ بدل بوھگ دومی شوھازگ، توری آ کسءِ تہءَ کسےءِ شوھازگ بہ بیت، گاریں وتیگے ءَ پجہ آرگ، یا چیزےءِ باروءَ سھیگ بوھگ۔ بدل بوھگ ءُ شوھازگ ءَ چہ کسھی ردءُ بند مانکیش ایت۔ مانکیشتگیں کسھی ردءُ بندءِ یک دگہ بھرے ھم ھست۔ آ ویل انت۔ اشی ءَ پد ارسطو کسمانکءِ بھراں گیشین ایت اے درائیں یونانی کسمانکءِ بابت ءَ انت ءُ اشی ءَ لچہ کاری ءُ کسمانکءِ لس لوٹاں گوں ھچ سیادی نیست۔

گمزدیءِ بامردءِ گچین کنگ ءَ ارسطو ءَ باز جوان ءُ وشیں رھبند اڈ کرتگ، اے گیشتگیں گپے کہ کسمانکءِ یا ھر نگیں کسےءِ وش کنگ ءَ یک بنجاھی بامردے بیت۔ آئیءِ بھتءِ مٹ بوھگ ءَ چاروک دلگوشی ءَ گوں چارنت ءُ چہ آئیءَ رنگ زیرنت۔ زانگ بوت کہ کسمانکءِ بامردءِ گچین یا آئیءِ سرگوستءِ تراشگ ءَ دلگوش ءُ ھیال دارگ بہ بیت (بزاں انچو وتسرءَ بامردم گچین کنگ نہ بیت بلکیں آئیءِ سرگوست ءُ گچین کنگ ھوشءِ کارے) اگاں نیکیں مردمےءَ وتسرءَ ازگارءَ چہ نیزگار کنگ ءُ پیش دارگ بہ بیت گڑا چاروک نہ ترسے دلءَ کارنت نہ درد واری ئے بلکیں نہ وش بنت۔ ھمے رنگءَ

بدیں مردمےءَ نیزگارےءَ چہ ازگارے کنگءُ پیش دارگ مردم گریءِ هسابءَ وَ لیئے هست، لچہ کاری هسابءَ هم ایشیئے اگاں بدیں مردمےءَ ازگارءَ چہ نیزگارے کنگ بہ بیت گڑا مردم گری هسابءَ تاهیر رسیت (بزاں مردم وش بنت چو کنگءَ چہ) بلے چریشی نہ درددواری جبزگ سرکشت، نہ ترسءِ۔ پرچا کہ درددواریءُ ترس هما وهدی مارگ بنت کہ ماچہ وتءَ، ءُ بامردءِ نیامءَ نزیکی یے بہ ماریں نی ماسرپد بوتیں کہ گمزدیءِ بامرد انچیں مردمے بہ بیت کہ زیات نیک بہ بیتءُ نہ زیات بد، ءُ آئیءِ جنجالءِ (بامردءِ) نیمون انچیں ردی یے بہ بیت کہ درائیں لس مردم هم ردیءَ بکن انت (بزاں همے بامردوتی کتگینانی آسءَ بہ بیتءُ اشیءَ درائیں مردم بکن انت)۔ اے هم هژدری انت کہ مردم مزنیں نامدارءُ وش هالے بہ بیت "ارسطوءَ بامردءِ هرچ توسیپے کرتگ آ ایوک یونانی کسمانک یا یورپءِ کلاسیکی کسمانکءَ پہ راست نہ انت، بلکیں رومانی کسمانکءَ پہ هم راست انت۔ شیکسپیرءِ درائیں مزنیں بامردم هیملٹ، میک بتھ، لیرءُ آتھیکو همے هسابءُ نیگ انت۔ چندیں کسانیں گیانی ارزشتءَ پد ارسطوءَ پد اترسءُ درددواریءِ بنکپ دستءَ زرت۔ کارءِ کنگءِ رهبند انچو بہ بیت کہ چریشی جبزگ پیداگ بہ بیت۔ پدا همے جبزگ پیداگ کنوکیں بنکپانی گپ کرتگ کہ ایوک یونانی کسمانکءَ پہ راست انت۔ اے گپءِ تہءَ هچ شک نیست کہ شیکسپیرءَ هم همے رنگیں بنکپ هرجاہ کارمرد کتگ چو کہ شاہ لیرءِ جنکانی وتی پتءَ گوں یاگی یا "هملٹ"ءَ یک براتےءَ دومی براتءِ زهر دیگ۔ پدا هم یونانی کسمانکءِ تہءَ اے ویلءُ واکیا تات شرگوشگ بنت۔ پرچا کہ آزمانگءِ مرداں

اے رنگیں برات کشیءُ وتیگانی بدواهیءِ کسہ دلگوشیءَ گوں اشکرتگ اتنت۔ چریشی پدءَ ارسطوءَ رهبندءُ کردساچیءِ سراتران کتگ۔ بایدانت جوانیں کرد کسمانکءِ تہءَ آرگ بہ بنت (چندیں مردم گریءِ هسابءَ، ءُ چندیں لچہ کاری زیبائیءِ هسابءَ، پرچا کہ شربدءَ چہ گیش زیبا بیت) دومی تمیزءُ کساسءِ هیال دارگ بہ بیت۔ سیمی همے کہ رهبندءِ (وڑءُ پیم) تہءَ زندمانیءِ چارگ بہ جنت۔ کسمانکءِ تہءَ سرءُ پرابری هسابءَ بہ بیت، "درنگیبی کشءُ مانکش" همے جهد بہ بیت کہ کم بہ بیت۔

آشوبءُ درگیجگءِ سرءَ ارسطوءَ کے گپ پیشءَ کرتگ ات۔ نوں آئیءَ درگیجگءِ رهبندانی سرءَ سرجمیءَ تران کرتگءُ جوانتریں رنگءِ درگیجگ هما گوشتگ کہ کارءِ کنگءَ گوں سربہ کش ایت۔

پدا لچہ کارءَ چندیں دگہ سوج داتگ ئے۔ اولی همیش کہ آ چاورکءُ بامردءِ لیکہءُ هیالءُ شریءَ سما بکنت۔ دومی همے کہ پیسرءَ آ کسہی ردءُ بندءِ کسانیں کشکے (خاکہ) بہ رندیتءُ واکیاتاں چہ پر بکنت ئے۔ همے واکیاتانی ردءُ بندءَ گوں بنکپءَ تہی هسابءَ سیالی یے بہ بیتءُ کسمانکی لچہ کاریءَ واکیاتات کسان بہ بنت۔

وڑءُ پیمءُ هسابءَ مانگیشتگیں گمزدیءِ دوبهر بنت، یکے مانگیشتگ، دومی گیشتگ گمزدی چاررنگءِ بیت مانگیشتگی، دردناک، مردم گریءُ پھک (سادگ)۔ گمزدیءِ وڑءُ پیم جنگی لچہءِ پیمءَ مہ بیت۔

زبانءِ بارءَ ارسطوءَ هرچ ترانے کہ کتگ آ نگد یا نگدی لیکہءِ هسابءَ دردءَ نہ ورنت۔ آزمانگءَ زبان زانتی، تو ارانی زانتءُ بن رهبندءِ زانت گوگوءَ اتنتءُ هب

زانشتکار چریشی کے باز ھب دارگ ءَ اتنت۔ زبان ءِ بھرانی گیشینگ ءَ ارسطوءَ آوازءُ بزانت دراہ مانگیشتنگ انت۔ ھمے رنگ ءَ آئی ءَ لبزانی ھمازات گوشتگ انت، بزاں لس لبز، درآمدیں لبز، شیبنی لبز، لک لبز، آآگاں چہ مردنہ انت بلے نوکیں رھبندءُ سائنسی پٹءُ پول ءِ ردءَ ارسطوءِ اے بھرءُ بانگی ءَ الوک ءَ راجد پتری ارزشت دیگ بیت بس، چریشی گیش اناں۔

گمزدی ءِ سرا دراج کشیں ترانءَ پد۔ کہ کتاب ءِ گیشتریں بھر ھمیشی ءِ سرا انت۔ ارسطوءِ بوطیقاءِ سیمی بھر بنابیت کہ جنگی شاعری ءِ سرءَ انت بازیں ھساب ءَ جنگی لچہ کاری گمزدی ءَ گوں چارگ جنتءُ راجد پتری رھبند ءِ ھساب ءَ جتاانت پرچا کہ راجد پترءَ چہ گیش آ یکیں کردءُ کارءَ درانگازایت۔ بازیں ھساب ءَ جنگی لچہ کاری گمزدی ءَ چہ جتاانت۔ آئی ءِ شری ھمیش انت کہ گمزدی ءَ چہ دراجتر بیت۔ گمزدی تمثیل ءِ گرانی ءَ چہ کسان بیت بلے جنگی لچہ اگاں انچو کسان بہ بیت گڑا آئی ءِ براہءُ شان پشت نہ کپیت۔ جنگی لچہ ءِ دریاب رجزیہ بہ بیت۔ پداگہ وشیں گپے بنابیت ھمے کہ جنگی لچہ کاری ءَ چوکہ تمثیل کنگ نہ بیتءُ گمزدی ءِ پیم ءَ آئی ءِ واکیاتانی گیگان ءَ چاروک چماں گوں نہ گندنت، ہمیشکا اشی ءِ تہ ءَ نہ بیتّلیں، گمان ءَ نہ اتلگیں واکیاتانی کارمردگ روا بیت۔ پرچا کہ چوشیں واکیاتاں چہ اجکھی سرکشیت کہ چیزءَ وش کن انت۔ بلے ھرءُ دری انت نہ بیتگیں واکیات رھبند ءِ سرا درشان کنگ بہ بنت۔ اے ردءَ ارسطوءِ چہ اڈاتگیں گپ ایش انت کہ نہ بیتگیں چیزانی جیروگ ءَ گمان ءَ آورتگیں یابیت کنت ءِ ھساب ءَ ارزشت دیگ بہ بیت۔ اے گپ گندگ ءَ عقل ءَ

چہ دوریں چیزے سمابیت۔ لچہ کاری چکیں نگدءِ شری ءِ مسال انت۔ جیڑاتگیں بیتگیناں چہ دیوتا، پری جن ءُ لچہ کاری ءِ آدراہیں درانسانی چستءُ ایرھوارانت کہ آھانی ہستی ءِ گوں ماچھ نشانی نیستءُ چہ ایشاں ماگیشترءَ نہ بیتگیں گوشیں، بلے لچہ کاری ءِ تہ ءَ اشانی گپءُ باوستءَ چہ لزتءُ وشی رسیت۔ بازیں ویلءُ واکیاتے ہستی ءَ ھست انت بلے آھانی سرکشگءُ آھگ گمان ءَ چہ درانت چوشیں واکیات نہ وشیں بنت، ءُ لچہ کاری ءِ ازم ءِ ردءَ نہ وشیں چیزے۔

اشی ءَ پدارسطوءِ کتاب ءِ نوکیں درے پچ بیت۔ اے بھر بنکپ ءِ ھساب ءَ چارمی انتءُ اشی ءِ تہ ءَ نگدکارانی ایرادءُ آھانی پسوءِ سراتران کنگ ءَ۔

لچہ کاردورنگ ءِ ردی کنت۔ چریشی یکے واراستیں ردی بیے آھمیش کہ آلچہ کاری مہ زانتءُ پداھم لچہ کاری بکنت۔ اے ردی بکشگ نہ بیت۔ دومی سرکپتی ردی انت۔ اے چوش انت کہ لچہ کار بودشت داریت (بزاں شاعری ءِ تب ءَ داریتءُ شاعری ھم کت کنت) بلے ھماایرتیں چیزانی درشان ءَ برے ردی کنت کہ آھانی دومی ازماں گوں سیالی انت۔ سرکپتی ردی بکشگ بیت کنت۔ لچہ کار ءِ گیگان سہ رنگ ءَ یگ انت۔ آآگاں بہ لوٹیت۔ گڑا چیزءَ ھما پیم ءَ بگوشیت 1۔ چوکہ آبیتگ یا ھست ائت 2۔ چوکہ زانگ بیتﷺ یا گوشگ بیت 3 یا چوکہ آئی ءَ بوھگ لوٹیت۔ لچہ کارا اے سہیناں چہ ھرچ رھبندے بہ لوٹیت گچین کت کنت۔ ءُ نگدکارءَ اے وس نیست کہ اے ایرادءَ بہ گپت کہ آئی ءَ اے رھبند پرچی کارمرد کنگ، دومی رھبند پرچی کارمردنہ کنگ ئے۔ بازیں نگدی ایراد زبان ءِ باورءَ بنت۔ بلے زبان ءِ سرءَ سرجمی ءَ دلگوش

دیگ بہ بیت ءُ لچہ کارءِ ھرچی گوشتگ آئی ءَ ھماپیم ءِ پدءَ درجنگ بہ بیت گڑا آئی ءِ پسو ھم ارزانی ءَ دست کپیت۔ لچہ کاری ءِ زبان باز دلگوشی ءَ گوں چارگ ءُ درجنگ بہ بیت ءُ آئی ءِ راستیں بزانت ءَ معناءِ زانگ ءِ جھد کنگ بہ بیت۔ اگاں لچہ کارءِ گپے چپ سما بہ بیت۔ گڑا آئی ءِ سرپد بوھگ ءَ یا ایرادگرگ ءَ پہ راسبند گری راستی ءُ برز ءُ بین پکار بیت۔ پچی بھر کہ دومی ءُ سیمی بھرءِ پنچمی پشکپتگین انت، گمزدی ءُ جنگی لچہ کاری ءَ پدادیم پہ دیم کنت۔ اے بھرءِ تہ ءَ پیسرءَ ھمامردمانی مسال ءُ دلیل داتگ انت ئے کہ جنگی لچہ کاری ءَ گمزدی ءَ چہ جوانتر گوشتت۔ آھانی دلیلانی نبیسگ ءَ رند ارسطوءَ ھمایانی پسو داتگ ءُ آھرءَ وتی گپ جنگ کہ گمزدی بازیں ھساب ءَ جنگی لچہ کاری ءَ چہ شرتر انت۔ جنگی لچہ کاری ءِ تہ ءَ ھمادراہ ھست انت کہ گمزدی ءِ تہ ءَ ھست انت بلے گمزدی ءِ ھماچیز جنگی لچہ کاری ءِ تہ ءَ نیست انت۔ جنگی لچہ ءِ یکی ءُ یکشلی ءِ دارگ بازگران انت۔

(5)

مادیست کہ نہ ایوک یونان بلکیں دراھیں یورپ ءَ ارسطوءِ اے کتاب نگدءِ ازم ءَ پہ اولی کتاب انت کہ لچہ کاری ءَ یک جاہ ءَ یکتاھیں ازمے زانتگ ءُ تران کرتگ، نہ آئی ءَ مردم گری ءِ مولد زانگ بوتگ نہ سیاست ءِ نہ نیکراہ ءِ، ھمے گپ انت کہ یورپ ءَ ارسطو نگدی ازم ءِ اولی رھشون زانگ بیت۔ ارسطوءَ پد روماءَ نگدءِ سرءَ ھرچ کسانیں کتابے نبیسگ بیتگ۔ آدراھینانی تہ ءَ اشی ءِ رنگ ءُ نکش گیشتگ ءُ سھرا انت۔ اے درستاں چہ شرتریں کتاب رومن لچہ کار ھورلیس ءِ "لچہ کاری ءِ ازم انت"۔ ھورلیس ءِ

کسانیں بلے من اتگیں کتاب ءِ ارزشت باز انت۔ یکے وَ پمیشکا کہ چرے کتاب ءِ منت ءَ ارسطوءِ نگدی رھبند ماں یورپ ءَ نامدار بیت انت دومی ایش کہ ھورلیس ءِ وتی ھیال ھم ردیں رنگے ءَ ارسطوءِ نام ءَ کنگ بوتگ انت۔

ھورلیس ءَ ھرجاہ ارسطوءِ ھیال ءِ کمک زرتگ۔ لبزءِ کارمرد ءِ ردءَ آئی ءَ ارسطوءِ گپ ءَ ارزان کرتگ ءُ پدا گوشتگ۔ کسہی ردءُ بندءِ یکی ءُ یکشلی ءِ سرازور پرداتگ ئے، کردساچی ءُ کسہی ردءُ بندءِ وت ماوتی سیادی ءَ ارسطوءِ تران ءِ پدءَ گیشینتگ۔ کسمانک ءُ کسہی ردءُ بندءِ وڑ ءُ پیم ءِ گپ ءَ کنان ءَ ھم آئی ءَ ارسطوءِ رھبند ءِ پدگیری کرتگ۔ لچہ کاری ءِ لیکہ آئی ءَ ھم وتی ءُ ترھینگ گوشتگ۔ سرکپتی ردی آئی ءِ نزءَ ھم بکشگی انت۔

اشی ءِ پچی ءَ باز انچیں گپ ھم مارا ھورلیس ءِ اے کتاب ءَ دست کپیت کہ ارسطوءِ کتاب ءَ مان نیست انت بلے اے ارسطوءِ تران ءُ گپانی راسبند گری آسرانت ءُ اشاں چہ بازینے نشاۃ الثانیہ ءَ رند کلاسیکی جندءَ مزنیں ارزشتے گپت۔ ھورلیس ءَ شر گوشتگ ءِ سرا باز زور پرداتگ ءُ ھمیشی ءَ نبشتانک ءِ شری گوشتگ۔ ازم ءِ جھل کپگ آئی ءِ نزءَ انچیں چیزے کہ اشی ءَ دیوتاءُ کتاب بھا کنوکاں دراھیں لچہ کاراں پہ مکن گوشتگ۔ ایوک وانگ کس ءَ ھنرکارے نہ کنت بلکیں ھدابکشیں زانت ھم پہ آئی ءَ ھرضروری انت

(6)

رومۃ الکبریٰ ءِ آیاتی ءُ نشاۃ الثانیہ ءِ نیامی وھدءَ انچیں زمانگے اتک کہ دراھیں یورپ ءَ

زانت ءِ چراگ یک ھدے ءَ مرت انت ھمے زمانگ ءَ یونانی زندآدینک عرباں پہ میراث رست۔ عباسی دورءَ بازیں کتابے تچک ءَ یونان ءُ گیشتر سریانی رجانکاں چہ عربی ءَ ترینگ بوت انت۔

حنین بن اسحاق ۸۰۹ء، داں ۸۷۳ کہ نصرانی نیکراہ ءِ مردم ات گمان کناں درستاں چہ پیش ارسطوءِ کتابانی رجانک کرت۔ ہٹی ءِ (HITTI) گوشگ ءَ "آزمانگ ءِ وھدے رشید ءُ ماموں یونانی ءُ ایرانی ھب زانش ءَ چہ ھبناک اتنت، روایرشت ءَ اشانی ھمسر شارل مین ءُ آئی ءِ ھاکم وتی نامانی راتیں نبیسگ ءَ دربرگ ءَ اتنت ھمے زمانگ ءَ راسبند گری ءِ رھبند عربی دپترک اشی ءِ تہ ءَ آئی ءِ دوئیں کتاب "وش زبانی ءِ زانت" ءُ لچہ کاری ءِ ازم" ھوار اتنت، عربی بن رھبند ءِ بچی ءَ اسلامی دنیاءَ لبزانک ءِ زانت ءُ انسان ءِ لیکہ ءِ بن ھشت بیان اتنت۔ بلے اے ردءَ اے گپ دلگوش کرزیت کہ یونانی ءَ چہ عربی ءَ ھرچ رجانکے بیتگ آگیشتر، طب، ھب زانش ءُ راسبند گری ءُ ایدگہ کتاب اتنت، عرباں یونانی لبزانک ءُ یونانی کسمانک ءِ نیمگ ءَ ھچ دلگوش ندانتگ۔ لبزانک ءِ درگت ءَ آھانی رھشونی ایران ءَ کرتگ۔ عربی لبزانک ءُ لچہ کاری ءَ کسمانک ھچ وڑا نیست ات ٹی ایس ایلیٹ(T.S ELIOT) ءَ وتی نبشتانکے ءَ وش نبشتگ تھیٹر انچیں ٹیکی یے کہ ھرراج ءَ نصیب نہ بیت توری آئی ءِ ربیت چینچو جوان ءُ مزن بہ بیت۔ اے ٹیکی بازیں وھد ءَ ھندو، جاپانی، یونانی، انگریزان فرانسیسی ءُ ھسپانیاں رستگ۔ کسانیں وڑے ءَ ٹیوٹانیاں ءُ اسکنڈی نیوماءِ مردماں بکشگ بوتگ۔ اے ٹیکی روماءِ مرد ماں نہ بیتگ، ءُ آھانی پشپد اطالویاں ھم شریں

رنگے ءَ دیگ نہ بیتگ" دگہ چے گپ بیت کہ عرباں اے ٹیکی چہ ھدا ءِ ان نیمگ ءَ سرءَ چہ نہ سرتگ۔ پمیشکا عرب ارسطوءِ کتاب "لچہ کاری ءِ ازم" ءَ شری ءِ سرءَ سرپد نہ بوتگ انت۔ اشی ءِ یک مسالے ماپیش ءَ دیم ءَ آورتگ ات۔ لچہ کاری ءَ لس دودءِ پادبند کرتگ ءُ بنی عباس ءِ عہدءِ لچہ کاری ءَ وتی ھمرائی ءَ فارسی لچہ کاری ءُ وتی رندءِ ترکی ءُ اردو لچہ کاری ھم ھمیشی ءِ رھبند زرتگیں انت۔ ہارون الرشید ءِ عہد ءَ پدنز یکیں رودراتک ءِ لچہ کاری "لس دود" ءِ ھمے رنگ ءَ پادبند انت کہ لچہ کارءِ جبزگ یا آئی ءِ اشگ یا آئی ءِ جیبڑگ ءُ مارشت یکتاھیں ارزشتے نہ داریت۔ اگاں یکتائی یے گندگ ءَ کیت گڑا ایوک آئی ءِ زبان ءِ درشان رنگ ءُ آئی ءِ گپتارءِ شریاں چہ۔

"لچہ کاری ءِ ازم" ءِ کتاب (بوطیقا) چہ یونانی ءَ عربی ءَ نہ بیتگ بلکیں عربی رجانک (اشی ءِ سیاھگ پیرس ءَ دیگا سلامت ءُ ھست انت کہ دھمی کرن عیسوی ءِ نیام ءَ نبیسگ بوتگ) سریانی رجانکے ءِ رجانک انت۔ اصلیں سریانی رجانک نوں نیست انت ءُ آئی ءِ رجانکارءِ نام ءُ ھم کسے نہ زانت۔ اے سریانی رجانک گمان کناں یک انچیں یونانی سیاھگے ءَ چہ بوتگ کہ مرچیگیں یونانی کتاباں چہ باز کوھن بیت۔ ھما یونانی سیاھگ چریشی سریانی رجانک کنگ بوتگ نیست انت۔ بلے یک دگہ کوھنیں کتابے ھست کہ یازدمی کرن عیسوی ءَ نبیسگ بیتگ، پیرس ءَ ایرانت۔ ھمے دومی سیاھگ ءَ چہ یورپ ءِ درائیں نوکیں زباناں رجانک کنگ بوتگ۔ پروفیسر مارگولیتھ ءَ عربی رجانک ءِ چندیں باب لاطینی ءَ رجانک کرتگ کہ آئی ءِ (Analeeta.Orientalia)(1887 چاپ بوتگیں) ءِ تہ ءَ ھوار انت۔

عربی رجانکءَ چہ بازیں گران ءُ اڈاا تگیں لبزانی ساچشتءَ کمک رسیتءُ چریشی آدومی یونانی سیاھگ ءِ ائیب درکاینت ءُ کہ رندءِ نبشگیں انت ءُ چہ اشی سرجمیں یورپ ءَ نپ کٹ اتگ۔ نشاۃ ثانیہءَ پد لچہ کاری ءَ یک رھشون ءُ رھبند زانتے پکارات۔ رھشونی ءَ ارسطوءَ چہ جوانتر دگہ کس نیست ات۔ ہمیشکا ھمے دورءَ درائیں یورپ ءَ ارسطوءَ گوں ھب ناکی گیش بوت۔ ۱۴۹۸ءَ والا(Valla)ءَ ''لچہ کاری ءِ ازم'' لاطینی ءَ رجانک کرت۔ اے گمان ءَ اولی رجانک ات کہ یورپی زبانے ءَ بوتگ ات۔

چیزیں مدتءَ پد بزاں ۱۵۱۵ءَ یک دگہ لاطینی رجانکے ءُ آئی ءِ پنجی ءَ ابنِ رشدءِ زرآرے ترینگ بوت۔ اے رجانک ءِ ارزشت ایش انت کہ چریشی ارسطوءِ عربی نگدءُ عربی دودءَ چہ یورپ سھیگ کنگ بوتگ۔ اطالوی زبانءَ اولی رجانک سینی(Sogni)ئیگ انت کہ 1949ءَ فلارنسءَ چہ شنگ بوتگ۔ بلے اطالوی ءَ درستاں چہ جوانتریں رجانک کاستل دی ترو(Castelvetro)ئیگ انت اے رجانک اولی برءَ وی آناءَ چہ ۱۵۷۰ءَ(Daristoble volgarizata poetica)ءِ سرھالءَ شنگ بوتگ۔ بازیں انچیں گپ کہ ارسطوءَ گوں بندگ بنت ھمے رجانکءِ گیش ءُ گیوارءَ چہ شنگ بوتگ انت چو جاہ یکی ءِ لیکہ کاستل دی تروءِ زمانگءَ چہ بنا بیت۔ اسکالی گر(Scaliger)ءَ کہ نشاۃ ثانیہءِ مزنیں شرگدارے ات، کتابے نبشتگ آئی ءِ نام ارسطوءِ کتابءِ نامءِ سرءَ ایر کرتگ، اشیءِ تہءَ جاہ یکی'' ءِ لیکہ دیمءَ آورتگ ئے۔ کاستل دی تروءَ اسکالی گردءِ لیکہءَ من اتگ ءُ آئی ءَ مزنیں شرپے داتگ

ئے۔

کساس دہ سالءَ پد وھدے سرفلپ سڈنی (Sir philip sideny)ءَ انگریزیءَ کتابے نبشت گڑا کاستل دی تروءِ بازیں گپ ءُ ترانے دیمءَ آورت ئے۔

اولی فرانسیسی رجانک داسیے (Dacier)ءَ ۱۶۹۲ءَ کت۔

اشیءِ گیش ءُ گیوار ھم ھوار انت۔ داسیےءَ ھم سہیں یکیءُ اے رنگیں دگہ اڑاتگیں جیڑھانی سراسرجمیءَ تران کرتگ۔ انگریزی رجانک مزنیں مدتےءَ پد بوت۔ کساس ھما وھدءَ وھدے کلاسیکی جنزِ انسرتگ ات۔ اولی سرجمیں رجانک توائی نگ(Twining)ئیگ انت کہ لندنءَ ۱۸۸۹ءَ شنگ بوتگ۔

ما گوشتگ ات کہ نشاۃ ثانیہءِ زمانگءَ درستاں چہ پیسر اسکالی گرءَ ''سہیں یکی'' ءُ ھمے پیمیں اندگہ تران دیمءَ آورتگ۔ بلے اشیءَ چہ پیسر یک دگہ اطالوی ودا(Vida) وتی کتاب(De Arte Poetica) چاپ ۱۵۲۷ءَ کلاسیکی نگدءِ دگہ بازیں رھبند اڑداتگ ات۔ ھمائیءَ شائتگی (Decorum)ءِ لیکہ ہوریسءُ ارسطوءَ چہ زانگءُ دیمءَ آورتگ۔ ھمے لیکہءَ چہ بانک الزبتھءِ عہدءِ کسمانکءُ نگدءَ نوکیں رنگ ئے زرت۔

اسکالی گرءِ یک دگہ ھمسر وے من تورنو(Minturno)ءِ ھم اے دورءِ نگدءِ ساچگءَ پہ مزنیں بھرے ھست اے ھم ارسطوءُ ہوریسءِ پد گیر انت۔ الزبتھءِ عہدءِ انگریزیں نبشتہ کاراں وت ارسطوءِ کتاب انچو نہ وتگ، آھاں مدام ارسطوءَ من تو نوءُ اسکالی گرءِ ھسابءَ چارتگ ءُ زانتگ ات۔

ھبدمی کرن ءَ نیامی دورءَ اے جنزءَ وتی پادمیھ کت انت کہ نوک کاسسیت ءِ نامءَ زانگ بیت۔ اے جنزءِ رھدربری ھماکساں کرتگ ات آنگد کاراتنت ءُ لچہ کارھم۔ چوکہ فرانس ءَ کارنے لی corneilli ءُ بوآلو Boileaa انگلستان ءَ ڈرائی ڈن Dryden ءُ پوپ (POPE)

ڈرائی ڈن نوک کلاسیکی لیکہ ءِ پادبندالم ھست ات بلے انچواناں کہ ھرنگیں دروگیں پدگیری ءَ راست بہ زانت۔

اے جنز اسل ءَ فرانس ءَ چہ چست بوت پرچاکہ فرانسیسی زہن بندات ءَ چہ گرانیں رھبند ءُ کشکانی نیمگ ءَ دلگوش ات۔ فرانس ءَ بوآلوءَ وتی (LERT POETIQUE) ءَ لچہ کاری ءِ اسلیں رھبند گوسگینانی (یونان ءُ روما) ءِ پدگیری پمیشکا کنگ ءَ گوشتگ کہ گوسگینانی پدگیری بندر ءَ ابرم ءِ پدگیری انت پرچاکہ ابرم ءِ بت کشی ءَ چہ اشاں کس ءَ شرتر نہ کنت۔ وھدے گوسگیں لچہ کارانی پدگیری ءُ گیگان ھرڈری بوت گڑا گوسگیں شرگدار ءُ ارسطوءِ رھبندانی زیرگ ھرڈری ات۔

ارسطوءِ بوطیقاءِ ردءُ راستیں گیش ءُ گیوار ءَ چہ نوک کلاسیکی شرگداری زندگ ات۔ آھر واھگی جنزءِ بنداتی زمانگ ءَ جرمنی ءَ یک نوکیں کلاسیکی جنزے بنابوت اشی ءِ مزنیں منوک لسینگ (LESSING) ات اے نوکیں جنزءِ بن ھشتکاراں نوک کلاسیکی ردیاں پدرکت ءُ سراچہ سائنسی رنگے ءَ گوں یونان ءِ زانت ءُ لبزانک ءُ ازم ءِ وانگ بنا کت ءُ ارسطوءِ نگدءِ کورکائی پدگیری ءِ بدل ءَ ارواہ ءِ کرد ءُ ارسطوءِ نگد ءَ جوانیاں چہ نپ کشگ ءِ جنزے بنا کت۔ لسینگ ءَ ارسطوءِ اسلیں رھبندءِ گیش ءُ گیوار کت ءُ ھرچ ردیں رھبندے گوں آئی بندوک ات آدراہ نہ منّ اتنت۔

لسینگ ءَ پدا ارسطوءِ نگدی ازمءِ رنگ کوردیم بیان بوت۔ کسمانک ءَ چہ السبن ءَ ارسطوءِ وت گڑیں منوکانی رھبنداں ھمابے سوبی بکشات کہ کہ آھاں چہ شیکسپیئر ءِ ھم اے چیز نصیب نہ بوت (بزاں اے کار شیکشپیئر ءَ ھم کت نہ کت چوکہ السبن ءَ کت) اشی ءِ پنچی ءَ لچہ کاری ءُ لبزانک ءِ نوکیں جنز سرکشان اتنت۔ چوکہ واھگی، گواچن نبیسی، چیدگی ءُ اندگہ۔ یورپ ءِ ندکار ءُ لچہ کار نوکیں جنزانی منگ ءُ نہ منگ ءَ دلگوش بوت انت ءُ ارسطوءِ نگدی رھبنداں چہ ایوک مزن شھدربرجاہ ءِ پروفیسر ءُ نودربرانی ھبناکی پشت کپتگ ات۔

بلے ارسطوءِ رھبند۔ آردانت کہ راست۔ آھانی ردیں معنا کشگ بوتگ یاراستیں۔ دنیاءِ لبزانک ءِ ساچشت ءُ ساچگ، لچہ کاری ءِ ردوم ءُ تب، لبزانکی جنزانی بندات ءُ آھانی ردیں کرد، ءُ درستاں چہ گیش نگدءِ ازم ءَ پہ ھرچ نکش ئے اشتگ آئی ءِ ھمسری ءَ ھچ کتاب کت نہ کنت۔ گپ کہ اسلیں نگدءِ ازم ءِ کیت اولی سوچکار ءِ اے مزن ساچ سرجمیں دنیاءَ بے مٹ ءُ بے مسال انت۔ ارسطوءِ راسبند گری دلیل، آھانی ریس ءُ پرلیس، رد ءُ بند ءُ وڑ، زانتکاری اے کتاب ءَ نگدءِ اندگہ درائیں کتاباں چہ یکتا کنت۔

عزیز احمد

جامعہ عثمانیہ ۲۲ جون ۱۹۴۱۔

لچہ کاری ءِ سرالس چمشا نک ۔ لچہ کاری ءِ گچینی زات ۔

بنگیجی دانک

من لوٹاں کہ لچہ کاری ءُ آئی ءِ جتاھیں تھرانی بابت ءَ بہ نویساں ۔ ھمے بہ پولاں کہ اشانی ھرزاتے ءِ جوانی پچی انت ءُ واکیات ءُ کسی ردءُ بندے ءِ چونیں وڑءُ پیم شریں لچہ ئے ءَ پہ ھژدری انت ۔ ھرنگیں (لچہ کاری ءِ) چینچوءُ چونیں بھرانت ۔ ھمے بنگپ ءَ گوں بستگیں دگہ گپ ھم ھست انت آھاں ھم در بہ جناں ۔ من اے چست ءُ ایرانی ھماردءُ بند ءِ پدءَ گپ ءَ کناں کہ من اش زاناں ۔

(1)

جنگی لچہ کاری، گمز دی، دل ساچی، پاک نازینک ءُ ھمے رنگ ءَ نل ءُ چنگ ءِ زھیرگ، اگاں انچاھیں ھسابے ءَ بچارے گڑاا اے درست گیگان انت ۔ پدا ھم اے کہیں یک دگرے ءَ چہ جتاانت، آ اے رنگ ءَ کہ اشانی گیگان کنگ ءِ رپک ءُ راہ جتاانت ۔ بنگپ جتاانت ءُ رھبند جتاانت ۔

(2)

ھمے پیم کہ چیزے مردم وتی ازم ءَ پہ چیزے پی ھیل کنگ یا دروشانی کمک ءَ چیزانی گیگان ءَ کن انت، ءُ چیزے مردم آواز (توار) ءِ منت ءَ پدگیری کن انت ۔ اے رنگ ءَ برز ءِ نام گپتگیں ازمانی تہ ءَ وزن، لبز ءُ زیمر ھما جتاھیں کمک ءُ کشک انت کہ یا وَ گستاءَ جتا یا بازیں وڑے ءَ یک دگر ءَ گوں ھوار بنت، ءُ اے دراہ گیگان

گرنت، چوکہ اے گیگان کہ نل ءُ چنگ یا زیمر ءِ ازباباں چہ کنگ بیت چریشی انچیں اسرے ودی بہ بیت چوکہ ارگن یا شھنائی ۔ ایوک وزن ءُ زیمر کارمرد کنگ بیت ۔ ناچ ایوک وزن ءَ، زیمر ءَ اناں ۔ پرچا کہ انچیں ھم ناچو ھست کہ سُر ءُ پُر یا وزن ءِ کمک ءَ نند ءُ پادا، جبزگ ءُ سر ءَ پراں درانگازنت ۔

جنگی لچہ کاری ءُ ایوک لبز یا لچہ ءِ کمک ءَ گیگان گرگ بیت ۔ اے لچہ یا وَ جتاھیں دریابانی تہ ءَ نبیسگ بیت ۔ یا کہ دنیگا ھمے رھبند ھست ۔ یک رنگیں دریابے ءَ نزآرگ بیت ۔ اشی ءِ (بزاں (EPOPOIES) ابید دگہ انچاھیں نام نیست کہ سوفرون (SOPHRON) ءُ زے نارکس (XENAREHUS) ءِ سیل (تماشہ) ءُ سقراطی گپتانی جاہ ءَ بہ گپت یا ھما لچہ کہ آئمبی (lambiec) موتک ءِ یادگہ دریاباں نبیسگ بہ بنت ءُ اشانی تہ ءَ ھمے رنگ ءِ گیگان کارمرد کنگ بہ بیت کہ جنگی لچہ کاری ءَ کارمرد کنگ بیت ۔ اشی ءِ تہ ءَ نیست کہ دود ءُ زبیدگاں لچہ کاری ءَ (ھژ کاری) دریاب ءَ گوں سیال دار گوشنگ ءُ باز کس ءَ موتک آریں لچہ کار گوشنگ (بزاں انچیں لچہ کار کہ موتک نبیس انت) باز ءَ جنگی لچہ کار گوشتگ بزاں ھما کہ مسدس ءِ دریاب ءِ تہ ءَ نبیس انت ۔ اے رنگ ءَ لچہ کارانی بھر ءُ بانگ بوتگ آ اشانی گیگان ءِ رنگ ءُ بنھشت ءِ پدءَ نہ انت بلکیں ایوک دریابانی پدءَ انت (بزاں دریاب کارمرد کن انت) پرچا کہ آ مردم ھم کہ لچہ ءِ تہ ءَ طب یا طبعیات ءَ درشان انت لچہ کار گوشگ بنت ۔ بلے ھومر ءُ ایمپسی ڈوکلیس (Empedocles) ءِ بیدے دریاب ءَ دگہ ھچ چیز یک نہ

انت۔ اول کس گواچنی ھساب ءَ لچہ کارءِ نام ءُ پنام ءَ گرزیت دومی ءَ اگاں ھب زانش ءِ زانندگ بگوشیں گڑا جوانتر بیت۔

ھمے پیم اگاں کسے بہ لوٹیت کہ وتی "گیگان" ءُ ھواریں دریاباں کارمرد بکنت چوکہ کیرمون (Chareemon) ءَ وتی وانگی Centaur ءِ تہ ءَ کتگ کہ باریں دریابانی دپتر ے، گڑا اشی بزانت اے نہ انت کہ آ ایوک ھمے گپ ءَ لچہ کار گوشگ ءِ ھکدار بیت بلے نون اے تران ہلاس۔ بلے لچہ کار ءِ دگہ ھم رنگ ءُ بھر ھست انت کہ گیگان ءِ سہیں رپکانی، وزن، زیمر ءُ لچہ ءَ کارمرد کنت۔ چوکہ پاک نازینک، گمز دی ءُ دل ساچی۔ پدا ھم اشانی تپاوت ھمیش انت کہ اشاں چہ باز درائیں رپکاں کارمرد کنت ءُ باز ءَ گستا گستا، اے رپکانی منت ءَ انت کہ چریشی آ گیگان گرنت۔

(3)

گیگان ءِ بنگپ

(اے سرجمیں کتاب ءِ تہ ءَ نقل ءَ پہ گیگان، جھا گیر، پدگیری سہیں لبز کارمرد بیتگ۔ رجانکار)

بلے چوکہ گیگان ءِ بنگپ بنی آدم ءِ کردءُ کارانی تہ ءَ انت ءُ اے الم وَ شر بنت یا وَ بد (پرچا کہ کرد ھمیشی ءَ گوں کاردار یت، درائیں مردمانی سرانیکی ءُ بدی ءِ مزنیں اسرے ھست) پمیشکا چریشی ءَ چہ ھمے آسر درکپیت مامردماں کہ ھمارنگ ءَ انت چریشی شرتر پیش داریں یا چریشی ءَ چہ بدتر یا وَ انچو کہ آ ھست انت۔

چوکہ بت کشی ءَ بچاریں پالی گنانس (Polygnotus) ءِ کشتگیں بت ابرم ءِ ھساب ءَ چہ دیم ءَ انت (بزاں آئی ءَ شرتریں بنی آدم پیش دارگ ءِ جھد کرتگ) پوسون (Ponson) جھل تریں رنگے ءَ پیش داریت ئیے (بزاں بنی آدم ءَ بدتریں رنگے ءَ پیش داریت) ءُ ڈایونی سیس (Dionysius) ءِ بت سرجم ءَ گواچنی شبین انت (بزاں ھمارنگ ءَ کہ بنی آدم ھست ھمارنگ ءَ پیش داریت ئے کہ ما ءُ شما) نوں سھرا ءُ گیشیتگ کہ گیگان (چوکہ من پیش ءَ گوشگ ءَ اتاں) اے رنگیں پرک ءُ بھرالمی انت ءُ جتاھیں بھرانی گیگانی بیت پرچا کہ انچیں بنکپانی گیگانی کنگ بیت، ھمے ھساب ءَ یک دگر ءَ چہ جتا بنت۔ ھمے چیز ناچ ءَ چہ ھم بیت، نل ءُ چنگ ءِ زھیریگ ءَ ھم، ءُ لچہ کاری ءَ چہ ھم کہ ایوک لبز یا لچہ ءَ بے زیمر ءُ بے ننگ ءُ بند ءَ کارمرد کنت۔ چوکہ ہومر ءَ بنی آدم چوکہ ھست انت (اسل بنی آدم انت) آئی ءَ چہ جوانتر کرتگ ءُ دیم ءَ آورتگ۔ کلیوفون (cleophon) ءَ ھمے رنگ ءَ دیم ءَ آورتگ چوکہ آ ھست انت۔

ہے گی مون (Hegemon) ءَ کہ تھیسیا ءِ نندوک انت کہ بدیں پدگیری کنوکے، ءُ نگوکارس (Nighochares) ءَ ڈیلیاڑ (Deliad) ءِ تہ ءَ آھاں (مردماں کہ ھمارنگ ءَ ھست انت) کپتگیں رنگے ءَ پیش داشتگ۔ ھمے رنگ ءَ سوت ءُ اندگرانی گیگان (سوت ادءَ زیمری لچہ کاری ءِ بزانت ءَ کارمرد بیتگ) ھم ھمے ھساب ءَ جتاھیں رنگے ءَ بیت چوکہ ٹموتھیس (Timotheus) ءِ وانگی "فارس مردم" فلاکسے نس (Philoxenus) ءِ وانگی "سیاھیں دیھ" ءَ چہ

جتانت۔ گمزدیءَ دل ساچی ھمِ ھمے رنگءَ یک دگرءَ چہ جتاءَ گستاانت، دل ساچیءِ لیکہ ایش انت کہ مردماں کہ ماھمار نگءَ گندیں آھاں اشاں چہ جھل تر پیش داریت۔ گمزدیءِ لیکہ ایش کہ شرتر پیش اش بداریت۔

(4)

پدگیریءِ رھبند

دیگا سیمی تپاوتءِ گپّ پشت کپتگ بزاں ھمارھبندءِ گپّ کہ چہ آئی ھر رنگیں بُنکپّءِ گیگان بیت کنت۔ پرچا کہ لچہ کاریکیں بنکپءَ ھماوڑءَ کارمرد کنتءَ گوشگی رھبندءِ پدءَ لچہ ھم کرت کنت۔ ءُ پداھمے (گوشگی رھبند، بیانیہءِ رھبند) منتءَ ھم یادگہ کارستاں دیمءَ کاریت چوکہ ہومرءَ کتگ یا بے بدلیءَ سدلیءَ وت اش درانگازیت۔ یا آھمے رنگءَ پدگیری کنت کہ وتی درائیں کارستاں گواچنی بہ کنتءُ دیمءَ بیاریت کہ کردءُ کارانی تہءَ تیارءُ ساڑی گندگءَ بیاانت۔ چوکہ من بنداتءَ گوشتگ ات، اے ھماھیں رھبند انت چریشی گیگان گروکیں ازمانی" نیامءَ تپاوتے درکیت۔ یک ھسابےءَ سوفوکلیس (Sophocles) ھمے رنگیں گیگان گروکے چوکہ ہومر۔ پرچا کہ دوھینانی بنکپّ جوانءُ نیکیں کارست انت۔ دومی ھسابءَ آرسٹوفینس (Aristophanes) ءِ پیمءَ انت۔ پرچا کہ دوئیں کردءِ منتءَ گیگان گرنت۔

بازءِ گوشگ انت کہ ھمے ھسابءَ چوشیں لچھاں پہ کسمانک (بزاں کرد) ءِ گالبند

کارمرد کنگ بیت، ہمیشکا ڈوریائی گوشنت کہ دل ساچیءُ گمزدی دوئیں ماڈ گرتگ انت پرچا کہ دل ساچیءِ (اڈ کنوک) میگاری انت۔ یونانءِ (میگاری) ھم کہ آھانی گوشگ انت کہ مئے راج مستری رھبندءَ گوں اے بندات بوتگ انت، ءُ مسلیءِ (میگاری) ھم کہ آھانی لچہ کار اپیسی کارس (Epecharmus) کیونی ڈوّیس (chionedes) ءُ میگنی (Magnes) دوھیناں چہ پیسر انت۔ پیلوپونیسءِ بازیں ڈورین (ڈوریاءِ نندوک) گمزدیءِ ودی کنوک ھم وتءَ گوشنت۔ اے گپانی منینگءَ آھمالبزانی بزانتءِ سرا گپّ ءُ تران کن انت۔ آھانی گوشگ انت کہ "گانو" ءَ ڈورک بولیءَ (Come) گوشنتءُ اے ٹک بولی (Demos) دل ساچی کنوکانی نام (Comazein) (وشیءُ شادہی کنگ) ءَ چہ درنہ کپتگ بلکیں اے نام ہمیشکا دیگ بوتگ کہ ھمازمانگءَ شہرءِ مردماں آھاں پترگءَ نہ اشتگ ات گڑا آکوچگاں (Comai) تراتگ انت۔ دگہ گپے ایش انت کہ آھاں (ڈورکءِ مردماں) کنگ یا کردءِ بزانتءَ Dranءِ لبز گوشتگ۔ ایتھنزءِ مردم اے لیکہءَ پہ (Pratten) ءِ لبزءَ کارمرد کن انت۔

(5)

لچہ کاریءِ دُوبنگیجی نیمون

ما بیت کہ لچہ کاریءِ بندات چہ دو چیزءَ بیتگ، دوئیں آدمی زاتءِ اسلی تبءَ گوں ھمگرنچ انت (1) گیگان گرگ (پدگیری کنگ) درکسانیءَ چہ بنی آدمءِ ھاکءَ

گوں ھوارانت۔ چریشی ءَ چہ آدرائیں سھداراں چہ جتاانت کہ آدرستاں چہ گیشتر پدگیری کنوک ءُ ھمے تب ءِ منت ءَ آوتی بنداتی درونت ءَ دربارت۔ ھمے رنگ ءَ درائیں مردم کدرتی ھساب ءَ پدگیری ءَ چہ وش بنت۔ مئے تجربت وت ھمے گپ ءِ شاھد انت۔ پرچا کہ ما آچیزانی راستیں گیگان ءَ چہ ھم وش بہ ایں کہ آھانی چارگ پمارا گران ءُ نہ وش انت۔ چوکہ بدءُ دشتی داریں سھدار، جون (لاش) ءُ ھمے رنگیں چیزءُ اشی ءِ سبب ایش انت کہ دربرگ ءِ تہ ءَ کدرتی وشی یے مان کہ ایوک ھب زانشتکارانی چیزے نہ انت بلکیں درائیں مردمانی ھاترا انت۔

توری اشانی بودشت چینچو ھم نزور بہ بنت، یک مزنیں وشی یے۔ آھمر نگ ءُ چارگ جتیں چیزانی گندگ ءَ گوں ہمیشکا وش بنت پرچا کہ چوش کنگ ءَ چہ آئی ءِ زانت گیش بیت (آچہ عقل ءِ منت ءَ پجہ کاریت کہ کجام چیز ءِ پدگیری کنگ بوتگ، ءُ پد جست گرنت (پٹ انت، شوھاز کن انت) کہ اے پلاں چیز ءِ بت انت) اگاں ناگت ءَ آچیز کہ پیش دارگ بوتگ انچین ئے کہ پیسرءَ نہ دیستگ گڑا چریشی آئی ءِ چارگ ءَ پدگیری ءِ مارشت ءَ چہ وشی نہ رسیت بلکیں اشی ءِ کرد ءَ چہ، رنگ ءَ چہ ءُ ھمے رنگیں اندگہ سبباں چہ۔

ہمیشکا پدگیری پہ مارا انچاھیں گیے (بزاں فطری چیزے) ءُ دومی زیمر ءُ وزن ھم انچاھیں چیزانت ءُ دریاب ھم گیشینگیں ھساب ءَ وزن ءِ جتاجتاھیں بھر انت۔ ہمیشکا آمردم کہ آھانی تہ ءَ بندات ءَ چہ تب سک باز تمرد اتنت، کدرتی ھساب ءَ انچیں نہ گیشتگیں ءُ ھماسھت ءَ گوشگیں (فی البدیہ) جھد اش

کرت۔ اشاں میزان ءَ دیمروی کرت ءُ چہ اشاں لچہ کاری ودی بوت۔

کوھنیں لچہ کاری ءِ دوزات

بلے اے لچہ کاری کہ نبشتہ کارانی جتاھیں تب ءِ واز مندگ ات وتسرءَ دو جتاھیں زاتانی تہ ءَ بھر بوت (بزاں یکتاھیں) لچہ کارانی تب ءِ ھساب ءَ زیت دو رنگ ءِ تہ ءَ بھر بوت۔ آھما کہ سنگین ءُ جوانیں کردانی ھدابند اتنت اشاں وتی گیگان ءُ پدگیری ءَ چہ جوان ءُ مزنیں کارستانی کردءُ نام کشی، گچین کرت انت بلے چریشی ءَ چہ جتاوش تبیں (ڈاکٹر جمیل جالبی دومی شاعراں وتی رجانک ءِ تہ ءَ کسانیں زھن ءِ لچہ کار گوشیت، رجانکار) لچہ کاراں جھل کپتگ ءُ بدیں مردمانی بابت ءَ نبیس ات ءُ اشاں درستاں چہ پیسر تکستی ءُ تژنی شعر نبیس ات ءُ آھاں پاک نازینک، سپت ءُ ساڑا۔

سُبکیں رنگ ءِ لچہاں چہ چوشینے مئے دیم ءَ نیست (پشت نہ کپتگ) کہ ہومر ءِ زمانگ ءَ چہ پیش نبیسگ بوتگ (بزاں ھمے تکستی ءُ تژنی شعر)۔ اگاں چہ زانگ بیت کہ چوشیں بازیں لچہ ئے نبیسگ بوتگ۔ بلے ہومر ءَ چہ پدا اے رنگیں لچہ ءِ بازیں نمونگ دست کپیت چوکہ ہومر ءِ لچہ Margite (مارگائٹس) ءُ اے رنگیں دگہ لچہ، چوشیں لچہاں پہ آئمبی دریاب کارمرد کنگ بوتگ۔ پرچا کہ اے دریاب اے لیکہ ءَ پہ جوانترات پرے ھاترا اشی ءِ نام آئمبی کپتگ اے ھما دریاب چریشی آھاں یک دگرے ءِ سرا تکستی نبشتگ۔ اے رنگ ءَ اے کوھنیں لچہ کار دو ٹولیانی تہ ءَ بھر اتنت۔ یکے ھما کہ سپت ءُ ساڑاھگی لچہ اش نبشتگ ات ءُ دومی ھما کہ آئمبی لچہ اش

نبیس اتگ ۔ چو کہ ہومر سنگین رھبندءَ یکتاھیں لچہ کارءِ نامءَ گرزیت ۔ ایوک اے دگہ جوانیانی پدءَ اناں بلکیں ہمیشکا ھم کہ آئیءِ پدگیریءِ تہءَ کسمانکی ارواہ ھست، اے رنگءَ آ ایوکیں مردم انت کہ دل ساچیءِ ھیال دیمءَ آورتگ ءُ پرچا کہ آئیءَ بدیں تکستیءِ جاہءَ تژنءَ چہ کارگپتءُ کسمانکی ساچے بکشات ۔ ہمیشکا آئیءِ Margites (مارگائٹس) ءَ دل ساچیءَ گوں ھماسیادی ھست کہ آئیءِ ایلیڈءُ اوڈیسیءَ گمزدیءَ گوں ھست ۔ بلے وھدے گمزدیءُ دل ساچی یک برے شریءَ دیمءَ اتک انت گڑا رندءِ لچہ کاراں وتی اسل تبءُ بودشتءِ پدءَ آھاں وت اے نوکیں داباں چہ اشیءَ یا آئیءَ گوں بندوک کرت ۔ سبکیں لچہ کاراں آئمی لچہ نبیسگءِ بدلءَ دل ساچی نبیسگءِ نیمگءَ اتک انت ۔ ءُ سنگینیں لچہ کاراں جنگی لچہ نبیسگءِ بدلءَ گمزدی نبیس ات ۔ پرچا کہ اے دوھیں نوکیں تھر گوسگیں تھراں چہ گیش مزن شانءُ بستارءَ بلندانت ۔ نوں پشت کپتے جست کہ جاھے گمزدیءِ لوٹءُ بھرءِ گپ کیت گڑا بیدے وتءَ تھیٹرءَ ھسابءَ ھدءَ چہ گیش دیمروی کرتگ یا اناں، انچیں جستے کہ ادءَ آئیءِ گوشگ جوان نہ انت ۔

گمزدیءُ دل ساچی بندات ءَ دوئیں وت ساچ انت ۔ یکےءِ بنا چہ ھمامرداں بوت کہ ''ڈتھراب'' گوشتگ ات (پاک نازینکءُ ساڑا) ءُ دومیءِ بنا ھمایاں چہ بوت کہ ''فیلک'' گوشتگ ات (جنینی واھگءُ واھشتانی سکین دھ) کہ دنیگا ھم بازیں شھراں ھمے دود ھست ۔ دوھیناں چہ ھر یکے مدامی رنگءَ سھراات ءُ میزان میزانءَ دیمروی کناں بوت انت ۔

گمزدیءِ راجدپتر

گمزدی بازیں بدلیءُ سدلیءَ رند آھر وتی جوانیں شکلےءِ گرگءَ پد ترھ ات ۔ اسکائی لسءَ درستاں چہ پیسر یک دگہ کارستےءِ گیشی آورت (بزاں آئیءَ کارست یکےءَ چہ دو کت انت) جوابی (کورس) کمتر کت انت ۔ ءُ گمزدیءِ جوانتریں بھر گپتءَ راارزشت دات ۔ سوفوکلیسءَ کارستانی (ایکٹرانی) ھساب گیش کت ءُ سے کت انت ۔ ءُ ندارگانی زیبائی عکسانی (پردہ) منّتءَ گیش کت انت ۔ بازیں مدتےءَ پد چو بوت کہ گمزدیءَ کسانءُ تچکیں کسھی ردءُ بندءُ وتی کوھنیں کسھی لبزانک (اساطیر) ءِ تژنی زبان یلہ کت ءُ وتی جتاھیں کدءُ مزنی یے گپت گڑا اولی رندءَ آئمی دریاب کارمرد کنگ بوت ۔ پرچا کہ بنداتءَ ٹروکی چارداری دریاب ہمیشکا کارمرد کنگ بوتگ ات کہ آزمانگءَ کوھنیں کسھی لبزانکءُ چستءُ ایراں گوں ھمگرنچیں لچھاں پہ شرترات بلے وھدے گپتءِ بن ھشت ایر بوت (بزاں دیمءَ اتک) گڑا جوانتریں دریابے کارمرد کنگ بوت (کدرتی ھسابءَ دگہ دریابےءَ جاہ گپت) پرچا کہ درائیں دریاباں چہ گیش آئمی دریاب گپءُ تران ءَ گوں نزیک ات ۔ اے چہ ھمیشیءَ سھرا انت کہ ما گیشتر گپءُ ترانءَ (ھر روچگیں) آئمی دریابءَ چہ کارگریں ۔ بلے مسدسءِ دریاب (ھیکسامیٹر) ءَ چہ اناں ۔ چوھا وھدی بیت وھدے ما گپءُ

تران ءِ انچاھیں گالوار ءَ چہ دور بہ اَیں۔

واکیات گیش کنگ بوت انت ءُ کسمانک ءِ ھر بھرے ءِ تہ ءَ گیشی آرگ بوت۔ نوں ھمنچو بس انت ایرت چاری باز دراج کشی لوٹیت۔

دل ساچی ءِ ستاءُ راجد پتر

دل ساچی کہ ماپیسر ءَ گوشتگ ات بدیں مردمانی پدگیری انت۔ بدین ءَ چہ ھر رنگیں بدی اناں، بلکیں ایوک کلاگی بیگیں بدی انت کہ وت بدرنگی ءُ ھرابی یے۔ اشی ءِ ستا چوش کنگ بیت کہ آھمے رنگیں نکس ءُ بدرنگی یے بہ بیت کہ مہ تورینیت (پرچا کہ کلاگ گرگ ءُ توازہ کنگ یک ھسابے ءَ بدی یا بدرنگی یے کہ نہ نکس دنت ءُ نہ کہ تورینیت) چوکہ ائیبد اریں سورتے بدرنگ ءُ بڈول وَ الم بیت بلے انچواناں کہ آئی ءِ چارگ بہ تورینیت۔ نوں ما انچو سرپد بوتگیں کہ گمزدی کجام پنداں چہ ردوم گراں بیتگ ءُ کجام مردماں اشی ءِ رودینگ ءَ بھرزرتگ بلے چوکہ بندات ءَ دل ساچی ءِ نیمگ ءَ ھچ دلگوش دیگ نہ بوتگ ہمیشکا اشی ءِ ردوم ءُ راجد پتر ءِ بابت ءَ کس نہ زانت۔ پرچا کہ مزنیں مدتے ءَ پد شھر ءِ گر ءُ دارکنوک (ناظم) ءَ رزادات کہ مردمانی ھرچ ءِ سرا دل وشی ءَ رواج دیگ بہ بیت اشی ءَ چہ پیسر آلوگی ءُ وتی وشی ءُ سیلے بوتگ۔ اے وھدی کہ آئی ءَ (دل وشی) نوک شکلے گپت گڑا اشی ءِ نبشتہ کنوکانی نام دیم ءَ اتک انت۔ بلے درساں چہ پیسر ''سورت ءُ رنگ'' کے ءَ دیم ءَ آورت

انت۔ کے ءَ درستاں چہ پیسر بنداتی ندارگ ءَ درنبشتگ کرت انت۔ یا کارستانی ھساب گیش کت۔ الیش ءُ اے رنگیں دگہ بازیں ھالانی بابت ءَ کس نہ زانت ایپی کارمس Epicharmus ءُ فارمس Phormis ءَ درستاں چہ سروشی ءَ کسہ نبشتگ۔ ہمیشکا اے دیمروی ءِ بندات ساری ءَ چہ بوت۔ بلے ایتھنز ءِ لچہ کاراں کرے ٹس Carates اولی مردم انت آئیمی (تگستی) رنگیں دل وشی یلہ کرت ءُ انچاھیں کسھی رد ءُ بند ءُ کسھاناں کارمرد کت

جنگی لچہ کاری

جنگی لچہ کاری (اپیک) ھمے ھد ءَ گمزدی گوں ھمرنگ انت کہ اے ھم مزنیں کرد ءُ کارانی لبزانی منت ءَ پدگیری یے (اے ھم مزنیں لچہ کاری ءِ کمک ءَ سنگینیں کرد ءَ دیم ءَ کاریت) بلے اشانی تپاوت ھمیش انت کہ اے بندات ءَ بگرداں آھر ءَ یکیں دریاب ءَ کارمرد کنت، ءُ اے گوشگی یے (بزاں اشی ءِ تہ ءَ کسہ ءُ گوشگ بیت۔ دگہ تپاوتے اشی ءِ دراجی انت۔ گمزدی داں وتی وس ءَ ھمے جھد ءَ کنت کہ آئی ءِ کرد ءُ کارروچ ءِ ھد ءُ بندے ءِ یا آئی ءِ نزیک (وھد ءِ) پادبندی ءَ بکنت۔ بلے جنگی لچہ کاری ءِ کرد ءَ پہ وھد ءِ ھد ءُ بند نیست۔ اگاں چہ بندات ءَ گمزدی ءُ جنگی اے رد ءَ یکرنگ بوتگ انت۔ اشانی ازباباں چہ چندیں انچیں انت کہ دوھیں تھراں پہ یک انت ءُ چیزے ایوک گمزدی ءَ پہ بندوک انت، ہمیشکا آ کس کہ

گمز دیءِ ردءَ شری ءُ بدیءِ تپاوتءَ گرت کنت آ جنگیءِ ردءَ هم وتی گپءَ جت کنت ۔ ءُ اشیءِ سبب اش انت کہ جنگیءِ دراهیں (بزاں ازمی لوٹءُ گزر) گمز دیءَ دست کپنت بلے گمز دیءِ درائیں ازباب جنگی لچہءِ تہءَ دست نہ کپنت (بزاں نیست انت)

دومی بھر

(1) گمز دی

آلچہ کاری مسدس نپرانی دریابءَ گیگان کنت ، ءُ دل ساچیءِ ماندءَ گپءَ کنیں ۔انی مارا گمز دیءِ درجنگءَ بل ات ، پیسرءَ هرچی کہ ما آئیءِ بابتءَ گوشتگ ات ، همے ردءَ ما آئیءِ راستءُ اسلیں ستاءَ کنیں گمز دی گیگان انت یک انچیں کردےءِ کہ جوانءُ سرجم بہ بیت ، ءُ یک کسانءُ مزنی یے بہ بیت ءَ ، سینگار انگیں زبانےءَ نبشتگ بہ بیت چریشی لزت بہ رسیت ، بلے بازیں بھرانی تہءَ بازیں راہءُ دراں چہ گجتیءُ ترسءِ کمکءَ اسر بکنتءُ بے تاهیریءَ تاهیر بہ بکشیت ۔

(2)

چوکہ گمز دی ازم کاریءِ کمکءَ گیگان گیت ۔ پمیشکا درستاں چہ پیسر هشت دری انت کہ سینگا رآئیءِ ازباباں چہ یکے بہ بیت آئیءَ پد (Melopoeta) (بزاں زیمز) ، ءُ زبان ، پرچاکہ اے دوهیناں چہ دومی (ازمی لوٹ)ءِ تہءَ دردناکیءِ

گیگانءِ نیمون هوارانت ۔ زبانءَ چہ منی بزانت همیش انت کہ اے دریابےءِ تہءَ بہ بیتءُ زیمرءِ معناءَ هرکس زانت ۔

دگہ چوکہ گمز دی یک کردےءِ گیگان انت ۔ ءُ چوکہ مردم اے کردءِ تہءَ هوار بنت آهانی شری آهانی وڑءُ پیم ، نندءُ پادءَ انت ۔ پرچاکہ همیشیءَ (نندءُ پادا، وڑءُ پیم) چہ کردءَ چہ آئیءَ وتی شریں رسنت ، چریشی همے آسر درکیت کہ نندءُ پادا (وڑءُ پیم) هم کردءِ دونیمون (سبب) انت ۔ پمیشکا بنی آدمءِ وشیءُ رنجءِ هم دونیمون انت ۔ کسھی ردءُ بند کردءِ گیگان انت ۔ کسھی ردءُ بندءَ چہ منی بزانت ۔ واکیا تانی (سرجمیں ردءُ بندءُ پلاٹ انت) ۔ وڑءُ پیم هما درائیں چیز انت کہ چریشی مردمانی سپاءُ کردءُ کار (سیرت) گیش انت ۔ رنگءُ نکشانی تہءَ آهانی سرجمیں گپءُ تران هوار انتءُ ترس آئیءِ لیکہءُ مراد چیزےءِ ڈسگ بہ بیت یا ایوک انچاهیں گپےءِ گوشگ ۔ پمیشکا هر گمز دیءِ هشت دری شش ازباب بنت کہ دراہ یکجاہ بنتءُ هما اسل شکلءُ رنگءَ دیمءَ کارنت ۔

1۔ کسھی ردءُ بند 2 ۔وڑءُ پیم 3 ۔زبان 4 ۔رنگءُ اسر

5۔ کمبھینگءُ سینگار 6۔زیمر۔

چریشاں دوءِ سیادی گیگانءِ راہءُ دران انت ۔ یکےءِ سیادی (گیگانءِ) وڑءُ پیمءَ گوں، ءُ سےءِ سیادی (گیگان) بنکپانی انت پمیشکا انچو ازباب انت ۔ برزءِ ازباب بازیں لچہ کارےءَ کارمردکتگ انتءُ اے دراہ گمانءَ همک گمز دیءِ تہءَ دست کپنت ۔

(3)

کسھی ردءُ بند۔اے ازبابانی تہءَ درستاں چہ جوانتر واکیات ءِ کل کسھی ردءُ بندانت۔ پرچا کہ گمزدی مردمانی گیگان نہ انت بلکیں کردانی گیگان انت۔ زندءِ وشی ءُ رنج ءِ، پرچا کہ وشی کردءِ تہءَ انت۔ ءُ ھماراستیں وشی کہ زندءِ شرتریں لیکہ انت آھم یک ھسابےءَ کردے۔ سپتے نہ انت۔ ءُ انسانانی نندءُ پادا، یا آھانی کردءُ کاریاشری ھوارانت۔ وشی یادگہ چیزے آھاں وتی کردءُ کاراں چہ رسیت۔ ہمیشکا گمزدی نندءُ پادءِ گیگان ءِ گرگ ءِ ھاترا کردءِ گیگان ءَ نہ گپت بلے کردءِ گیگان ءَ نندءُ پاداءِ گیگان ھم بیشنگ ھوار بیت۔ ہمیشکا کردءُ کسھی ردءُ بند گمزدی ءِ شرتریں لوٹ انت۔ ءُ ھر چیزءِ بنگیجی لیکہ ارزشتے داریت۔ ءُ پدا ایش انت کہ گمزدی بے کردءَ برجاہ بیت نہ کنت۔ بے نندءُ پاداءَ آپشت کپت کنت۔ نہ کستریں لچہ کارانی گمزدیءِ تہءَ ھمے نکس مان انت ءُ اے یک انچیں نکسے بے شک ءُ شھبو لچہ کارانی گوراگندگ بیت۔ چوکہ بت کشانی تہءَ اگاں زیوکسءَ (Zeuxis) گوں پالی گنوٹس (Poly Gnotus) ءَ دیم پہ دیم کنگ بہ بیت گڑا دومی نندءُ پاداءِ درانگازیءَ گوں جوانیءَ کنت بلے اے رنگیں درشان زیوکسءِ بتاں چہ گندگ نہ بیت۔

اے سال ءَ بگر کہ اگاں مردمے وتی درائیں گپاں گوشتانک یک درچےءَ ھمگرنچ بکنت ءُ اشانی تہءَ نندءُ پاداءَ بہ گیشیں ایت ءُ زبان ءُ نکشاں جوانیں رنگےءَ بہ درانگازیت گڑا ایوک گمزدیءِ جوانیں اسرےءِ ودی کنگءَ اے بس نہ

بیت۔ بلکیں اے لیکہ اے رنگءَ شرتر گوشگ بیت کہ گمزدیءِ اے درگتءَ (نندءُ پادا، زبان، نکشءِ بستارءَ منگ بہ بیت) نہ وشءُ ھراب بہ بیت بلے آئیءِ کسھی ردءُ بندءَ واکیاتءِ مچی جوان بہ بیت۔ چوکہ بت کشیءِ تہءَ ترپناکیں رنگ اگاں بے ردءُ بندءَ شنگ کنگ بہ بنت گڑا چریشی آنکشءِ بدلءَ کم وشی رسیت کہ آئیءِ نکش بے رنگءُ روگنءَ کشگ بوتگ۔

اے ردءَ اے گپ ھم گیش کنگ بہ بیت کہ گمزدیءِ آبھر کہ چریشیءِ کمکءَ آسک بازوشءُ دلکش بیت، کسھی ردءُ بندءِ بھرانت بزاں گردشءُ شوھاز۔ گپءِ گیش پکا کنگءَ پہ بکندات کہ گجت نبیسیءِ نوک باھند زبانءِ سلھیءُ نندءُ پاداءِ جوانیءَ زیت وتی تہءَ ودی کن انت بلے کسھی ردءُ بندءِ سازگءَ گوں شریءَ کت نہ کن انت۔ مئے درائیں گوسگیں لچہ کارانی تہءَ ہمے چیز گندگءَ کیت۔

نندءُ پادا چو گمزدیءِ جوانتریں لوٹ کسھی ردءُ بندانت چو بگوش کہ اے آئیءِ ارواہ انت۔ دومی شرپ نندءُ پادءَ رسیت پرچا کہ گمزدی کردءِ گیگان انت ءُ اے رنگءَ شریں وڑےءَ ھیلءُ آدتانی جھاگیریءَ کنت۔

رنگءُ نشان۔ ہمی بھر رنگءُ نشان ئیگ انت۔ اے بھرءِ سیال آدرائیں راستءُ شریں گپانی درشنگءَ انت کہ آھانی دارءُ مدار گپتءِ سیاستءُ گوشتانکءِ ازمانی سرءَ انت۔ گوسگیں وتی کارستانی گپءُ تران ءَ پہ سیاسیءُ لس دوتیں وش گپیءِ درشان رنگءَ دوست کن انت بلے بنی گوشتانکءِ (لسانی) رھبندانی سرءَ زورانت۔

نندءُ پاداءُ رنگءُ نکشانی نیامءَ تپاوت۔ وڑءُ پیم یا (نندءُ پادا) ءِ تہءَ ایوک ھما چیز ھوارانت کہ چریشی گپ جنوکءِ تب زانگ بیت بلے باز گوشتانک انچیں ھم بنت کہ چہ آئیءَ وڑءُ پیم یا کردءِ چارگ نہ جنت۔ ءُ اشانی تہءَ چوشیں چیزے نہ بیت کہ چہ آئی گپ کنوکءِ تب یا کنتءُ زاریانی بابتءَ چیزے زانتکاری بہ رسیت، رنگءُ نکشانی تہءَ ھرچی گوشگ بیت (درانگاز کنگ بیت) دراہ ھوارانت توری آ چیزےءَ جوانیں رنگےءَ بہ گیشین ایت یا نہ وشیں رنگےءَ، یا ایوک انچاھیں گپےءَ بہ درشانیت۔

زبان۔ چارمی بھر زبان ئیگ انت چو کہ من پیسرءَ گوشتگ ات، لبزانی کمکءَ نکشءُ رنگانی ٹھرا کنگءَ لچہ ئے بہ بیت یاردانکے آئیءِ زورآوریءُ اسریک پیم انت۔

سوت۔ پشکپتگیں دو چیزانی تہءَ پیسرءَ سوت (زیمر) انت۔ گمزدیءِ درائیں لزت بہ کشوکیں سینگارگءِ تہءَ اے درستاں چہ وشی بہ کشوک انت۔

سمبھینگ۔ سمبھینگءِ ھم مزنیں کردے ھست۔ بلے اشیءِ گوں کسمانک نولیسءِ ازم یا لچہ کاریءِ ازمءَ گوں کم انت۔ پرچا کہ گمزدیءِ زور تماشہءُ کارستاں چہ برزءُ بالا انت۔ سمبھینگءِ دلداری لچہ کارءَ چہ گیشءُ ھنر کارءَ گوں بستگ۔

4۔

کسھی ردءُ بندءِ وڑءُ پیم

اشانی گیشینگءَ پہ مارا اے چارگءَ بل ات کہ کجام رنگءَ کسھی ردءُ بند پیم کنگ بہ بیت پرچا کہ اے گمزدیءِ اولیءُ جوانتریں بھر انت۔ ما اے رنگءَ گمزدیءِ

ساڑاءَ کنیں کہ آجھا گیری یے (پدگیری، گیگان) یک انچیں کردءُ کارےءِ کہ سرجم بہ بیتءُ مزنی یے بہ بیت پرچا کہ چو بیت کنت کہ چیزے سرجمءُ کامل بہ بیت بلے مزنی یے مہ داریت۔

(1) سرجمءَ چہ منی بزانت ھمیش انت کہ آئیءَ بنداتے (بنگیجی بھر) بہ بیت۔ نیامی بھرے بہ بیتءُ آسرے (آھری بھر) بہ بیت۔ بنداتءَ چوزانگ ھژدری انت کہ چریشی پیسر ھم چیزے بوتگ بلے اشیءَ پہ چیزے نہ چیزے بوھگ ھژدری انت۔ بلے اشیءَ ابید ''آسر'' ھما انت۔ چریشی اے زانگ بہ بیت کہ چریشی پیسر واکیہ ئے الم بوتگ، بلے چریشی پد ھچ چیزےءِ بوھگءِ ھاجت مہ بیت ''نیام'' ھما انت کہ چریشی اے زانگ بیت کہ ایشیءَ چہ پیسر چیزے بوتگ، ءُ اشیءَ پدگہ چیزے ھم بیت۔

ہمیشکا آلچہ کار کہ وتی کسھی ردءُ بندءَ شریں رنگےءَ ردءُ بند دیگ لوٹیت آ آزات انت کہ ھر کجا چہ ھم بنا اش بکنتءُ ھر کجا کہ لوٹیت آسراش بکنت بلے آئیءَ ھمے لوٹانی ھیال دارگ لوٹیت۔

(2) پداھر ھما چیز کہ شررنگ انت آ توری ساھدارے بیت کہ دگہ چیزے بازیں بھراں چہ اڈ بوتگ۔ آئیءَ پہ ایوک اے ھژدری نہ انت کہ درائیں بند (یا بھر) یک جوانیں رنگےءَ ردءُ بند دیگ بوتگ انت۔ بلکیں اے ھم ھژدری نہ انت کہ آشاھگانءُ مزنی یے بداریت پرچا کہ شررنگی، شاھگانیءُ ردءُ بندءَ گوں ھمگرنچ انت ہمیشکا یک کسانیں سھدارے ھمے ھاترا شررنگ نہ بیت پرچا کہ

آئیءِ چارگ دیر نہ جنت (بزاں ھما سھت ءَ چماں کپ ایت) ءُ بازیں بندانی (اعضاء) دیم پہ دیم ءُ تپاوت ءَ نہ کنت، ھمے رنگ ءَ چریشی جتاسکیں مزنیں سھدارے ھم شر رنگ بیت نہ کنت پرچا کہ آئیءِ درائیں بند ءُ آزا ہجیگ ءَ گندگ ءَ نیاینت پرچا کہ دمانے ءَ آچارگ بیت نہ کنت، ہمیشکا آئیءِ مزنی ءُ شاھگانی چاروک ءَ پہ درا نہ بیت، چوکہ ھزار پند دراجیں سھدارے۔ پداھم ساھدار ءُ اندگہ چیزاں پہ یک الکاپیں شاھگانی یے الّی انت۔ بلے آشاھگانی ھمے رنگ ءَ بہ بیت کہ چم آئی ءَ زانت ءُ دیست بکنت انت ہمیشکا کسھی رد ءُ بندے ءَ پہ دراجی ھژدری انت داں آدل ءَ نشت بکنت (بزاں حافظہ ءِ تہ ءَ بئیت ءُ جاہ بکنت)

نوں پشت کپت اے گپ کہ اے دراجیءِ ھد چے بہ بیت، مزنیءِ ھماھد کہ تلوءِ سرا تماشہ ئےِ پیش دارگ ءَ ھژدری انت کسمانک ءِ ازم ءَ گوں ھچ سیادی نہ کنت۔ پرچا کہ اگاں سدیں گمزدی سرءُ رند پیش دارگ بہ بنت ءُ ھمک تماشہ ءَ ھساب کنگ بہ بیت (یا آئیءِ وھد ءُ ھساب دارگ بہ بیت (گڑا اے نہ وش ءُ پوچیں گپے بیت) گوشنت کہ کوھنیں زمانگ ءَ اے رسم ءِ درور ءُ مبال دست کپنت۔ بلے اگاں ماھد ءَ چیزءِ رنگ ءَ چہ بہ گیشینیں گڑا چو بیت کسھی رد ءُ بند ءِ درستیں سپت ارزانی ءَ گوں سرپد بوھگ ءِ بودشت ءِ ہجیگ ءَ ھمنچو دراج بہ بیت، ھمنچو شاھگانی ءِ رد ءَ وش ءُ جوانتر بیت۔

گپاں نزّ بیاریں گڑا ماھمے گوشیں کہ آتچک ءُ آسان بہ بیت۔ اشیءِ یک راستیں بزانتے ایش انت کہ گمزدی ھمنچو دراج بہ بیت کہ چہ آئیءَ لوٹ ءُ گزرءِ پدءَ ھمنچو

بدلی سدلی بئیت کہ پریشانی ءَ چہ وشی یا وشی ءَ چہ نہ وشی ءِ درشان جوانیں رنگے ءَ کنگ بہ بیت۔

(5) یکجاھی ءُ ھمگرنچی (کسھی رد ءُ بند)

چوکہ باز سرپد بیت کہ کسھی رد ءُ ایوک ھمے گپ ءَ یکے نہ بیت کہ آئیءِ بامرد یکے۔ پرچا کہ یک مردمےءِ سرا ھمنچو واکیات کپ ایت کہ یک واکیاتےءِ تہ ءَ نز آرگ نہ بنت، ھمے رنگ ءَ یکیں مردمءِ بازیں کار ءُ کردانچیں بنت کہ آھاں یک کردے ءَ گوں ھمگرنچ کنگ نہ بیت۔

چریشی آلچہ کارانی ردیءِ سما بیت کہ آھاں (HERCULEIDS) ءُ (The Seids) یاھمے رنگیں لچہ نبشتگ ات۔ بلے ہومروتی درائیں شریانی یا وتی ازمءِ کمالءِ منت ءَ یاھدا بکشیں بودشتانی منت ءَ اے ردی ءَ شر سرپد ات۔ ہمیشکا وھدے آئی ءَ اوڈی سی ءَ نبشت گڑا اشیءِ تہ ءَ آئی ءَ وتی بامردءِ درائیں زند جاوراں بیان نہ کرتگ ات۔ چوکہ پارناسس ءَ آئیءِ ٹپ ورگ (زھمیگ بوھگءِ) ءِ واکیات، یا یونانی لشکر (فوج) دیم ءَ آئیءِ لچی ایں گنوکی ءِ گپ ءُ اندگہ۔ پرچا کہ اے انچیں واکیات انت کہ اشانی عقل منیں آسراں یک دومیگ ءَ گوں سیادی نیست ات، آئی ءَ ایوک ھما واکیات ھساب ءَ آورتگ انت کہ آھانی یک کردے ءَ گوں نزیکی یے ھست، کہ چرے کردءَ چہ ما اوڈی سی ءَ لچہءِ نام ءَ یات کنیں۔ ایلیڈ ھم آئی ءَ ھمے رنگ ءَ دیم ءَ آورتگ۔ ھمے رنگ ءَ پدگیری ءِ ازمانی تہ ءَ جھاگیری یک چیزےءِ جھاگیر بیت۔ ھمے پیم ءَ اے رنگ ءَ ھم چوکہ

کسھی ردءُ بند یکیں کردءِ گیگان انت ہمیشکا آئیءَ انچیں کردے ءِ گیگان بوھگ لوٹیت کہ یکتاءُ سرجم بہ بیت۔ اشیءِ بھرھے رنگءَ یکجاہ بہ بنت کہ اشانی تہءَ یکے ھم ردءُ بند بدل کنگ بہ بیت یا آئیءَ راکشگ بہ بیت گڑا سرجمءَ کرد، تباہ بہ بیت یا سرجمءَ بدل بہ بیت پرچا کہ آ چیز کہ ایرکنگ ھم بہ بیت، کشگ ھم بہ بیت، ءُ چہ آئیءَ باکے مہ بیت (یا ھچ پرکے مہ کپیت) بزاں آراستیءِ بھرے نہ بیت۔

(6) لچہ کارءُ راجد پتر نبیس

دنیگا ھرچی کہ گوشگ بوتگ چہ اشی اے گپ گیش ات کہ آ چیز انی درشان لچہ کارءِ دسترسءَ نہ انت کہ ساریءَ دیمءَ اتکگ انت بلکیں آئیءَ انچیں چیز درشان کنگ لوٹ انت کہ نوک دیمءَ کاینت۔ ھما چیز کہ بیت کن انت یا عقل اش منّ ایت۔

پرچا کہ راجد پتر نولیسءُ لچہ کار ایوک ردانک یا لچہءِ نبیسگءَ چہ یک دگرءَ چہ جتا نہ انت۔ ھیرودوڈز (HERODOTUS)ءِ کتاب لچہ کنگ بہ بیت ھم آ راجد پترے بیت۔ دوھینانی (لچہ کارءُ راجد پتر نبیس)ءِ نیامءَ ھمے تپاوت انت کہ راجد پتر نولیس ھمائیءَ گوشیت کہ بیتگءُ گوستگ، ءُ لچہ کار ھمائیءَ گوشیت کہ نوک سرکش ایت (بزاں ھمیشیءَ گوشیت چی بیت) پرے ھاترا راجد پترءَ چہ لچہ کاری زیات ھب زانشءُ جوانیں چیزے پرچا کہ لچہ کاری لس گواچنءَ چہ آشنا انت، ءُ راجد پتر گچینی گواچنءَ چہ۔ چوکہ مازانیں کہ مزنیں مردمے چی گوشیت یا چیزے کنت۔ اے لس راستی یے، ءُ اے لچہ کاریءِ بنکپ انت۔ توری اشیءِ تہءَ جوانیں نام کارمرد کنگ بہ بنت بلے (اے گپ) السی بائے ڈیس(ALICI

BIADES)ءَ چے گوشتگ یا آئیءِ سراچے گوستگ۔ اے انچاھیں راستی یے۔ اے تپاوت جاھے کہ دل ساچیءِ گپ انت، راست بیت پرچا کہ کامک (Comic) لچہ کاروتی کسھی ردءُ بندءَ عقلی واکیا تاں چہ ساچنتءُ پدءَ کجام ھم نامءَ بہ لوٹنت کارنت کہ آھانی دلءَ کیت اے مردم آئمبک لچہ کارانی پیمءَ چندیں (گچینی) مردمانی بابتءَ نبشتگ نہ کن انت۔ چریشی جتا گمزدیءِ تہءَ نبشتہ کارراستیں مردمانی ناماں برجاہ دارنت، پرے گپءَ کہ ھرچیزے ھست انت آئیءِ سراستک ھم کنگ بیت، بلے مارا انچیں چیزےءِ بوھگءِ سراستک نہ کنت کہ دیمءَ نہ اتکگ۔ ھرچ گپے بوتگ آراست گوشگ بیت کنت، اگاں مہ بوتیں گڑا دیمءَ ھم نہ اتکگ ات۔ پدا گمزدیءِ تہءَ ھم ایوک یکءُ دونام نامداریں مردمانی بنتءُ اندگہ نام انچاھیں یاوتگرءُ ھیالی بنت، ءُ راستیءَ چندیں انچیں گمزدی ھم ھست کہ آھانی ھچ چیز آشناھیں نہ انت۔ چوکہ اگاتھان (AGATHAN) ''دُپلّ''ءِ گمزدی انت۔ اشیءِ تہءَ واکیاتءُ نام دراہ وت سازاتگین انت بلے پدا ھم چریشی دل سیر نہ بیت۔ ہمیشکا اے ھچ رنگءَ ھرزوری نہ انت کہ لچہ کار گمزدیءِ رواج گپتگیں ءُ ھستیں نبشتانکانی (کسھانی) سرا گزران بکنت۔ اشیءَ چے شک کہ اے رنگیں پادبندی نہ وشی یے بیت۔ پرچا کہ آنبشتانک (کسہ) ھست انت آھاں ھم بازیں مردمے سھیگ نہ انت پدا ھم دراہ چریشی دلگوش بنت۔ چرے تراںءَ چہ اے گپ گیش ایت کہ لچہ کارءَ (بندرءَ) کسھی ردءُ بندءِ لچہ کار بوھگ لوٹیت نہ کہ دریابءُ

بھر (تقطیع) ءِ پرچا کہ گیگان لچہ کارءَ، لچہ کار کنت، ءُ کرداے گیگان ءُ پدگیری ءِ بنگپ انت۔ ءُ آھم کسانیں لچہ کارے نہ انت کہ آئیءِ کسھی ردءُ بندءِ واکیات پیسرءَ دیم ءَ اتگگ انت پرچا کہ چریشی جنجالے ودی نہ بیت۔

(7) کسہ در کسہ

سادگیں کسھی ردءُ بندءُ کردءِ تہءَ درستاں چہ گیش ھماھراب بنت کہ کسہ در کسہ روان کن انت۔ کسہ در کسہ کسھی ردءُ بندءَ چہ منی گوشگ ھمیش انت کہ اشانی تہءَ نہ واکیات ءِ ردءُ بندگمان ءِ ھساب ءَ راست بیت ءُ نہ ھرءِ دری زانگ بیت۔ چوشیں کسمانک ھرابیں لچہ کار نیس انت پرچا کہ چریشی ءَ چہ شرتر نبیسگ ءِ آئیءِ تہءَ بودشت نہ بیت ءُ شریں لچہ کار بامردانی آسراتی ءِ ھاترا چوشیں کسمانک نبیسگ ءَ لاچار انت کسمانکی دیم پہ دیمی نبیسگ ءُ آ کسھی ردءُ بندءَ گمان ءِ ھداں چہ دور برانت ءُ اے رنگءَ واکیات ءِ روان ءُ یکشلی ءَ پروش انت۔

ترس ءُ گمواری۔ بلے گمزدی گیگان انت انچیں کردے ءِ کہ سرجم انت۔ بلکیں انچیں کردے ءِ چریشی ترس ءُ درد واری ءِ جبزگ ھم سربہ کشنت۔ اے لوٹ شریں رنگے ءَ انچیں واکیاتاں چہ ودی بیت کہ ایوک اُمیت نہ کشیں سرکپتی نہ انت (بزاں ھما کہ ماجیرواتگ) بلکیں یک ءُ دومی ءِ امیت داشتگیں آسر بہ بنت پرچا کہ اے رنگءَ گیشتر اجکہ ءُ ھیران کن انت۔ پرچا کہ ناگمانی واکیاتانی تہءَ آ گیشتر اجکہ کنوک ءُ اسردار بنت چریشاں ارادگ ءِ بھرے ھم درکپیت آرگاس ءَ مٹس (Mitys) ءِ سنگ بت ءَ چہ ھماکس بیران بوتگ کہ آئیءَ مٹس ءَ راکشتگ

ات، آبت ءَ چارگ ءَ ات کہ بت آئیءِ سرا کپت ءُ پرشت (ءُ آچیرترات) اے رنگیں واکیات ایوک آپت ءُ ویل گمان نہ بنت اشاں چہ ھمے آسر درکیت کہ آ کسھی ردءُ بند کہ اے رھبند انی سرءَ ردءُ بند دیگ بنت۔ درستاں چہ شرتر بنت۔

(8) کسھی ردءُ بندءِ دوزات، اڈاتگ ءُ گیشتگیں

کسھی ردءُ بند دوزات ءِ بنت، آڑاتگ ءُ گیشتگیں (تچک ءُ نہ تچکیں) آکارھم کہ آھانی گیگانی اشی ءِ تہ گرگ بنت آدوزات ءِ بنت۔ من آکارءَ (کہ آئیءِ تہءَ گیشتگیں روان ءُ یکشلی ھرءِ دری بہ بیت، تچک ءُ گیشتگیں گوشاں کہ آئیءِ گجتی آسر بیدے آشوب ءُ شوھازءَ دیم ءَ بئیت، اڈاتگ ءُ مانگیشتگیں ھما انت کہ آئیءِ آسر آشوب ءُ شوھازءَ کسھی ردءُ بندءَ، چہ ودی بوھگ لوٹیت۔ ھرچی کارءِ تہءَ پیسرءُ دیم ءَ اتگگ۔ اے بیتگیں گپ آئیءِ گمان ءِ آسر بہ بیت۔

(9) آشوب

جاورءِ آشوب ءُ بدل بوھگ ءِ بزانت ایش انت کہ واکیات ءَ بدل بکنت ءُ دگہ دیمے بہ بارت، ءُ اے شرت زمانگ ءَ چہ ھست کہ آشوب (بدلی) باید انت ھرءِ دری رھبند یا گمان کرتگیں رھبند ءِ پدءَ بہ بیت۔ چوکہ اڈی پس ءِ تہءَ کاسد ھمے ھاترا اڈی پس ءِ گوراسر بیت کہ آئیءِ دل ءَ چہ وتی مات ءَ پہ وسوسے مان ات آئیءَ چہ اشیءَ بہ رکینیت ءُ وش بکنت بلے بیت چوش کہ اڈی پس (آئیءِ پستار) چے انت ءُ رازءَ پاشک کنت دگہ رنگیں کارے کنت۔ ھمے رنگءَ لن سیٹس گجتی ءِ تہءَ بنجاھی ءَ پہ کشگ ءَ برگ ءَ بیت ءُ ڈاناوس جلادءِ بستارءَ گوں آئیءَ روگ ءَ

انت۔ بلے گوسگیں واکیات ءِ آسر ھمے ذرکیت کہ آرک ایت ءُ ڈاناوس جنگ بیت چوکہ نام ءَ چہ ھر اانت، نہ زانگ زانگ ءِ جاہ ءَ گپت شوھاز ءُ درگیجگ گوشگ بیت۔ چریشی آمردمانی دل ءَ کنت یا ھر ودی بیت کہ آھاں لچہ کاروش بھت یا بدبھت پیش دارگ لوٹیت۔ درگیجگ ءُ شوھاز ءِ جوانتریں رنگ ھماانت کہ وھدے آشوب ھم گوں آئی ءَ گون بہ بیت چوکہ اوڈی سی پس ءِ تہ ءَ ھست۔ شوھاز ءُ درگیجگ ءِ دگہ ھم راہ ءُ دربنت بزاں کہ بے ساہ ءُ کپتگیں چیزے ءِ منّت ھم بیت کنت یا چوھم بیت کہ مابہ زانیں یادربہ گیجیں کہ کسے ءَ گوں کارے بوتگ کہ ناں۔ بلے کسھی رد ءُ بند ءَ گوں ھما شوھاز گیشتر سیالی کنت کہ آمردمانی زانگ ءَ پچارانت۔

ھمے رنگیں درگیجگ آشوب ءَ گوں یکجاہ بیت ءُ گمواری یا ترس پیداگ کنت ءُ منی ساڑا ءُ توسیپ ءِ ھساب ءَ گجتی ھما کرد ءُ کاراں دیم ءَ کاریت کہ ھمے رنگیں چیز دیم ءَ بیارانت۔ ءُ وشحالی ءُ بدھالی ءِ چست ءَ ایر ھمے رنگیں جاوراں گوں بندوک انت۔ شوھاز چوکہ مردمانی نیام ءَ بیت ہمیشکا چوھم بیت کہ ایوک یک کسے ءِ بستار ءَ دومی سھیگ بہ بیت دومی ءِ ساری ءَ چہ زانگ بہ بیت۔ اے ھم ھر دری بیت کنت کہ دوئیں یک ءُ دومیگ ءَ بزان انت چوکہ انی جے نیاءِ بستار ءَ آئی ءِ برات ادریس ٹیز کاگدے ءِ منت ءَ زانتکار بیت بلے گوھار ھم برات ءَ پجہ بیاریت۔ اشی ءَ پہ شوھاز ءِ یک دگہ کردے درکار بیت۔

ہمیشکا کسھی رد ءُ بند ءِ دوئیں بھر آشوب ءُ شوھاز ناگمانی بنت۔ یک دگہ بھرے

دردناکیں نداراگ۔ کجام ھم آدرھ بیتگیں یانہ وشیں دمان (نہ سگوکیں) چوکہ تلو ءِ سرا مرگ، بدنی درد ءُ دور، ٹپ وارتگیں ءُ دگہ بازینے ءَ دردناکیں نداراگ گوشیں۔

(10) گجتی ءِ گچینی بھر

ازم ساچے ءِ بستار ءَ گجتی ءِ گچینی بھرانی گپ پیش ءَ بوتگ نی من ھمیشانی گپ ءَ کناں کہ گجتی اشانی تہ ءَ بھرکنگ بوتگ (1) بندات (2) نداراگ کہ جوابی سوتے ءِ نیام ءَ بیت (3) بے سوتیں نداراگ (4) جوابی سوت، جوابی سوت ءِ دو بھر بنت یکے چہ زیمر ءَ پیش شعرانت، ءُ دومی گچینی سوت گوشگ بیت اے بھر درائیں گجتی کسمانکانی تہ ءَ یک پیم انت۔ باز گجتی ءِ تہ ءَ یک بھرے کوموس (تلو ءِ سرا بامردانی موتک) ءِ بیت۔ پرلوگ یا بُندات گجتی ءِ ھما بھرانت کہ جوابی سوت ءِ شعر ءَ چہ پیسر کیت۔ نداراگ ھما بھرانت کہ دوسر جمیں جوابی سوتانی نیام ءَ کاینت بے سوتیں نداراگ ھماانت کہ چہ آھاں رند جوابی سوت نہ بیت۔ ھیروڑ جوابی سوت ءِ اولی شعرانت، ءُ اسٹاسن مون یک گوشتانکی جوابی سوتے بیت۔ اشی ءِ تہ ءَ ایناپسیٹی ءُ ٹرو ءِ چارنپری دریاب کارمرد نہ بنت۔ کوموس پجگیگی ءِ سوتے کہ اشی ءِ تہ ءَ جوابی ءُ بامرد دوئیں بھر زیرنت۔

ایش انت ھما بھر کہ گجتی ءَ کساس ءِ ھساب ءَ گیشینگ بیت۔ سرجمیں ازم ساچے ءِ بستار ءَ اشی ءِ درائیں بھرانی گپ بوتگ۔

(11) ھرچی کہ گوشگ بوتگ نی اے گپاں چہ زانگ بیت کہ کسھی رد ءُ بند ءِ وھد ءَ لچہ کار ءَ کجام چیز ءَ چہ پھریز ءُ کجام چیز ءَ رازیرگ لوٹیت۔ اے ھم چارگ

لوٹیت کہ گمجتی ءِ سرجم کنگ ءَ پہ ھژدری انت کہ آئی ءِ تکنیک تچک ءُ ساڈگ مہ بیت بلکیں مانگیشنگ ءُ اڑونکی یے بہ بیت۔ چریشی ابیداشی ءَ ھما گپ ءُ کاردیم ءَ آرگی انت کہ ترس ءُ گمواری ءِ جبزگ ءَ پادبکنت۔ پرچا کہ ھمے چیز گمجتی ءِ جھاگیری ءِ گچنکیں بچار ءُ سپت انت۔ چریشی اے آسر گندگ بیت کہ جاور ءِ بدل بوھگ ءِ ردءَ نیکیں انسانے ءِ وشھالی ءَ چہ بدھال کنگ ءُ پیش دارگ مہ بیت پرچا کہ اے ندارگ ماراں نہ وش گمان بیت، چریشی گمواری یا ترس ءِ جبزگ پاد نیاینت۔ ھمے رنگ ءَ بدیں مردمے ءِ بدھالی ءَ چہ وشھال کنگ ءُ پیش دارگ ھم جوان نہ بیت پرچا کہ چریشی گمجتی اسل تب ءُ ابرم دور کنزنت۔ چریشاں یکے ھم گمجتی ءِ سپتے نہ انت۔ اے نہ گمواری کاریت نہ ترس ءُ نہ مئے مردم گری ءَ دلجم کنت ھمے رنگ ءَ بے ارزشتیں مردمے ءِ ھم بزگی (بربادی) پیش دارگ مہ بیت۔ بے شک کہ اے رنگیں کسھی ردءُ بند مئے مردم گری سماءَ چہ وشی ءُ دلجمی یے بیت بلے گمواری ءُ ترس ءِ جبزگ چریشی ھم پیداگ نہ بنت۔ پرچا کہ گمواری ءِ بنزھ ھمابدبھتی کہ آئی ءَ جواز نیست ءُ ترس ھما وھدی پیداگ بیت کہ ماوتی رنگیں مردمے ءَ جنجالانی تہ ءَ گرپتار گندیں۔ ہمیشکا بے ارزشتیں مردم ءِ بربادی ءِ واکیات نہ گمواری پیداگ کنت نہ ترس۔ نی جاوراں یک راھے سرکیت۔ بزاں ھما نامداریں کس کہ وتی تب ءَ نیک ءُ ایماندارے مہ بیت بلے آئی ءِ جنجال ءِ بنزھ بدی ءُ گناھ نہ انت بلکیں بنی آدمی ردی یے۔ اے رنگیں مردمے ءَ باز نامدار ءُ وشھال بوھگ لوٹیت چوکہ اڈی پس، تھائی سٹس یا ھمے رنگیں ٹک ءِ اندگہ مردم۔ کسھی ردءُ بنداگاں جوانی ءَ گوں

ردءُ بند دیگ بوتگ گڑا آئی ءِ وشی ءُ لزت یکے بیت دو نہ بنت۔ چوکہ باز ءِ ھیال انت جاور بدلی ھراب ءَ چہ شر ءِ نیمگ ءَ اناں۔ شرءَ چہ ھراب ءِ نیمگ ءَ بیت ءُ پہ بدی ءِ مُزنہ انت بلکیں مزنیں مردی ءُ نزوری ءِ آسر بیت ءُ پہ ھما مردم ءَ بیت کہ دراہ آئی ءِ سرا گوستگ انت یا ھماکس اشی ءَ چہ شرتر بیت کمتر نہ بیت۔ تکو ءِ زانشی تجربت ھمے گپ ءِ منوک انت، پیسرءَ لچہ کاراں ھمارنگیں کسہ لوٹ اتگ بیان کرتگ انت۔ اے وھدءَ جوانتریں گمجتی دو چار لوگانی واکیاتانی سرءَ نویسگ بوتگ اتنت۔ بزاں الیکمون، اڈی پس، آرسٹیز، ملیاگر، تھائی ٹیس، ٹیلی فس ءُ ھمے رنگیں اے دگہ مردمانی جاور گمجتی ءِ بنکپ اتنت۔

اے دراھیناں یا دوت مزنیں رنجے سگ اتگ ات یا پہ دگراں آپتے آورتگ ات اش۔ ازم ءِ تکنیک ءُ رھبند ءِ بستارءَ گمجتی ءَ سرجم بوھگ ءَ ھمے رنگ ءَ بوھگ لوٹیت۔ ہمیشکا آمردم ردانت کہ یوری پڈیز ءِ سرا ایوک ھمے ھاترا ایراد گرنت کہ آئی ءَ ھمے رھبند کارمرد کتگ اتنت ءُ آئی ءِ گیشتریں کسمانکانی آسر گمجتی انت۔ چوکہ من گوشتگ کہ گمجتی ءِ وشتریں آسر ھمیش انت۔ اے گپ ءِ پک ایش انت کہ اے رنگیں کسمانک اگاں تکو ءِ سرا یا دیم پہ دیمی ءَ شری ءِ سرا پیش دارگ بہ بنت گڑا گمجتی ءِ بستارءَ باز جوان بنت ءُ یوری پڈیز وتی بنکپ ءِ ردءَ توری لس ردءُ بند ءِ ھساب ءَ کے نزور بہ بیت بلے آئی ءَ گمجتی لچہ کارانی تہ ءَ درستاں چہ گیشتر درد ناک گوشگ بوتگ۔

دومی ردءَ من ھما گمجتی ءَ کاراں کہ باز شرگداراں آئی ءَ اولی گوشتگ۔ اوڈی پس ءِ

داب ءَ اشی ءِ تہ ءَ ھم کسھی ردءُ بند ءِ دوسر بنت ءُ اشی ءِ تہ ءَ شرءُ شرءِ آسرد گہ رنگے ءَ بیت ۔ اشی ءِ چاروکانی نزوری ءِ پد ءَ جوان گوشگ بیت پرچا کہ اے رنگیں کسمانکانی تہ ءَ لچہ کاروت ءَ تب ءِ پد ءَ گیر کنت بلے چریشی ھرچ وشی یے رسیت آئی ءَ شریں گمجتی نہ گوشنت بلکیں آئی ءَ دل ساچی ءِ پڑ ءِ چیزے گوشگ بہ بیت پرچا دو مجتی وژمن آرسٹیز (اورس ٹیز) ءُ انجس تھس ھم سنگت بنت ءُ کسمانک ءَ چہ (تلو) رکست بنت نہ کسے کسے ءَ جنت نہ کسے ءِ دست ءَ جنگ بیت۔

(13) ترس ءُ گمواری ءِ جبزگانی سرینگ ءَ سینزی (ندارگ کشی) ءَ چہ ھم کمک زیرگ بیت کنت ۔ بلے ازم ساچ ءِ تہی رھبند ءَ چہ ھم سرکش انت ۔ ھمے وڑ شرتر انت ءُ شریں لچہ کار ءِ نشانی انت پرچا کہ کسھی ردءُ بند ھمے رنگ ءَ ردءُ بند دیگ بہ بیت کہ بے گندگ ءَ (اگاں دیست اش مہ کنت) اشکنگ ءِ کمک ءَ دل ءِ جبزگاں پاد کنت ۔ بلے ایوک ندارکشی ءِ کمک ءَ اے رنگیں جبزگانی سرینگ ءُ پاد کنگ کسانیں ازمی رھبندے پرچا کہ اے رنگیں ڈنی کمک (پروڈیوسر) ءِ سرا انت ۔ ھما کہ ندارہ کشی ءَ ایوک ھمے ھاترا کار مردکن انت کہ چریشی ءِ کمک ءَ ترس اناں بلکیں ترسناکی پیداگ بہ بیت، بندر ءَ گمجتی ءِ لیکہ ءَ چہ ناسرپد انت پرچا کہ گمجتی ءَ چہ ھر رنگیں وشی ءُ لزت کہ دل لوٹیت آئی ءِ امیت دارگ نہ وشیں ھبرے ۔ گمجتی ءَ چہ ھما رنگیں لزت ءُ وشی ءِ امیت دارگ بہ بیت کہ ایوک گوں ھمائی ءَ بندوک انت ۔ ءَ گمجتی ءَ چہ لزت گرگ ءِ بزانت ھما لزت انت کہ ترس ءُ گمواری ءِ ندارہ کشی ءِ پدگیری ءَ چہ پیداگ بہ بیت گڑا پدر انت ویل ءُ واکیات ءَ ھما سپت ءَ گوں بندوک

بوھگ لوٹیت ۔ نی ماراچارگی انت کہ آ چونیں واکیات انت کہ پمار اترسناک ءُ رھم کنگی بنت ۔ آ ویل ءُ کرد کہ اے رنگیں جبزگ پیداگ کن انت یا وَسنکتانی نیام ءَ بنت یا وژمنانی نیام ءَ یا انچیں مردمانی نیام ءَ کہ وت ماوت ءَ سیادی ءُ نزیکی اش نیست ۔ اگاں وژمن ءَ وژمن بہ جنت گڑا بیدے اشی ءَ کہ بزگ کنگ (ازیت دیگ) یک دردناکیں چیزے ۔ اشی ءِ تہ ءَ چوشیں ھچ چیزے نہ بیت کہ گمواری ءُ دردمندی ءِ جبزگ ءَ پیداگ بکنت ۔ اگاں درآمدیں مردم یک ءُ دومیگ ءِ ھونیگ بہ بنت ھم ھمے گپ بیت ۔ بلے وھدے ھما مردمانی تہ ءَ گمجتی ویل ءُ واکیاتے بہ بیت کہ وت ماوت نزیک ءُ سیاد انت ۔ چو کہ اگاں برات براتءَ، چک پت ءَ، مات چک ءَ بہ کشیت یا کشگ بہ لوٹیت یا دگہ اشانی نیام ءَ دگہ رنگیں نہ وشی یے بہ بیت گڑا اے ھما جاور انت کہ کسمانک نویس ءَ اشانی شوھاز بہ بیت ۔ ھرءُ دری نہ انت کہ لچہ کار رواج گپتگیں کوھنیں کسہ ءِ ردءُ بند ءَ بہ پروشیت (چو کہ آرسٹیز ءِ دست ءَ آئی ءِ مات کلائی تم نسترا ءُ ایکمون ءِ دست ءَ آئی ءِ مات اریفائلی ءِ کشگ ءِ واکیات ءِ تہ ءَ بدلی آرگ ھچ ھرءُ دری نہ انت) بلے لچہ کار ءَ وتی ساچشتی توان پیش دارگ لوٹیت ءُ کوھنیں نکان ءَ راشیواری ءَ گوں کارمرد کنگ لوٹیت، شیواری ءَ گوں کارمرد کنگ ءِ منی نز ءَ بزانت چے انت ۔ بیا ھمیشی ءَ گیشینیں ۔ یکے وَ ایش کہ گمجتی ءِ کار پہ زور بہ بیت ءَ ڈیم ءِ مردم درائیں کسہ ءَ سرپد بہ بیت (بزانت) گوستگینانی رھبند ھمیش ات ۔ میڈیا ءِ دست ءَ وتی چکانی کشگ ءِ واکیات یوری پڈیز ءَ ھمے رنگ ءَ پیش کتگ ۔ دومی رھبند ایش انت کہ گمجتی ءِ سما بہ

بیت بے کار گوں نازانتیءَ بہ بیتءُ مردمانی (ھمے کہ کسے کسےءَ جنت یا کشیت) زاریءُ وشی (نزیکیءُ سیالی) ءِ راز رندءَ پاشک بہ بیت۔ سافلیزءِ اڈی پس اشیءِ مسال انت۔ ھیرا ے کسمانکءِ تہءَ کشگءِ واکیات وت اشیءِ اندرءَ نیست بلے چوشیں اوں درور ھست کہ آھانی تہءَ اے رنگیں واکیہ کسمانکءِ پلاٹءِ بھرانت۔ آسئی ڈاماسءِ گُجتی، ایکمونءُ ٹیلی گونسءِ گُجتی زھمیءُ اوڈی سیوس انچیں کسمانک انت۔ سیمی رھبند ایش انت کہ کسے دیمءِ مردمءَ بہ زانتءُ ھمے کارءَ کنگی بہ بیتءُ پدا دستءَ بداریت۔ چارمی رھبند ایش انت کسے گوں نہ زانتکاری نہ تگینےءِ کنگءَ سربہ گیپت کہ ھمے وھدءَ اسل گپءَ سھیگ بہ بیت۔ ایوک ھمے رھبند انت پرچا کہ گُجتیءِ کسہ سرکشیت یا نہ کشیت یا گوں نزانتکاری یا گوں سماءُ زانت۔ چہ اشاں نہ وشتریں رھبند ایش انت کسے دیمءِ مردمءِ بابتءَ جنگءِ جھدءَ بکنت بلے پدءَ دستءَ بہ کشیت (مہ جنت ئے) ادءَ ماسنگءَ وشیس بلے گُجتی تب چیر تریت پرچا کہ دردناکیں واکیہ سرنہ کش ایت (بزاں نہ بیت) اگاں لچہ کاریءِ تہءَ اے رھبند ھلاس نہ انت گڑا کسے پشت کپتگ۔ اشیءِ یک درورے ماراچہ اینٹی گنءِ گورا رسیت وھدے ھیمون آئیءَ ترینیت۔ کہ آ کدی اونءَ کشیت۔ دومیءُ شرتریں رھبند ھمیش انت کہ کار بہ بیت۔ چہ اشیءَ شرتر ھمیش انت کہ گوں نزانتکاریءَ بہ بیتءُ شوھازءُ زانگ رندءَ بہ بیت پرچا کہ اے رنگءَ ویل مار مونجاءُ ملور نہ کنتءُ درگیجگءُ زانگءَ پد مارا بے تاھیری یے گور جنت۔ بلے گذسری رھبند درستاں چہ شرتر انت چوکہ کرس

فونٹیز کسمانکےءِ تہءَ میرِوپ وتی چکءِ گٹءَ گیپتءُ کشگی بیت کہ آئیءَ پجہ کاریتءُ یلہ دنت۔ یا آئی فی جینا ھماسھتءَ وتی براتءَ پجہ کاریت۔ءُ ھیلی کسمانکےءِ تہءَ چک وتی ماتءَ برگءُ دژمنانی دستءَ دیگی بیت کہ آئیءَ پجہ کاریت۔ چوکہ من پیسرءَ گشت کہ گُجتیءِ کسھی ردءُ بند ایوک چندیں ٹکءُ کھولانی واکیاتاں گوں بندوک بنتءُ چو پرچا بیت اے گپ گیشیتگ کہ اے ازمءِ کمالءَ چہ گیش ناگتیءُ سرکپتی یے ات کہ اشیءَ کسھی ردءُ بندءِ تہءَ گُجتی سپت داروکیں بنکپانی شوھازءَ لچہ کارانی رھشونی کرتگ۔ ھمے رنگیں کھولانی نیمگءَ دلگوش دیگ کہ آھانی جاوراں اے رنگیں بے شرپیں واکیات ھست۔ زورآرگ نہ بوتگ انت بلکیں بے وسیءَ چہ بوتگ۔ واکیاتءِ نھشتءُ ردءُ بند، جوانیں کسھی ردءُ بندءِ زاتانی بابتءَ گپ بوتگ اشیءَ نی بس انت۔

15- گُجتیءِ کارست

کارست سازیءِ بابتءَ چار چیز ھزوری انت۔ اولی ایش کہ کارست نیکیے بہ بیت۔ اشیءَ وَ سرپدات کہ گپت یا کارےءِ کنگ (عمل) کہ چریشی شریءِ درشان بہ بیت کارستءِ نشانی (نندءُ پاداءِ تہءَ ھرھما گوشتانکءُ کارگون انت کہ گچینی تےءَ پیش بدارنت) اگاں کارءُ گزر جوان انت گڑا کارست ھم جوان بیت۔ اے رھبند ھرزاتءِ مردماں پہ راست بیت کنت گلام یا جنین ھم نیکیں مردمے بیت کنت۔ راستیءَ بچارے جنین جھلتریں مردمےءُ گلام سیلے۔ بلے کے بازمزن دلی ھرکسی گورا بیت۔ بلے اے رنگیں دلاوریءُ چالاکی جنینی کارستءَ

په نه وشیں چیزے بیت۔ یمی گپ ایش انت که کارستءَ زندگینے بوھگ لوٹیت۔ اے شری نیکیءِ ھسابءَ که من پیشءَ اشیءِ گپ کت جتا انت۔ چارمی ھمیش انت که یک تبی به بیت۔ اگاں لچه کارے یک انچیں (نقطه) کارستے دیمءَ کاریت که نه گیشتگیں تبےءِ مردم انت گڑا آھمے یکیں ھسابءَ به بیت۔ کارستےءِ بے گناھءُ میار زوالءِ مسال آرسٹیز نامی گجتیءِ تهءَ مینی لاسءِ کارست سازیءِ تهءَ گندگ بیت کارستءِ ھسابءَ نه چارگءِ مسال سلاءِ یولی سیزءِ پریاتءُ زاریءُ یوری پڈیزءِ کسمانکءِ تهءَ ملاپسنیءِ گوشتانک انت۔ یکیں ھسابءَ نه اوشتگ اولیسءِ تهءَ آئی فی جیناءِ گجتیءِ تهءَ آئی فی جیناءِ کارست که وتی جانءِ به کشگءِ ھاترا اسجدگءَ کپیتءُ گریت۔ آئی فی جیناءَ گوں آجنکءَ ھچ سیادی نیست چوکه رندءَ پیش دارگ بوتگ۔

کسھی ردءُ بندءِ پیمءَ کارست سازیءِ تهءَ ھم لچه کارءَ انچیں گپاں گوں بندوک بوھگ لوٹیت که ھژدری انتءُ دل اش من ایت۔ گچین کرتگیں کارستےءِ مردمءَ ایوک ھما رنگءَ گپ جنگءُ سرگ لوٹیت که رھبندءُ دستورءِ ھسابءَ بیت به کنت۔ ھمے رنگءَ چوکه یک واکیهءَ چه رندومی ھمے ردءُ بندءَ ھسابءَ بئیت که وت کسھی ردءُ بندءِ بھرے به بیت۔ ءُ آئیءَ درنگیبی چیزے درکار مه بیت۔ ایلیڈءِ تهءَ یونانیانی واتر کنگءِ ندارگءُ میڈیاءِ گجتیءِ تهءَ اشیءِ مسال رسیت۔ درنگیبی کمک ایوک ھما واکیاتاں په کارمرد کنگ لوٹیت که کسمانکءِ تهءَ آرگ نه بوتگ انت۔ بزاں انچیں واکیات که کسمانکءِ کسھی ردءُ بندءَ چه پیسریارندءِ به بنتءُ

اشاں پیش گوشی درکار به بیت۔ پرچا که مازانیں که دیوتاھاں ھر گپءِ سما ھست بلے پدا ھم کسمانکءِ تهءَ انچیں چیزے آرگ مه بیت که عقل اش مه من ایت۔ اگاں انچیں چیزے به بیت که آئیءَ یکپارگی بیله کنگ نه بیت گڑا آئیءَ گجتیءِ ھدءُ ایلاں چه دوردارگ به بیت سوفوکلیز اے ڈی پس، اشیءِ مسال انت۔ چوکه گجتیءِ تهءَ شریں مردم (بزاں لس مھلوکءَ چه برزترءِ مردم) آرگءُ پیش کنگ بنت۔ ہمیشکا گجت نویساں شریں بت کشانی پدگیری کنگ لوٹیت۔ اے مردم اسلءِ گچینی ڈیلءُ داباں کشگ لوٹ انت بلے ھمے رنگءَ که بت اسلءِ ھسابءَ بیتءُ آئیءَ چه شرتر بیت۔ ھمے رنگءَ لچه کارءَ په ھم ھژدری انت که آبے واکءُ بدزردیں مردمےءِ کچه چینیءِ کنگءِ وھدءَ آئیءِ ھمے رنگءَ نکشءَ به رند بیت که آئیءِ ائیبانی پجیگءَ آئیءِ شری ھم درابه بیت، اگاں تھونءُ ھومرءَ اکیلزءِ بت کشی ھمے رنگءَ کرتگ۔

ایش انت ھمارھبند که اشانی زیرگ لچه کارءَ په ھژدری انت۔ اشیءَ ابید آئیءَ آ چیز ھم ڈالچار کنگی نه انت که چاروکانی مرتءُ مارگاں پادکن انت (بوچنگ، دست جنگ، چارگ) که لچه کارءَ گوں چوشیں سیادی یے نه دارنت۔ پدا ھم ھژدری انت۔ اشیءَ من ہمیشکا کنگءَ یاں که ادءَ ھم بگندے ردی یے سر به کشیت۔ اے چستءُ ایرانی سرءَ من وتی شنگ بوتگیں کتابانی تهءَ بازین گپے جتگ۔

شوھازءِ زات

شوھازءِ توسیپ من پیشءَ کرتگ۔ نوں اشانی زاتانی گپءَ کناں اولیءِ تهءَ ازم

درستان چہ کمتر بیت بلے لچہ کارانی ودیگیءُ زہن ءِ کم گشادیءَ چہ درستاں گیشتر ھمیشیءَ رواج گپتگ۔ بزاں نشانانی کمک ءَ شوھاز۔ چندیں نشان ودی بوھگ ءَ گوں بنت۔ چوکہ کسےءَ زمینءَ چہ پیداگ بوتگیں پدریچ ءِ بدن ءِ سرا نیز ھے بیت'' یا چوکہ استال کہ اشاناں کاری ںءَ وتی کسمانک تھائی سٹیس ءِ تہ ءَ کارمرد کتگ۔ دومی نشان کہ پیداگ بوھگ ءَ رند بنت چریشاں چندیں بدنی بنت چوکہ داگ۔ ءُ چندیں ڈنی چوکہ ھار، چوڑیک یا ھماکسانئیں یدار کہ چہ آئیءَ ٹالروگجتی ءِ تہ ءَ شوھاز ءِ کارگرگ بوتگ۔

اے نشان کم یا زیات گوں ھنر شوھاز ءَ پہ کارمرد کنگ بنت چوکہ یولی سیزءَ آئیءِ بلک داگ ءَ چہ پجہ کاریت کہ کسانیءَ آئیءِ سینگ ءَ پر بوتگ بلے شپانک ھم اشیءَ ھے داگ ءِ منت ءَ پجہ کاریت۔ اگاں بچارے دوھینانی پچارگ ءِ وڑ جتا انت۔ آدرائیں شوھاز کہ راستیءِ زانگ ءِ ھاترا شوھاز آرگ بنت۔ لچہ کارءِ ازمی بے سوبی انت بلے ھما شوھاز کہ ناگتی بنت۔ چوکہ یولی سیزءِ جان شودگ ءِ ندارگ چہ آئی شرتر انت۔ دومی شوھاز ھما انت کہ لچہ کاراش وتی دل ءِ تپ ءَ ودیگ ئے کنت ھے ھساب ءَ آھم ازمی بستارءَ شر نہ بیت چوکہ انی جے نیاءِ گجمتی ءِ تہ ءَ آرسٹیز وتی گوھارءَ پیش دارگ لوٹیت کہ آئیءِ برات انت۔ چہ نمدیءِ منت ءَ آئیءَ وتی گوھار پچارتگ بلے وت ءَ چہ گپ ءَ پدر کنت۔ اے رنگ ءَ آلچہ کارءَ تب نیگ ءَ الم کنت بلے کسھی ردءُ بندءِ بندیگ نہ بیت۔ اے رنگیں شوھاز ھم اولی رنگ ءِ شوھازءِ پیم ءَ نہ وشین ئے۔ پرچاکہ گپ ءِ بدل ءَ آرسٹیز ءَ گوں چیزے

نشانی بیاورتیں ھم ھے گپ بوتگ ات۔ اے رنگیں مسالے شوھاز ءِ ھما انت کہ سوفوکلیز ءَ کسمانک یڑلیس ءَ جولاھگ ءِ نلیءَ چہ آورتگ۔

شوھاز ءِ یکی زات گوں یات داشت ءَ بندوک انت چوکہ چیزےءِ گندگ ءَ گوں کوھنیں گپے یات بئیت۔ ڈی کائیوجے نیزءِ کسمانک قبرص ءِ مھلوک ءِ تہ ءَ بامردیک بتے گندیت ءُ گریت یا چوکہ ال سی نس ءِ لچہ کرتگیں کسمانک ءِ تہ ءَ اوڈی سیوس وھدے گوشندہ ءِ یک تارہ ءِ جنگ ءَ گوں گوست ءَ یات کنت ءُ گریت ھمیشیءَ چہ آپجہ آرگ بیت۔ چارمی شوھاز ھما انت کہ گوں عقل ءُ دلیرءَ بندوک بہ بیت چوکہ کوےفورےی (choephorae) ءِ تہ ءَ (اے دیلی) ھما کہ اتگگ آمنی رنگ انت، بیدے آرسٹیزءَ کس منی چارگ ءَ نہ جنت پمیشکا ھے کہ اتگگ آرسٹیز انت۔ ھے رنگ ءَ سوفسطائی پولی ڈس (cpolydos) ءِ کسمانک ''انی جے نیا'' ءِ تہ ءَ آرسٹیز کدرتی ھساب ءَ ھے آسر کشتگ کہ ''چوکہ منی گوھار کشگ بوتگ ھے رنگ ءَ نوں منی باریگ''۔ ھے رنگ ءَ تھوڈک ٹیزءِ کسمانک ٹائی ڈلیس ءِ تہ ءَ پت گوشیت ''من وتی چک ءِ شوھاز ءَ اتکگاں نی وت کشگ باں'' ھے رنگ ءَ ''فنے ڈےی (ptlinadae) گجتی ءِ تہ ءَ جنین جاھے ءِ گندگ ءَ گوں وتی نسیب ءِ ھال ءَ سھیگ بنت'' مئے بھت ءَ مرگ ھمد ءَ نبشتگ پرچا کہ مارا پیداگ بوتگ ءُ ھے جاہ ءَ دوردیگ بوتگ ات۔ یک دگہ شوھازے اے رنگ ءَ انت کہ چاروک یا مردم کسمانک ءَ چہ گپےءَ چہ ردیں آسرے دل ءَ رندیت چوکہ ''کسانئیں کاس یولی سیز'' ءِ اے گپ کہ آکمان ءَ پجہ کاریت کہ آئیءَ نہ دیستگ

چریشی چاروک ھمے سرپد بنت کہ شوھازءِ راہ دراتگگ (چریشی آھاں دروگیں وشی رسیت)۔

شرتریں شوھاز ھما انت کہ واکیا تانی منتءَ دیمءَ بئیت، کدرتی واکیا تانی منتءَ، چو کہ سوفوکلیزءِ "اے ڈی پس ءِ تہءَ ئُوانی جے نیا" ءِ تہءَ درا بنت پرچا کہ انی جے نیائُ نمدی راہ دیگ شوھازءِ جوانترین زات انت۔ پرچا کہ وت گڈیں چو کہ تائیت یا نشانی یے پکار نہ بیت دومی ھما شوھاز کہ اکلءُ دلیلءَ چہ پیداگ بنت۔

گجتی لچہ کاراں پہ چندیں سوج

کسھی ردءُ بندءِ وھدءَ لچہ کارءَ بایدانت کہ اسلیں ندارگءَ ھمینچو بیت کنت وتی چمانی دیمءَ بہ کنت۔ اے رنگءَ آھر چیزءَ راستءُ سلہ دیست کنت گوشے آ وتی کسمانکءِ وت چاروک انت۔ آزانت کت کنت کہ کجام کجام گپ جوان انت، ءُ ھر کجا کہ بے وڑی یے بیت چم اش کپ انت۔ اے سوج چہ اے ئیبءَ پر انت کہ کارسی نسءِ کسمانکءِ تہءَ انت کہ اشیءِ تہءَ کسمانک نویسءَ اے گپ ڈالچار کرتگ کہ ایمغی یاروس چہ مندرءَ ڈن پیداک انت۔ اے بے سمائی پمیشکا بوت کہ آئیءَ اسلیں جاور وتی دیمءَ ایر نہ کتگ ات۔ چاروکاں ھمے ردی سک نادوست کت ءُ آئیءِ سرا ایراد گپت۔ نیسگءِ وھدءَ لچہ کارءَ بایدانت وتءَ ھمودءَ (بامردءِ جاہءَ) بکنت پرچا کہ ھما کارست کہ دیمءَ آرگ بوھگءَ انت اگاں ھما جبزگءُ مارشتاں لچہ کار وتی اندرءَ بہ ماریت گڑا آئیءِ سہا ساچ دلاں جاہ کنت۔ پرچا کہ اگاں ماکسےءَ گوں دلپھاکیں رنگےءَ بے تاھیریءِ تہءَ گندیں

ھمے بے تاھیری مارا ھم اسر کنت۔ اگاں کسےءَ راستیءَ گمءُ دردےءِ تہءَ گندیں گڑا ھمیشیءَ ماھم ماریںءُ سماکنیں۔

پمیشکا گوشنت کہ لچہ کاریءِ سکیں یا وھدائی دادے بیت یا گنوکی یے اولی (بزاں ھدائی دادءِ تہءَ انسان ھر رنگیں کارستےءِ سازگءِ بودشتءَ داریت۔ دومیءِ تہءَ آوتی اسلءَ چہ درکپیت ھرچی کہ بہ جیڑیت ھما رنگءَ بیت۔ جاھے کہ کسےءِ گپ کیت، کسہ توری لچہ کارءِ وتی سازتگین ئے بہ بیت یا پیشءَ چہ ھتین ئے، اولی برءَ لچہ کار باید جوانیں رنگےءَ کسھی ردءُ بندے بہ سازیت۔ پدا ھمیشیءَ گوں ندارگءُ بھرانی منتءَ شاھگان بکنت۔ شریں رنگےءَ سازاتگءُ تیار بیتگیں نکش چون بیت اشیءِ دروءَ ماچہ آئی فی جیناءِ اے کسہءَ چہ دات کنیں۔ کہ ورناھیں جنکےءَ پہ کربانیءَ آرگ بیت بلے آچیریں وڑےءَ چہ مردماں سدیتءُ گار بیت کہ کربان کنگءَ پہ آورتگ ات۔ آانچیں ملکےءَ دیم دیگ بیت کہ اودءِ دودا یش انت کہ درآمدیں مردماں بانک (دیوی) ءِ کربان جاہءَ بہ کشگءُ ندر کنگ مبیت۔ جنک اے دودانی پجارن گچین کنگ بیت۔ چیزے مدتءَ پد آئیءِ ھکیں براتے اودءَ کیتءُ درا بیت اے گپ کسمانکءِ سازاتگیں نکشءَ گوں ھچ سیادی نیست کہ جنکءِ براتءَ چہ درنگیبءَ بشارت بوتگ کہ اودءَ بروت۔ اے گپ اسل کسھی ردءُ بندءَ چہ درانت کہ پرچا چوش بیتگ۔ آکیتءُ گرگ بیت بلے ھمے کربانیءِ وھدءَ وتءَ پدرءُ ظھرا کنت۔ پدر کنگءِ اے رھبند ھما انت کہ یوری پڑیزءَ دیمءَ آورتگ یا پولی ڈسءَ کتگ کہ آئیءِ کسمانکءِ تہءَ گوشیت ندر بوھگ

ایوک منی گوھارءِ بھت نہ نبشتگ منی ھم بھتءِ نبشتگ چرے دانکءِ چہ آزانگ بیتءُ آئیءِ جان بکشگ بیت (بزاں آئیءِ درگز رکنگ بیت) چریشی پد کارستانی نام گیشینگ بہ بنت کہ پداپشت کپت ندارگانی ردءُ بند۔ اے گپ دلگوش کنگ لوٹیت کہ ندارگ چہ کسھی ردءُ بندءِ گوں ھمدپ بہ بنت۔ چوکہ (انی جے نیا گجتیءِ تہءِ) آرسٹیزءِ گنوکی، چہ اشی آ گرگ بیتءُ شودگءُ سلہ کنگءِ دودآئیءِ رکینیت (دوئیں اسل بنکپءِ گوں سیادی کن انت) کسمانکی شاعریءِ تہءِ واکیات گونڈ درانگازگ بیت بلے جنگی لچہ کاریءِ تہءِ ھمیشانی کمک لچہءِ ھمنچو دل لوٹیت دراج کش کنگ بیت چوکہ (عومرءِ لچہ) اوڈی سیءِ کسہ لک کنگ بیتءُ گوشگ بیت کہ مردے مزنیں سالےءِ چہ ملکءِ دورانت، زرءِ ھداگوں ھسد آئیءِ نگھپانیءِ کنتءُ آچٹءِ ایوک بیت۔ ھمے وھدءِ آئیءِ لوگءِ جاورنہ وش بنت۔ بدواہ آئیءِ میراسءِ کشگءُ برگءِ انت۔ ءُ آئیءِ چکءِ پہ پندل سازگءِ انت۔ آھر شرتگاں چہ پرشتہ دل بیتءُ لوگءِ کیتءُ مردماں گوشیت من پلاں کس اوں۔ بدواھانی سرءِ آوت ارش کنتءُ آھاں کش ایتءُ وت پشت کپیت۔ کسھی ردءُ بندءِ مجگ ھمنچک انت۔ اے دگہ دراہ ندارگ انت۔

گجت نویساں پہ چندیں دگہ سوج

ھمک گجتی دو بھرءِ تہءِ بیت۔ لےپیچءُ تابیں دومی گیشتگیں۔ پیچءُ تابیں ھما واکیاتاں چہ جوڑ بیت کہ کسمانکءِ کار، بنداتءِ چہ پیش سرکشتگ اتءُ اشیءِ تہءِ چندیں انچیں ھم واکیات بنت کہ کنگءِ تہءِ ھوار انت۔ اشی پد (کسمانکءِ تہءِ) ھرچی

کہ ھست آ گیشتگین انت۔ من آسر جمیں بھرءِ گیشتگینءِ نام دیاں کہ کسمانکءِ بنداتءِ بنگیج بیتءُ داں آسرءِ مانیت چوکہ تھیوڈک ٹیزءِ کسمانک "دلن سیس" ءِ تہءِ چکءِ دزگءُ برگءِ گپ پیشءِ چہ بوھگءِ انتءُ نی کسمانک بندات بیت کشگءِ بنامیءِ بگرداں کسمانکءِ آسرءِ واکیات گیشتگین انت۔

گجتی چارزاتءِ بیت۔ اولی مانگیشتگیں گجتی انت کہ اشیءِ تہءِ ھر گپ آشوبءُ شوھازءِ گوں بندوک انت۔ دومی دردناکیں گجتی انت کہ اشیءِ تہءِ جبزگءِ گوں کارگرگ بیت۔ اجاکسءُ السیونءِ بارءِ کہ گجتی انت آ ھمے زات نیگ انت۔ سیمی مردم گری گجتی انت چوکہ نی یونانی ڈیس "ءُ بے لیوس" (Peleus) چارمی تچکءُ سادگیں گجتی انت۔ چوکہ فورسائی ڈیس (Phorcides) ءُ پرومے تھیس (prometheus) ءُ اندگہ ھما گجتی انت کہ دوزہءِ ندارگاں پیش دارنت۔ لچہ کار بایدوت اے درائیں درشان رنگاں چہ زانتکار بہ بیت، یا اے درائیں گجتی ھمنچو کہ تھرءُ شریں زاتءِ گجتیانی نیسگءِ ھما ازمءِ دربرگ لوٹیت دربہ بارت۔ پرچا کہ شرگدارانی ائیب کشیءُ گپ آئیءِ اشکنگ کپنت، ہمیشکا کہ لس مھلوکءِ گجتیءِ بازیں تھرانی تہءِ بازیں لچہ کارانی بودناکی دیستگ انت چہ ھمک لچہ کارءِ ھمے امیتءِ کش انت کہ آوت تھنا ھمک بودناکیانی ھدابند بہ بیتءُ گوستیگناں چہ باج بہ بارت۔

اے چارگءِ کہ کجام گجتی یک رنگ انتءُ کجام دگہ دگہ رنگ انت۔ شرتریں کشگ کسھی ردءُ بند انت۔ اگاں گیشگءُ مانگیشگ یک رنگ انت گڑا ازاتءُ تھرھم

یکے بیت باز لچہ کار مانگیشگی ءِ مزنیں بلد کار بنت بلے گیشینگ نہ زان انت لچہ کار باید دوئیناں چہ زانندگ بہ بیت۔ چو کہ باز رندءَ گوشگ بیتگ کہ لچہ کارءَ اے گپ زانگ لوٹیت کہ گجتی ءِ ردءُ بندءَ جنگی لچہ ءِ ردءُ بند ءِ ھساب ءَ مہ کنت۔ جنگی لچہ ءَ چہ منی بزانت ھمیش انت کہ آ بازیں کسھی ردءُ بنداں گوں بندوک بنت۔ اگاں کسے ایلیڈ ءِ پورئیں (مزن ءُ دراجیں) کسہ ءَ پہ گجتی ءَ گچین بکنت گڑا اے مزنیں ردی یے بیت۔ جنگی لچہ ءِ تہ ءَ پورئیں کسھی ردءُ بند ہمیشکا دراج بیت کہ آئی ءِ بازیں بھرے ءِ تہ ءَ الکاپیں دراجی ءُ مزنی یے بہ بیت بلے کسمانک ءِ تہ ءَ اشی ءِ رنگ جتا بیت۔ ما چہ اشی ءَ زانیں کہ ھما لچہ کار کہ آھاں ٹرائے ءِ تباھی ءِ سرجمیں کسہ کسمانک ءِ تہ ءَ آورتگ۔ ءُ یوری پیڈیز ءِ پیم ءَ ایوک کسانیں واکیاتے نہ زرتگ۔ یا ھمایاں کہ اسکائی لس ءِ پیم ءَ تبویے ءِ سرجمیں کسہ بیان کرتگ۔ ءُ آئی ءِ کسانیں بھرے نہ زرتگ اشاں وَیا ناٹک ءِ وھدءَ بے سوبی رستگ یا سوب مندی، آھم سک کم۔ ھمے ردی ءَ چہ اگاتھان ھم بے سوب بوتگ، بلے وتی کسمانکانی تہ وھدے آ کسھی ردءُ بند ءِ تہ ءَ آشوب کاریت گڑا شیواری ءَ گوں لس مھلوک ءِ تب ءُ ھیال ءَ داریت۔ بزاں انچیں دردناکی یے کاریت کہ مردم گری ءِ ھساب ءَ دلجم بکنت۔ اشی ءَ ماھمودءَ گندیں کہ وھدے (آوتی کسمانکے ءِ تہ ءَ) سسی فس ءِ پنمیں شیواریں شیدائے ءَ بے مسال کنت یا دلاوریں بدکردءُ شیتانے ءَ بے سوب کنت۔ ھوش ءِ لبز (ھما کہ دل ءُ وشی ءِ ھساب ءَ راست بہ بیت) اگاتھان ءَ کہ آ بزانت ءُ کارمردکنگ آ بزانت اے رنگیں واکیات راست

بیت کن انت آ گوشیت اے گپ ءَ ھوش ءُ دل راست سرپد بنت کہ چوشیں ھم بازیں گپے بیت کہ دل ءُ ھوش ءِ نزءَ راست نہ بنت۔

جوابی۔ جوابی ھم کارستانی تہ ءَ ھساب کنگ بہ بیئنت۔ اے ھرءُ دری انت کہ آئی ءَ کسانیں بھرے بہ بیت ءُ کسھی ردءُ بند ءِ تہ ءَ گون بہ بیت چواناں کہ یوری پیڈیز ءَ کرتگ بلکیں چو سوفو کلیز ءَ کہ کارمردکنگ ئیِ بازیں لچہ کارے ءِ جوابی سوت انچین انت کہ آھانی گجتی ءِ بنکپ ءَ گوں ھمنچو دور انت ھمنچو کہ دومی گجتی بنکپ ءَ چہ۔ اے سوت گستا گستا بھرءُ بانگ انت کہ توک ءَ آرگ بنت۔ اشی ءِ بنگیج اگاتھان ءَ کرتگ بلے اے رنگیں بے وھدءُ پاسیں سوتاں نیام ءَ آرگ انچوش انت چو کہ گجتی ءِ گوشتانکے ءِ، یا یک سرجمیں ایکٹے ءَ دگہ گجتی ءِ تہ ءَ پیوند کنگ سان ءُ اسر۔ گجتی ءِ اے دگہ بھرانی بابت ءَ باز گپ جنگ بوتگ۔ نی کہ ما زبان نبجی ءِ ردءَ چیزے نبشتگ آھانی تہ ءَ ھما گپ ھست انت کہ آ دلگوش کرزنت۔ پرچا کہ اسر چہ زبان نبجی ءَ ودی بیت۔ ھر ھمالوٹ کہ گپ ءُ تران (گوشتانک) ءُ چہ رسیت اسر ءِ تہ ءَ گون انت۔ چو کہ سابت یارد، ترس ءُ رھم، ءُ زاری، کلاگ یا زوریں توسیپ۔ نی زانگ بوت کہ اودءِ لچہ کار ءِ لیکہ ءُ لوٹ گمواری یا ترس یا ارزشت، یا انچیں چیزے پیش دارگی بیت کہ چہ اشی کسمانکی گپ ءُ تران ردءُ بند بہ گپت۔ ھمے رنگ ءَ کسمانک ءِ واکیات ھم آرگ بہ بنت، تپاوت ایش انت کہ واکیات انچیں بہ بنت بے گوشگ ءُ ھر اکنگ ءَ وتی کسہ ءَ بہ گوشنت۔ ءُ چہ وتی گپ ءُ تران یا گوشتانک ءَ چہ ھرچ اسرے کہ پیداگ بوت آ گپ کنوک، یا گوشتانک دیوک ءِ بہ بیت ءُ آ سر

گوشتانک ءِ آسر بہ بیت۔ پرچا کہ گوشتانک ءِ تہ ءَ ھما اسر کہ ھست انت اگاں آئی ءِ، ءُ گوشتانکی ءِ گوشگ ءُ بیان ءِ نیام ءَ نزیکی نہ بیت گڑا گوشتانکی چے درد ءِ دوا انت۔

گوشگ ءِ وڑ۔ زبان کہ کیت اے زانگ بہ بیت کہ اشی ءِ بھرے گوشگ ءِ وڑ ءَ گوں بندوک انت بلے اے بھر انچین ئے کہ اشی ءِ مسال گوں ازم ءِ بامردی (ایکٹینگ) ءَ چہ گیش انت (بزاں دیم ءَ ترانت) اے ازم ءِ نامداریں مردم اشی ءَ سرپد بنت، اشی ءِ تہ ءَ ھکم، دزبندی، ترسینگ، جست ءُ پرس ءِ دابیں چیز ھوارانت۔ لچہ کار چہ اشاں شری ءِ سرءَ آشنا بیت یا نہ بیت، چہ اشی آئی ءِ ازم ھراب گوشگ نہ بیت۔ پروٹا گوراس (Protagoras) ءَ ھومر ءِ اے ردٗ"او بانک وشیں سوتے بگوش" ایراد گپتگ کہ لچہ کار دوا کنگ لوٹیت بلے بچار ھکم دیگ ءَ انت کسے اے ایراد ءَ چون من ایت؟۔ پرچا کہ آئی ءِ (پروٹا گوراس) زور اش انت کہ چوبکن۔ چومکن۔ گوشگ ءَ ھکم ھوار انت۔ ما اے تران ءَ یلہ کنیں پرچا کہ اے انچیں ازمے ءَ گوں بندوک انت شاعری ءَ چہ جتا انت۔

زبان ءُ بیان، ءُ گوشگ ءِ ترز، زبان ءِ درستاں چہ شری ھمیش انت کہ آ کپتگ ءُ بازاری ءَ ابید مردم آئی ءَ سرپد بہ بیت۔ درستاں چہ سرپد بوؤکیں زبان ھما انت کہ آئی ءِ تہ ءَ ھمر و چیگیں لبز کارمرد کنگ بوتگ انت بلے اے کپتگ ءُ انچا ھینے بیت چوکہ کلیفون ءُ ستھینی لس ءِ لچہ کاری ءِ تہ ءَ نہ ریت۔ چریشی ابید ھما زبان کہ درآمدیں لبز ءُ ردءُ بند کارمرد کنت آ زبان ءِ وتی داب ءُ رنگے بیت کہ چہ لس

ھساب ءَ جتاھیں بستار ءِ جاہ ءَ گپت۔ درآمدیں لبز ءُ ردءُ بند ءَ من ھما لبزاں گوشاں کہ درملکی لبز، چہرءُ ھمے رنگیں چیز انت رواج نہ گپتگ انت بلے اشانی کارمرد کنگ یاوَ زوراکی یے بیت یا زبان ءَ نہ گیشتگیں چیزے کنت۔ ھمے اڑگ ءُ نہ گیشگ ھما وھدی سرکشیت وھدے سرجمیں زبان چہرءَ گوں لڈگ بہ بیت ءُ زوراکی ھما وھدی گوشگ بیت وھدے آئی ءِ تہ ءَ بازیں درآمدیں لبز آرگ بہ بنت۔ نہ گیشگ ءِ شری ایش انت کہ آراستی ءَ گواچن ءَ زبان ءِ نہ بیتگیں رنگ ءُ دروشم ءَ پیش کنت۔ اے لس لبزاں گوں بیت نہ کنت بلے چہرءِ کارمرز ءَ چہ بیت کنت۔ اے رنگ ءَ درآمدیں (نہ اشلتگیں) لبزانی کشگ زوراکی ءِ تہ ءَ ھساب بیت۔ باید ھمیش انت اے یکجاہ کنگ بہ بنت کہ یکے زبان ءَ چہ لس ءُ کپتگیں داب ءَ چہ رکین انت بزاں درآمدیں لبز، چہر، ھنر ءِ سپت، وھدے کہ ھمر و چیگیں لبز زگریں رنگ کارنت۔ زبان ءُ درشان ءِ زگر ءُ شری ءِ پیداگ کنگ ءَ درستاں چہ جوانتریں رھبند ایش انت کہ سھرائیں لبز، لُک گپتگیں لبز، ءُ لبز ءِ مٹ ءُ بدل بوتگیں رنگ کارمرد کنگ بہ بنت۔ لبز ءِ لس کارمرد ءَ چہ گستا بیت ءُ زبان لس ءُ انچا نہ بیت وھدے کہ لبزانی لس کارمرد ءَ چہ شری کیت۔ اے رنگیں زبان ءِ سرا ایراد ءُ لچہ کاراں کلاگ گرگ، کہ اے رنگیں زبان کارمرد کن انت۔ شریں شرگداری یے نہ انت۔

باید انت زبان ءِ ھر سپتے جوانی ءَ کارمرد کنگ بہ بیت بلے درستاں چہ جوانتر چہر ءِ کارمرد کنگ انت۔ ھمے چیز انت کہ چہ کسے ءَ دربرگ نہ بیت ءُ ھمیشی ءَ چہ ھدائی

بودشتانی سمابیت پر چا کہ چہرءِ کارمردگ ءِ شری یکرنگیں چیزانی نزیک آرگ ءَ گوں سیادی کنت ۔ نی من ءَ گُجتی ءُ کردءِ کمک ءَ جھاگیری ءِ ازم ءِ بابت ءَ دگہ ھچ گوشگی نہ انت ۔

جنگی لچہ کاری

وھدے کسھی لچہ ءِ تہ ءَ جھاگیری ازم ءِ گپ کیت گڑا اشی ءِ کسھی ردءُ بند کسمانکی رنگے ءَ ردءُ بند دیگ بہ بنت چو گُجتی ءِ بنت ۔ آ ایوک یک کارے ءِ کنگ ءَ گوں بندوک بہ بنت کہ یکجاہ ءُ سرجم بہ بیت ءُ بندات، نیام ءُ آسرے ھم بہ بیت داں یک سرجم ءُ زندگیں چیزے ءِ بیم ءَ لچہ وتی گچین رنگ ءَ بہ کشیت ءُ پیش بداریت ۔ جنگی لچھانی ردءُ بند لس راجدپترانی بیم ءَ بہ بنت کہ آھانی تہ ءَ ایوک یک کارے ءِ کنگ سھرا کنگ نہ بیت بلکیں دور ءُ زمانگے ءَ دیم ءَ آرگ ءُ پیش دارگ بیت ءُ آ دور ءَ ھرچی کہ یک یا یکے ءَ چہ گیشتر ءِ سرا گوستگ آ واکیات بلے کہ یک دومیگ ءَ گوں نہ بستگ انت چو کہ سالاس ءِ زری جنگ ءُ سسلی ءَ قرطاجنہ ءِ جنگ یکیں وھد ءَ بوتگ انت بلے دوھینانی لوٹ ءُ مراد یکیں نہ اتنت ۔ ھمے رنگ ءَ وھد ءِ روان ءَ گوں واکیات سر ءُ رند آھان بنت بلے اشانی آسر یکے مہ بیت مئے بازیں لچہ کار راجدپتر ءِ رپک ءَ کارگرنت ۔

اے ردءَ ھومر ھم، چو کہ من پیسر ءَ گوشتگ ات، آ لچہ کار انت کہ دراھیناں چہ گیشتر درنگیبی انت ۔ اگاں چہ ٹروجن ءِ جنگ ءِ تہ ءَ بندات ءُ آسر دوئیں ھست انت بلے آئی ءَ سرجمیں جنگ لچہ ءِ تہ ءَ ھوار نہ کتگ پرچا کہ اے یکجاہ ءُ سرجم بیگ ءَ چہ مزنیں بنگپے جتگ ات اگاں آئی ءَ اشی ءِ دراجی لُک کتیں گڑا اشی ءِ واکیات ءِ ھزار رنگی ءَ اے گیشتر اڑیتگ ات ۔ ہمیشکا آئی ءَ کسہ ءِ یک بھر گچین کتگ ءُ دومی بھر ءِ تہ ءَ

بازیں واکیات اشی ءِ تہ ءَ ھوار کتگ انت ۔ چو کہ بوجیگانی لڑ ءِ واکیات ءُ دومی کسہ کہ لچہ ءِ تہ ءَ شاھگانی پیداگ کنت ۔ دومی جنگی لچہ کار یکیں مردم یکیں دور یا یکیں کردءِ بابت ءَ نبیس انت کہ آئی ءِ ردءُ بند ءَ آجتاھیں واکیاتانی کمک ءَ کن انت اے رنگیں لچہ کارانی تہ ءَ ''سپریا'' ءُ ''دی لٹل ایلیڈ'' ءِ ندکارانی نام گرگ کرزنت ۔ وھدے کہ ''ایلیڈ'' ءُ ''اوڈی سی'' ءَ چہ ایوک یک گُجتی یے سازگ بوتگ ات ۔ ''سپریا'' چہ بازیں گُجتی یے سازگ بنت ءُ ''دی لٹل ایلیڈ'' ءِ ھشت ءَ چہ گیش ھم، ایوارڈ اوف دی آرمس، فیلونس ٹیٹس، نموپ، ٹولیمس، یوری فیلس، اوڈی سٹیس دی بیگر، لاکونین وی مین، سیک اوف ٹرائے، ڈی ہار چراوف دی فلیٹ ۔ چہ اشاں ابید سینون ءُ ٹروجن وی مین ۔

جنگی لچہ کاری

جنگی لچہ کاری ءِ ھم ھما تھر ءُ زات انت کہ گُجتی ئیگ انت بزاں سادگ، مانگیشگ ھما کہ کارستاں گوں کارداریت ءُ ھما کہ جنجال ءُ ھزاباں بنگپے کنت ۔ سوت ءُ تماشہ ءَ یل کن اشی ءِ ھم ھما بھر بنت کہ گُجتی ءِ بنت ۔ اشی ءِ تہ ءَ ھم گُجتی ءِ بیم ءَ پچ کنگ ءُ گُجتی واکیات ھڑدری بنت ۔ دگہ ھمیش کہ ھیال ءُ زبان ءُ درانگازی ھم مزنیں بستارے بدارنت ۔ ھومر ءَ اے درائیں چیز اولی بر ءَ کارمرد کتگ ءُ اشاناں گوں ھز ءُ رپک کارمرد کتگ ۔ اے دور ءِ لچھاں چہ ''ایلیڈ'' ردءُ بند ءِ ھساب ءَ سادگ انت ءُ جنجالانی کسہ ءَ درشان کنت ۔ دومی لچہ اوڈی سی، مانگیشتگ (پرچا کہ اشی ءِ تہ ءَ بوجگ ءِ ندارگ ھرجاہ ھست انت) ءُ کارستاں گوں ھمگرنچ انت ۔ چریشی ابید اے دوئیں لچہ ھیال ءُ زبان ءُ درشان ءِ ردءَ درائیں لچھاں چہ شرتر انت ۔ جنگی

شعرگجتی ءِ اسل بنگپ ءِ دراجی ءُ دریاب ءِ کارمردءَ چہ ھم جتا انت۔ دراجی ءِ گپ پیش ءَ بوتگ بزاں بنگیج ءُ آسر، یکجاہ گندگ ءَ بیا انت ءُ اے ھما وھدی بیت وھدے لچہ کوھنیں زمانگ ءِ لچھاں چہ کستر بہ بنت بلے ھما گجتانی ھساب ءَ بہ بنت کہ آھاں یکیں گشت ءَ پیش کنگ بیت۔ جنگی شعرءِ شری ایش انت کہ آسک دراج بیت، گجتی ءِ تہ ءَ چوش بیت نہ کنت کہ یکیں کسہ ءِ بازیں بھرے یکیں وھدءَ پیش دارگ بہ بنت، ایوک ھنچو پیش دارگ بیت کہ بامرد تلوءِ سراپیش داریت ئے۔ چریشی ابید جنگی لچہ کاری آزمانکی یے بیت ہمیشکا بازیں واکیاتے کہ یکیں وھدءَ سرکشان انت، پیش دارگ بنت، ءُ اگاں آھمگرنچ بہ بنت گڑا لچہ ءِ ارزشت گیش بیت ءُ اشی ءَ چہ آئیءِ تہ ءَ مزن شانی، شاھگانی ءُ کسھانی تہ ءَ رنگ پہ رنگی گیت۔ یک رنگی تلوءِ سرا گجتی ءِ اسرءُ نہ وش ءُ ھراب کنت، ءُ چاروک دل سیاہ بنت۔

تجربت گوشیت کہ ھکسامیٹر جنگی شعرءَ پہ جوانیں دریابے۔ اگاں یکے آزمانکی لچہ ءَ دگہ دریابے ءِ تہ ءَ یا بازیں دریابے ءِ تہ ءَ بہ نبیس ایت گڑا آبے وڑ بیت، پرچا کہ درائیں دریاباں چہ ھکسامیٹر ھما دریاب انت کہ درستاں چہ جوانتر ءُ محکم انت۔ اشی ءِ تہ ءَ درملکی ردءُ بند، لبزءُ چہرءَ وتیگ کنگ ءِ بودشت مان۔ ھمے ھساب ءَ ھم جھاگیری ءِ آزمانکی رنگ اے دگہ درائیں شکلاں چہ جوانتر انت۔ آئمبک، ءُ ٹروکاک ٹیٹرا میٹر، ھماوزن انت کہ ٹُرگ ءِ درشان ءَ شرتر انت آھرءَ ناچ ءِ وزن انت اولی کارکسمانکی جھاگیری ءَ پہ شر انت ءُ ہمیشکا کسے ءَ ھم دراجیں لچہ بیدے اے دریاب ءَ نبشتگ نہ کتگ۔ کجام گپ پہ کجام لوٹ ءِ ھاترا کجام دریاب ءَ کارمرد بکنت اشی ءَ کدرت سوج دنت۔ ھومر بازیں ھساب ءَ ستاکرزیت یکے ہمیشکا کہ زانت کہ لچہ کارءَ وتی لچہ ءِ تہ ءَ چی چی گوشگ

لوٹیت؟۔ وتی لچہ ءِ تہ ءَ لچہ کار ھنچو کہ بیت کنت کم گپ بہ جنت پرچا کہ اے رنگ ءَ آکنگ (عمل) ءِ جھاگیری ءَ کت نہ کنت۔ دومی لچہ کار وتی پورئیں لچہ ءِ تہ ءَ وت گپ جن انت آھانی وانگی ءِ تہ ءَ کمکے بھر پہ دگراں بیت بلے ھومر چندیں سدی پچارءَ پد جینے، مردینے یادگہ کسے دیم ءَ کاریت کہ آوت کارستے بیت ءُ آئی ءِ وتی جتا ھیں شری بنت۔

گجتی ءِ تہ ءَ ناراستیں ھیل ءِ چیزانی ھم گپ بہ بیت بلے جنگی لچہ کاری ءِ تہ ءَ کہ آئی ءِ تہ ءَ کارکنوکیں مردم مئے چمانی دیم ءَ نہ بنت، ناراستیں چیز زیات ھوار کنگ بہ بنت پرچا کہ ناراستیں تب چہ ھمیشی ءَ ردءُ بند گرنت۔ اگاں ھمے چیز تلوءِ سرا آرگ بہ بنت گڑا نہ وش گمان بنت۔ چوکہ بامردءِ پشت ءَ کپگ تلوءِ سرا پیش دارگ بہ بیت ءُ یونانی آئی ءِ رندءَ کپگ ءِ بدل ءَ آئی ءَ بچارنت اکیلز سرءَ بہ سرینیت ءُ آھاں بداریت گڑا اے نہ وش گوشگ بیت (بزاں شرگوشگ نہ بیت) بلے لچہ ءِ تہ ءَ اے کودکی سھرانہ بیت، ناراستیں تب وشی ءِ نیمون بنت چوکہ اے گپ ءَ چہ زانگ بیت کہ چیزے کہ نامدار بنت درائیں مردم آئی ءِ تہ ءَ وتی دل وشی ءِ وندءُ بھرءَ گون دینت۔ اے دگہ لچہ کاراں ھم عومرءَ اے گپ سوج داتگ کہ دروگ ءُ ناراستیں گپ چون ھنرکاری ءَ گوں درشان کنگ بہ بنت بزاں شنگیں زیبائی ءُ دروگ ءِ کارمرد۔ اگاں چیزے ھست پرچا کہ دومی ھست انت یا واکیاتے ءَ سرکشتگ دومی ءَ ھم سرکشتگ گڑا مردم جیڑنت کہ آسر ھست انت بلے گپ اے نہ انت۔ ہمیشکا یک داوائے رد بوتگ بلے چریشی ابید ھم چیزے بوتگ۔ کہ راست بوتگ، یا آئی ءَ راست بوھگ لوٹیت اگاں داوا راست بوتگ، گڑا ھمے مارا گوں گواچن ءَ دیم ءَ آرگ لوٹیت پرچا کہ بیت کنت کہ زہن اشی ءَ راست بہ منت ایت، دروگ ءُ اسل داوا ءِ راستی ءَ بہ منت ایت۔ اشی ءِ یک مسالے اوڈی سی ءِ تہ ءَ

"واشنگ" ءِ کسہ ءِ تہ ءَ درا بیت۔ ناراستیں کاراں چہ راستیں کساس ءُ کارانی سرا زور پردیگ بہ بیت کسہ ءَ زانت مہ من ایت واکیا تانی بندوک کنگ مہ بیت، زانت نہ منیں چیزاں ھمنچو روت کشگ بہ بیت اگاں چو بیت نہ کنت گڑا اشاں گچینی کسہ ءَ چہ جتاءُ گستا کنگ بہ بیت۔

زبان ءِ جوانی ھما بھرءِ تہ ءَ آرگ بہ بیت کہ اودءَ کارست یا ھیال جوان مہ بیت پرچا کہ سکیں دل کشیں زبان، ھیال ءُ کارست ءِ درشان ءَ آنٹ بیت۔

شرگداری ایراد ءُ آھانی پسّو

شرگداری جیڑھاں شری ءِ سرازانگ، چنچک انت، ءُ آھانی داب ءُ گیشینگ ءَ پہ اے رھبند چارگ لوٹ انت۔

بت ساز یا اے دگہ ازمکارانی پیم ءَ لچہ کار ھم زندمانی ءِ جھاگیری ءَ دیم ءَ کاریت (بزاں زندءَ درشان کنت) ہمیشکا اے ھژدری انت کہ آ چیز ءِ جھاگیری ءَ سہ رھبنداں چہ یکے بزیریت یا ءَ ھما چیز کہ ھست بیتگ یا ھست انت یا ھمارنگ ءَ کہ گوشگ بیت یا زانگ بیت یا آئی ءِ تہ ءَ درآمدیں لبز ءُ چہر، ءُ زبان ءِ ھمادرائیں چست ءُ ایرگون انت کہ آھانی کارمرزگ ءَ لچہ کاراں رزءَ انت۔ مارا اے گپ شموشگ نہ لوٹیت کہ لچہ کاری ءِ شری ءِ کیلوآ نہ بنت کہ سیاسی لیکہ ءُ اے دگہ ازمانی بنت۔ لچہ کاری ءِ تہ ءَ دورنگ ءِ نکس بنت۔ یکے لازمی ءُ دومی ناگتی۔ اگاں لچہ کار چیزے ءَ درانگازگ لوٹیت۔ اگاں ھنرمندے مہ بیت یا رپک ءُ راھاں مہ زانت ءُ راہ ءَ گسر بکنت گڑا اے "لازمی" نکس بوت۔ بلے اگاں ردی اے چیز ءِ بہ بیت کہ آئی ءِ لوٹ چیزے ءَ رابیان کنگی (ادا) بوتگ بزاں آ اپسے پیش دارگ

لوٹیت کہ آئی ءِ درائیں یا ددیم ءَ بہ بنت گڑا آئی ءِ اے ردی زانت (علم) ءِ بابت ءَ زانتکاری گوشگ بیت۔ (اے طب ءِ زانت ھم بیت کنت یا دگہ ازمی نبشتانکے ءِ ھم) یا یک دگہ زاتے ءِ نہ بیگیں پیش دارگ بوتگ انت بلے اشی ءِ تہ ءَ لازمی ردی پیدا اگ نہ بیت اے ھما گپ انت شرگداری جیڑھانی گیشینگ ءَ اشی ءِ ھیال داری کنگ لوٹیت پیسر ءَ ھما جیڑھاں زیریں کہ لچہ کاری ءِ ازم ءَ گوں سیالی کن انت۔ چو گشت کنیں کہ اگاں لچہ کار ءَ نہ بیگیں گپے گشتگ گڑا آئی ءَ ردی الم کتگ بلے چو کنگ ءَ آھک ءِ سر ءَ انت، اگاں چریشی آئی ءِ ازم وتی ھکیں لوٹ ءُ مراد ءَ گپت کنت (بزاں اگاں لچہ کار ءَ زانت ءُ دگہ چیزے ءِ رد ءَ ردی کتگ بلے چریشی آئی ءِ لوٹ ھم سھرا بیتگ گڑا اردی یے نہ انت) چوکہ من پیسر ءَ گوشتگ کہ اگاں اے ردی لچہ ءِ یک بھرے ءَ گیشتر توانا کنت۔ بامرد ءِ پشت ءَ تچگ اشی ءِ مسال انت۔ اگاں اے لوٹ ازم ءَ گوں دپ وارت ءُ لوٹاں پورا بکنت گڑا اردی ءِ ھچ جواز پشت نہ کپیت۔ باید لچہ ئے ھرچند کہ بیت نکس ءَ چہ پھک بہ بیت۔ پدا اے جست کہ دوئیں زاتانی ردیاں چہ کجاردی کنگ بوتگ؟ زاناں آردی کہ لچہ کاری ءِ ازم ءَ گوں سیالی بکنت یا آ ایوک ناگتی انت۔ اے کسانیں ردی یے بیت اگاں لچہ کار اشی ءَ مہ زانت کہ آھو ءَ کانٹ پر نہ بیت اشی ءِ بدل ءَ آ انچیں آھوے ءِ بت ءَ بہ سازیت کہ پچارگ مہ بیت یا گپے ءِ سرا اے ایراد گرگ بیت کہ آ راست نہ انت اشی ءِ پسو ھمیش بیت کہ "اناں"۔ بلے اشی ءَ انچو بوھگ لوٹیت چوکہ سوفوکلیز ءَ گوشتگ ات کہ انچیں مردمانی بت ءَ کشگ لوٹیت انچو آھاں بوھگ لوٹیت بلے یوری پیڈیز ءَ انچو بیان کتگ انت کہ انچو آھست انت۔ اگاں اے دوئیں گپ جوان گوشگ مہ بنت گڑا ادءِ چہ مارا "دود" منگ درکار بیت (بزاں مارا وتی کوھنتریں ازمی دود ءِ ھیمگ ءَ روگ کپیت کہ اودءَ چے گوشگ بوتگ) چوکہ

ھدایانی کسھانی بابت ءَ بیت۔ بیت کنت کہ اے کسہ نا راستیں انت ءُ نہ راستی ءَ گیش کن انت بلے چوکہ زنوفیزءَ گوشتگ کہ پداھم اے دودءَ گوں بندوک بنت۔ دومی ردءَ پسوالیش انت۔ چونہ انت کہ اے راستی ءَ چہ شرترانت بلکیں اے چیزءَ ھمے رنگ ءَ پیش کن انت چوکہ پیسریگیں زمانگ ءَ پیش دارگ بوتگ انت (دیم ءَ آرگ بوتگ انت) چوکہ نیزھانی بابت ءَ گوشگ بہ بیت'' کہ آھانی نیزھ نپرانی سرانشانگ بستگ اتنت'' پرچا کہ آزمانگ ءَ ھمے دستورات ءُ دنیگا ھم الریاءِ مردمانی گوراھمے رسم ھست۔ اے گپّ ءِ گیشینگ ءَ آ گپّ گوشگ بوتگ یا بیت مردم گری ءِ ھساب ءَ شرانت یا ھراب، مارا اے گپّ یا کارءِ شری یا ھرابی چارگی نہ انت بلکیں اے ھم چارگی انت کہ اے گپّ کئے ءَ گوشتگ ءُ کئے ءَ گوں گوشتگ ئے؟۔ اے کار کئے ءَ کتگ ءُ پہ کئے ءَ کتگ؟ کجام وھد، نیمون ءُ وسیلہ چی بیتگ؟ مسال ءِ ھبرءَ اے گپّ یا اے کار پہ نیکیں کارےءِ ھاترا کنگ بیتگ یا مزنیں بدلی ءِ دور کنگ ءِ ھاترا کنگ بیتگ؟۔

چوناھا اے گپّ گشگ بیت کنت کہ ''نہ بیگّیں'' ءِ جواز لچہ کاری ءِ اسرءِ ھاترا ایا گواچن ءَ جوان کنگ ءِ جھدءَ یا منّ اتگّیں دودءِ ردءَ گوشگ بیت کنت۔ گپّ کہ لچہ کاری ءِ اسرءِ کیت دلجمیں نہ بیگّیں گپّے ءَ نہ دلجمیں بیگّیں گپّ ءِ بدل ءَ زیرگ بہ بیت۔ اسل ءَ چو بیت نہ کنت کہ انچیں مردم ھست بہ بیتگیں انت پرچا کہ مسالی زات ءِ مردماں بازشر بوھگ لوٹیت۔ منّ اتگّیں دود بے سنچیں رھبند ءِ جواز بیت کنت چوکہ اے گوشگ کہ انچیں دودے ھم بیت کہ اے رنگیں چیزاں عقل ءَ چہ جتا گشگ نہ بیت پرچا کہ بیت کنت کہ بازیں گپّے اندازگ ءِ بگیر بہ بنت۔ زبان ءِ ردیانی ھم زانگ انچو بہ بیت چوکہ راسبند گری ءِ ردکنوکیں دلیلانی، داں اے چارگ بہ بیت کہ لچہ کارءَ ھم ھمالوٹ انت کہ تنیگ انت داں آئی ءَ بھتام جنگ مہ

بیت اے رنگ ءَ پنچ ایراد بوت انت کہ ھر یکے ءِ سرا کچھ چینی بیت کنت بزاں آنہ بیگّیں ئے، عقل ءِ بگیر انت، پہ مردم ءَ شرنہ انت، بے ردءُ بند انت، ازمی ھساب ءَ ردانت پسوھمے دوازدھیں رھبندانی سرءَ بہ بنت کہ من گوشتگ اَنت۔

جنگی لچہ کاری ءُ گمجتی ءِ دیم پہ دیمی

اے جست کنگ بیت کہ جھاگیری یا گشگ چہ دوھیناں کجام تھر شرترانت گمجتی یا جنگی شعر؟۔ اگاں شرتر ھما انت کہ پہ ھرکس ءَ بمہ بیت، کم لس تھر ھما بیت کہ شرتریں مردماں بہ بیت، گڑا اے گیشیتگ کہ ھما تھر ھرکس ءَ وتی نیمگ ءَ بہ ژبیت آھدءَ چہ گیش لس بیت۔ پرچا کہ بامردانی نیمگ ءَ داں ھما وھدءَ مردم دلگوش نہ بنت داں زورتنی دلگوش ءَ وتی نیمگ ءَ مکن انت ہمیشکا آنہ بیگّیں (ھما کہ ھروری نہ انت) سرءُ پُرکن انت۔ گمجتی ھمے زات ءِ چیز انت۔ گمجتی ءِ ازم جنگی لچہ کارءِ دیم ءَ ھما سندءُ جاہ ءَ (بستارءَ گپت) گپت کہ مرچیگیں بامرد کوھنیں بامردانی دیم ءَ دارنت۔ ہمیشکا جنگی شعر (اپیک) ھما دیم ءَ شگّیں دودمان ءِ مردمانی ھاترا انت کہ آھاں سربری شوک درکار نہ انت بلے گمجتی کسانیں مردماں پہ بیت اگاں اے لس ازمے گڑا اپیک ءَ چہ کمتر انت اے رنگیں دلیل بامردکاری ءِ بگیر انت۔ لچہ کاری ءِ اناں۔ پرچا کہ بیت کنت لچہ کار لچہ ءَ وانان ءَ پرکتگّیں (گیش کنگیں، مبالغہ) اشارگاں چہ کار بہ گپت۔ گڑا گمجتی وتی گچینی اگدھ ءَ کہ اپیک ئیگ انت بے مردگری ءَ ھم پورا کنت پرچا کہ آئی ءِ اسرو انگ ءَ چہ ھم ودی بیت اگاں گمجتی دومی ھساب ءَ شرتریں ازم انت گڑا اے کمی ھروری نہ انت کہ آئی ءِ تب ءِ بھرے بہ بیت دومی گمجتی ءِ تہ ءَ آدرائیں بنت کہ اپیک ءِ تہ ءَ بنت ءُ آئی ءِ تہ ءَ اپیک ءِ دریاب ھم کارمرد

بیت۔ چریشی ابید آندارگ ءُ زیمر ءَ چہ ھم اسر پیداگ کت کنت کہ پہ دل ساچی ءِ ھاترا انت۔ پدا اے اسر ھماوھدی سھرا بیت، توری کسمانک پیش دارگ بہ بیت یاوانگ بہ بیت۔ اے کہ گیشتر گونڈ بیت آدراجیں چیزءَ چہ گیشتر وشتر بیت۔ اپیک لچہ کارانی جھاگیری ءِ تہءَ تپاکی کم بیت چوکہ اے گپّ ءَ چہ سھرا انت کہ یک اپیکے ءِ تہءَ بازیں گمجتیانی نکان مان بیت، پمیشکا اگاں اپیک لچہ کاریکتاھیں کسھی رد ءُ بندے بہ زیریت گڑا آجتڈءُ پرشتگے گمان بیت، اگاں آئی ءَ گونڈ گرگ ءُ بیان کنگ بوھگ ءَ نہ انت یا آئی ءِ سرجمیں دراجی برجاہ دارگ بہ بیت گڑا شلان ءَ گندگ ءَ کت بزاں آبازیں کارانی (Action) ھواری یے چوکہ "ایلیڈءُ اوڈی سی" کہ اشانی بازیں بھرانت ءُ ھر بھر شریں شاھگانی یے داریت۔ پدا ھم اے لچہ بیت کنت شری ءِ سرا رد ءُ بند دیگ بوتگ انت ءُ اشاں چہ ھر یکے بیت کنت یکجاھیں کردے پیش دارنت۔

پمیشکا گمجتی اپیک ءَ چہ اے رد ءُ وتی ازمی اگدہ ءِ پورا کنگ ءَ شر انت (پرچا کہ ازم ءِ اے تھراں دگہ زیاتے ءِ دل ساچی ءِ بدل ءَ ایوک ھمے رنگ ءِ دل ساچی دیگ لوٹیت کہ من گشتگ اَت) گڑا زاھر انت کہ گمجتی اپیک ءِ بدل ءَ وتی لوٹ ءُ مراداں شرتر پورا کنگ ءِ منّت ءَ اپیک ءَ چہ جوانتریں تھر بوت۔

ھمے بوت ھرچی کہ من ءَ گمجتی ءُ جنگی شعر ءِ بابت ءَ گوشگی اَت۔

ھما لبز ءُ گال البند کہ اے کتاب ءِ تہ ءَ کار مرد بیتگ اَنت۔

لبز	بزانت
راجداری	ریاست
تلو	اسٹیج
گپّ ءُ گال	مکالمہ
درشان رھبند	اسلوب
درانگازی ریک	طرزبیان
شبین	تشبیہ
دریاب	بحر
گُپت افلاطون	مکالمات افلاطون
شھزانت	فلسفی
ھب زانتکار	فلسفی
شھکرد	فلسفی
ناراست	فرضی
البار	عام
نیستی	عدم
ازم ساچ	فنون لطیفہ
ساڑا	تعریف
پاکسمائی	تصوف

زات	قسم
گُپت ءُ درنکیب	القاء، گپے کہ وتسرا دل ءَ جاگاہ بکنت
زیبری لچہ کاری	لیرک
اندری لچہ کاری	لیرک
نبشتانک	تحریر
یات گیری	یاداشت
بت کشی	عکسکاری
شپ دیم	نگیٹیو
ودیگی	قوت ایجاد
رھبند زانت	قانون دان
بن رھبند	گرائمر
پدگیری	تقلیدی
پدگیری	نقل
گیگان	نقل
جھاگیری	نقل
یکتا	منفرد
دریاب	بحر
کردءُ کار	اعمال وافعال
دگری	فرق
مردم گری	اخلاقیات
وس دار	خودمختار

دل ساچی	کامیڈی
گمزدی	ٹریجڈی
ابرم	فطرت
ازباب	عنصر
وھدیکی	وحدت زمان
جاہ یکی	وحدت مکاں
کاریکی	وحدت عمل
رِد	جملہ
شوھازءُ درگیجگ	دریافت
ویل	حادثہ
کردساچی	سیرت نگاری
جنگی لچہ	رزمیہ لچہ
زبان زانتی	علم السانیات
توارانی زانت	صوتیاتی علم
درانسانی	فوق الفطرت
سرکپتی	اتفاقی
راسبند گری	منطق
بُرءُ بین	آپریشن
درشان رنگ	طرز بیان
سیاھگ	مسودہ
نزآر	تلخیص

پاک نازینک	بجھن	
زھیرگ	راگ	
گوشگی	بیانیہ	
جنگی	ایپک	EPIC
وت ساچ	طبع زاد	
نندۓ پادا	اطوار	
گمجت نبیسی	حزنیہ نگاری	
بامرد	ہیرو	
یکشلی	وحدت عمل	
تچک ءُ مانگیشتگیں	سادہ و پیچیدہ	
واھگی	رومانی	
گواچن نبیسی	حقیقت نگاری	
جنز	تحریک	
چیدگی	علامتی	
سوجکار	اُستاد	
اسلیں	اصلی	
مزن ساچ	شاہکار	